

KALLELSE

Utbildningsnämnden

Sammanträdesdatum: 2023-01-25

1 (3)

- Tid** Kl: 09.00-15:00
- Plats** Alafors fabriker
- Gruppmöte** Kl: 8.00-9.00
- Ledamöter** Lena Camp (SD), ordförande
Anette Håkansson (S) 1:e vice ordförande
Maj Holmström (M) 2:e vice ordförande
Lena Orstadius (S)
Robert Roos (SD)
Elinor Grandee (V)
Johan Bankel (M)
Lina Bodestad (C)
Renée Palmnäs (FiA)
- Ersättare** Pernilla Johansson (SD)
Toni Andersson (S)
Mauricio Jiménez (M)
Carina Ackerfors (S)
Tage Lindström (KD)
Johan Signell (S)
Pierre Hernvall (KD)
Linda Hoffberg (C)
Rickard Linde (FiA)
- Övriga** Åsa Ericson, sektorchef
Filip Olsson, nämndsekreterare
Ulla-Stina Millton, verksamhetschef förskola
Ulrika Gustafsson, verksamhetschef grundskola F-6
Helene Petersson, verksamhetschef grundskola 7-9,
gymnasium, särskola och vuxenutbildning
Marcus Larsson, administrativ chef
Maggan Melander, verksamhetsutvecklare
Erik Höglund, utvecklingsledare
Marika Tollesson, utvecklingsledare
Atbin Vali Ababaf, controller
Malin Simm Öhrn, controller
Personalföreträdare med närvarorätt
Övriga, se föredragningslistan

Förhinder att närvara anmäls till: Filip Olsson tel 070 216 45 62 eller filip.olsson1@ale.se

Lena Camp
Ordförande

Ärenden	Föredragande	Tid
A Upprop B Justering		
1 UBN.2023.1 - Fastställande av föredragningslistan		
2 UBN.2023.8 - Påminnelse om jävsbestämmelser	Filip Olsson, nämndsekreterare	09:00-09:05
3 UBN.2022.8 - Månadsuppföljning per november 2022	Atbin Vali Ababaf & Malin Simm Öhrn, controllers	09:05-09:15
4 UBN.2023.24 - Nämndplan och budget 2023	Åsa Ericsson, förvaltningschef Maggan Melander, verksamhetsutvecklare Helene Petersson, verksamhetschef Ulla-Stina Millton, verksamhetschef Atbin Vali Ababaf, controller Malin Simm Öhrn, controller	09:15-10:15 Rast 10:15-10:30
5 UBN.2022.500 - Nulägesanalys för Utbildningsnämnden	Åsa Ericsson, förvaltningschef Maggan Melander, verksamhetsutvecklare Helene Petersson, verksamhetschef Ulla-Stina Millton, verksamhetschef	10:30-11:30
6 UBN.2023.25 - Information rörande betyg i grundskolan HT 2022	Maggan Melander, verksamhetsutvecklare	11:30-11:40
7 UBN.2022.519 - Tillsynsplan - Enkilda huvudmän för fristående förskolor och pedagogisk omsorg.	Marcus Larsson, administrativ chef	11:40-11:50
8 UBN.2022.416 - Tillsyn 2022 - Barnkullen - Hålanda ekonomiska förening	Marcus Larsson, administrativ chef	11:50-11:55
9 UBN.2022.418 - Ägar- och ledningsprövning vid förändring i styrelse för Hålanda ekonomiska förening (Barnkullens förskola)	Marcus Larsson, administrativ chef	11:55-12:00
10 UBN.2022.415 - Tillsyn 2022 Alkottens ekonomiska förening	Marcus Larsson, administrativ chef	12:05-12:10

Ärenden	Föredragande	Tid
11 UBN.2022.319 - Ägar- och ledningsprövning vid förändring i styrelsen för Alkotten ekonomiska förening	Marcus Larsson, administrativ chef	12:10-12:15 Lunch 12:15-13:15
12 UBN.2022.403 - Granskning av det Kommunala Aktivitetsansvaret (KAA)	Helene Petersson, verksamhetschef Jeanette Carlsson, samordnare KAA	13:15-13:25
13 UBN.2022.615 - Uppföljning av det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) 2022	Helene Petersson, verksamhetschef Jeanette Carlsson, samordnare KAA	13:25-13:40
14 UBN.2022.517 - Beslut om ny riktlinje för skolskjuts	Siri Skogh, skolskjutshandläggare Rania Farah, utredare	13:40-13:50
15 UBN.2023.9 - Presentation av nya rektorer	Helene Petersson, verksamhetschef Ulla-Stina Millton, verksamhetschef Lena Källkvist, rektor Nol/Starrkärr Magnus Fagerström, rektor Ale gy Gordana Stojanoska, bitr. rektor Garnvindeskolan/Alboskolan	13:50-14:05
16 UBN.2022.322 - Information om skolinspektionens beslut efter kvalitetsgranskning Alboskolan	Monika Blom, rektor Alboskolan Gordana Stojanoska, bitr. rektor Alboskolan	14:05-14:25
17 UBN.2023.3 - Information från förvaltningen 2023	Åsa Ericson, förvaltningschef	14:25-14:40
18 UBN.2023.7 - Information till huvudmannen om avstängning av elev	Åsa Ericson, förvaltningschef	14:40-14:45
19 UBN.2023.4 - Redovisning av delegeringsbeslut 2023		14:45-14:50
20 UBN.2023.5 - Redovisning av underrättelser, beslut och domar 2023		14:50-14:55
21 UBN.2023.9 - Övriga frågor		14:55-

Utbildningsnämndens ordförande påminner nämndens ledamöter och ersättare om kommunallagens och förvaltningslagens bestämmelser om jäv:

Kommunallagen (2017:725) 6 kap.

28 § En förtroendevald är jävig, om

1. han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
2. han eller hon eller någon närstående är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
3. ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som han eller hon själv är knuten till, eller
4. det finns någon annan särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas.

Lag (2022:638).

29 § Om det är uppenbart att frågan om opartiskhet saknar betydelse, ska nämnden bortse från jäv.

30 § En förtroendevald som är jävig i ett ärende hos en nämnd får inte delta eller närvara vid handläggningen av ärendet. Den förtroendevalde får dock vidta åtgärder som inte någon annan kan utföra utan att handläggningen försenas avsevärt.

Den som känner till en omständighet som kan antas utgöra jäv mot honom eller henne ska självmant uppge det.

Har det uppkommit en fråga om jäv mot en förtroendevald och har någon annan inte trätt i dennes ställe, ska nämnden snarast besluta i jävsfrågan. Den som jävet gäller får delta i prövningen av jävsfrågan endast om nämnden annars inte är beslutsför och någon annan inte kan tillkallas utan olägligt uppskov.

Förvaltningslagen (2017:900) §16

16 § Den som för en myndighets räkning tar del i handläggningen på ett sätt som kan påverka myndighetens beslut i ärendet är jävig om

1. han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
2. han eller hon eller någon närstående är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
3. han eller hon har medverkat i den slutliga handläggningen av ett ärende hos en annan myndighet och till följd av detta redan har tagit ställning till frågor som myndigheten ska pröva i egenskap av överordnad instans, eller
4. det finns någon annan särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas.

Om det är uppenbart att frågan om opartiskhet saknar betydelse, ska myndigheten bortse från jäv.

17 § Den som är jävig får inte ta del i handläggningen av ärendet och inte heller närvara när ärendet avgörs. Han eller hon får dock utföra sådana uppgifter som inte någon annan kan utföra utan att handläggningen försenas avsevärt.

18 § Den som känner till en omständighet som kan antas göra honom eller henne jävig ska omedelbart anmäla detta till myndigheten.

En myndighet ska pröva en jävsfråga så snart som möjligt.

Den som jävet gäller får ta del i prövningen av jävsfrågan endast om det krävs för att myndigheten ska vara beslutsför och någon ersättare inte kan kallas in utan att prövningen försenas avsevärt.

Sektor utbildning

Diarienummer: UBN.2022.8

Datum: 2023-01-19

Controller: Atbin Vali

Utbildningsnämnden

Månadsuppföljning per november 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att notera informationen.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har för perioden en positiv avvikelse gentemot budget och en prognos som uppvisar på en negativ avvikelse. Prognosen är förändrad mellan oktober till november på grund av ökade kostnader för köpta platser inom sarskolan.

Åsa Ericson

Sektorchef

Atbin Vali

Controller

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-19 Månadsuppföljning per november 2022

Ärendet

Sektor Utbildning	Budget tkr (ack)	Utfall tkr (ack)	Avvikelse Budget (ack)	Budget tkr (helår)	Prognos tkr (helår)	Avvikelse Prognos (helår)
Utbildning	-831 268	-826 659	4 609	-907 328	-910 328	-3 000
Utvecklingsreserv	-5 215	0	5 215	-5 580	-3 730	1 850
Ledning och administration	-29 794	-28 459	1 335	-32 730	-32 730	0
Förskola	-214 167	-213 637	530	-233 161	-235 261	-2 100
Grundskola	-330 812	-329 584	1 228	-360 529	-361 129	-600
Grundskola köpta, sålda, skolskjuts	-34 452	-36 162	-1 710	-37 838	-39 438	-1 600
Enheten för flerspråkighet	-9 385	-9 507	-122	-10 182	-10 182	0
Elevhälsa, Särskola	-61 130	-60 998	132	-66 758	-66 508	250
Gymnasium	-127 948	-131 169	-3 221	-140 019	-141 119	-1 100
Komvux	-11 282	-10 670	612	-12 584	-12 284	300
IM-Komvux	-7 083	-6 473	610	-7 947	-7 947	0

Utbildningsnämnden har för perioden en positiv avvikelse gentemot budget och en prognos som uppvisar på en negativ avvikelse. Prognosen är förändrad mellan oktober till november på grund av ökade kostnader för köpta platser inom särskolan.

Under året har sektorn blivit kompenserad för sjuklönekostnader för perioden december 2021-mars 2022, vilket är inkluderat i sektorns utfall. Inom sektor fanns det faktorer som pekade i en negativ riktning och utifrån riskerna tog sektorn fram åtgärder för att uppnå en budget i balans. Vidtagna åtgärder har realiserats under året, men på grund av ökade elkostnader samt nyplaceringar av köpta platser inom särskolan prognostiserar sektorn en negativ avvikelse mot budget.

Utvecklingsreserven nyttjas till volymförändringar inom grundskolan, särskolan och flerspråkighet. Utvecklingsreserven nyttjas även för kostnader kopplade till strategiska satsningar på kompetensförsörjning.

Ledning och administration har en positiv avvikelse mot budget för perioden och en prognos på budget i balans för året. Den positiva avvikelsen består till största del av att semesterlöneskulden minskat, vilken dock beräknas öka under hösten. Kostnader för vaktmästeri, IT och semesterlöneskuld beräknas tillkomma under hösten vilket ger en prognos på en budget i balans.

Förskolan har för perioden en positiv avvikelse mot budget som kan förklaras av att kompensationen för den särskilda lönesatsningen justerats. Vid årets slut prognostiserar förskolan en negativ avvikelse mot budget för såväl de centrala ansvarerna som förskoleenheterna. Avvikelsen för de centrala ansvarerna beror primärt på ökade elkostnader, medan förskoleenheterna påverkas av höga sjuklöne- och vikariekostnader. Vissa enheter har påverkats av ett minskat barnantal, vilket har varit svårt att anpassa sig till.

Grundskolan har för perioden en positiv avvikelse som till viss del kan förklaras av sjuklönekostnadsersättningar samt ett medvetet ekonomiskt arbete ute på enheterna och på central nivå. Skolenheterna såväl som centrala ansvar visar ett överskott till och med november månad. Skolenheterna har under hösten arbetat med att anpassa sig till de beviljade tilläggsanslagen, vilket givit effekt och prognosisterar ett överskott mot budget. De centrala ansvaren väntar på kostnader som ännu inte dykt upp, detta i form av IT-licenser, kulturgarantin och ökade kostnader för el, och prognosisterar en negativ avvikelse mot budget. Primärt är det dock elkostnaderna som står för underskottet centralt.

Budgeten för köpta, sålda platser samt skolskjuts visar för perioden en negativ avvikelse mot budget och beräknas ha ett underskott vid årets slut. Underskottet beror på att taxikostnaderna ökat mer än index, ökade volymer av elever beviljade skolskjuts, ökade kostnader för tilläggsbelopp kopplade till köpta platser från staten, samt kostnader för SIS-placerade elever.

Enheten för flerspråkighet har för perioden en negativ avvikelse och en helårsprognos som visar på en budget i balans. Det ökade språkbehoven från 2021 ser ut att fortsätta under 2022. Enheten för flerspråkighet tar del av statsbidraget för likvärdig skola samt utvecklingsreserven för att möta det ökade språkbehovet.

Elevhälsan, Särskola har för perioden en positiv avvikelse vilket förklaras av lägre personalkostnader samt sjuklönekostnadsersättningar. Prognosen har försämrats på grund av nyplaceringar av köpta platser på särskolan. Placeringarna har varit oförutsägbara för utbildningsnämnden.

Gymnasiet har för perioden en negativ avvikelse mot budget och beräknar en negativ avvikelse vid årets slut. De största kostnaderna på gymnasiet omfattar köpta platser och det mesta tyder på att kostnaderna håller sig inom tilldelad ram. På Ale gymnasium har elevtalet dock minskat mot budget såväl på vårterminen som höstterminen, vilket innebär att verksamheten ställer om sin organisation för en budget i balans. Trots dessa förändringar går det mot ett underskott på Ale gymnasiet vid årets slut.

Komvux har för perioden en positiv avvikelse mot budget och beräknas hamna på en positiv avvikelse vid årets slut. Överskottet beror främst på svårigheter att rekrytera.

IM-Komvux har för perioden en positiv avvikelse mot budget men beräknas hamna på en budget i balans. Elevantalet är till och med perioden något lägre än det budgeterade och denna trend ser ut att fortsätta under hösten. För att uppnå en budget i balans har personalen anpasasats efter elevtalet.

Utbildningsförvaltningen

Diarienummer: UBN.2023.24

Datum: 2023-01-13

Verksamhetsutvecklare: Maggan Melander

Utbildningsnämnden

Nämndplan och budget 2023

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att fastställa nämndplan och budget för 2023.

Utbildningsnämnden beslutar att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Utbildningsnämndens nämndplan och budget för 2023 består av tre övergripande riktningmål och sju uppdrag från Ale kommuns verksamhetsplan samt två specifika nämndmål.

Riktningmålen handlar om att skapa ett tryggare, effektivare och mer kundfokuserat Ale.

Utbildningsnämnden fortsätter med de två fokusområdena lika möjligheter till framgångsrikt lärande samt hållbar kompetensförsörjning. De uppdrag som givits har planerats in för start och genomförande under året och följs upp vid nämndens sammanträden för att på bästa sätt nå syftet.

2023 står utbildningsnämnden främst inför utmaningen att bedriva en mer kostnadseffektiv verksamhet samt lyckas med kompetensförsörjningen.

Utbildningsnämnden har för 2023 fått en ökad ram med 4,90 procent. För år 2023 beräknas prisindex kommunal verksamhet (PKV) uppgå till 6 procent. Inför 2023 ger världsläget en svår ekonomisk situation för landet, vilket återspeglas i tilldelad ram. Budgetförslaget omfattar en besparing på 9,1 miljoner kronor.

Förvaltningen bedömer sammantaget att planeringen kommer bidra till måluppfyllelse av kommunfullmäktiges riktningmål och uppdrag.

Risker och åtgärder i samband med minskad bemanning behöver bedömas utifrån möjlighet att upprätthålla kontinuitet, god och likvärdig utbildning samt upplevd trygghet och hälsa. Förvaltningen ser vikten av att de riskbedömningar och åtgärder som behöver göras görs lokalt utifrån enheternas förutsättningar.

Åsa Ericson
Förvaltningschef

Maggan Melander
Verksamhetsutvecklare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-13

Utbildningsnämndens nämndplan och budget 2023

Barnkonsekvensanalys

Förhandlingsprotokoll

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:

Kommunstyrelsen

Förvaltningschef, Åsa Ericson, (asa.ericson@ale.se)

Verksamhetsutvecklare, Maggan Melander, (maggan.melander@ale.se)

Ärendet

Utbildningsnämndens nämndplan och budget för 2023 består av tre övergripande riktningmål och sju uppdrag från Ale kommuns verksamhetsplan samt två specifika nämndmål.

Riktningmålen handlar om att skapa ett tryggare, effektivare och mer kundfokuserat Ale. Utbildningsnämnden fortsätter med de två fokusområdena lika möjligheter till framgångsrikt lärande samt hållbar kompetensförsörjning. De uppdrag som givits har planerats in för start och genomförande under året och följs upp vid nämndens sammanträden för att på bästa sätt nå syftet.

2023 står utbildningsnämnden främst inför utmaningen att bedriva en mer kostnadseffektiv verksamhet samt lyckas med kompetensförsörjningen.

Utbildningsnämnden har för 2023 fått en ökad ram med 4,90 procent. För år 2023 beräknas prisindex kommunal verksamhet (PKV) uppgå till 6 procent. Inför 2023 ger världsläget en svår ekonomisk situation för landet, vilket återspeglas i tilldelad ram. Budgetförslaget omfattar en besparing på 9,1 miljoner kronor.

I genomlysningssuppdraget kommer alla att ha möjlighet att bidra till förbättrade arbetssätt för att lyckas så bra som möjligt med effektiviseringen på kort och lång sikt. Alla kommer också att behöva vara med och bidra i vardagen då personalresurserna minskar i förhållande till barn- och elevantalet. Samverkan kommer att vara en viktig del av arbetet på alla nivåer för

att samordna resurser och effektiviseringsinsatser och utbildningsnämndens presidium kommer att starta med att bjuda in till dialoger.

Trygghet, fokus på kundnytta en effektivare organisation kommer att få fokus genom målstyrningen och också här kommer utbildningsnämndens och förvaltningens samverkan med andra aktörer att öka vilket förväntas leda till förbättringar.

Ökad kundnytta startas upp under året med ett digitaliseringsprojekt som tar sin utgångspunkt i vårdnadshavares behov. För bättre sammantagen service och stöd till kommunens invånare kommer fokus i större utsträckning riktas mot de brukare som är ungdomar och vuxna i behov av sysselsättning.

Nämnden fortsätter de två fokusområdena lika möjligheter till framgångsrikt lärande samt hållbar kompetensförsörjning. Inom dessa beskrivs nämndens arbete i enlighet med principen om horisontella mål och följs upp i dialog samt i delårsrapporter och årsbokslut. Avseende de pedagogiska resultaten kommer särskilt fokus att bli utvecklingsarbete för ökad närvaro. Kompetensförsörjningen har ett flertal insatser som behöver vara vilande under året då medel prioriteras till kärnverksamheten. Det är dock av största vikt att fortsätta delar av arbetet samt planera för fortsatta insatser kommande år.

I analysen av förra årets personalstatistik framgår att sjukfrånvaron bör vara prioriterat inför 2023 och åtgärder planeras i samråd med HR-avdelningen.

Ekonomisk bedömning

Budgetförslaget omfattar en besparing på 9,1 miljoner kronor, inflationen uppgår till mer än 2 procent och prisindex för interkommunal ersättning ökar med 4,5 procent vilket innebär en avsevärd ökning i kostnader för köpta gymnasieplatser. Årets volymökningar i barn- och elevantal uppgår till 0,4 procent för förskolan, 1,7 procent för grundskolan, 1,2 procent för fritidshem, 13,9 procent för särskola samt 3,7 procent för gymnasieeleverna.

Utifrån tilldelad ram har prioriteringen i första hand varit att barn- och elevpengen (inkl. fritidshemspeng) ska indexeras upp med PKV och därmed möjliggöra så mycket personal som möjligt i kärnverksamheten. Verksamheterna har i huvudsak bedömts lika avseende omfattning på minskning av tilldelad peng.

Inom ramen för genomlysningssuppdraget görs fortsatta analyser och förslag på åtgärder, en kartläggning av administrativa tjänster har påbörjats. Ytterligare effektiviseringar behöver arbetas fram under året för att inte utvecklingsreserven ska gå till att täcka underskott.

Invånarperspektiv

I samband med budgetförändring ska en barnkonsekvensanalys göras. Konsekvenser av budgetens påverkan för barn och elever finns i barnkonsekvensanalysen, bilaga 1.

En minskning av antalet medarbetare i förhållande till barn- och elevantal kan påverka vårdnadshavares upplevelse av kvaliteten som verksamheten levererar.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL 2023-01-19

Förhandlas enligt MBL 2023-01-19. Se protokoll som bilaga.

Beslutets genomförande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer sammantaget att planeringen kommer bidra till måluppfyllelse av kommunfullmäktiges riktningsmål och uppdrag.

Risker och åtgärder i samband med minskad bemanning behöver bedömas utifrån möjlighet att upprätthålla kontinuitet, god och likvärdig utbildning samt upplevd trygghet och hälsa. Förvaltningen ser vikten av att de riskbedömningar och åtgärder som behöver göras görs lokalt utifrån enheternas förutsättningar.

Utbildningsförvaltningen

Diarienummer: UBN.2023.24

Utbildningsnämnden

Barnkonsekvensanalys

Bakgrund

Alla barn och unga har rätt till trygghet, utveckling, ickediskriminering samt att få sin röst hörd inför beslut som berör dem enligt Skollag, Diskrimineringslag och Barnkonventionen som utgör svensk lag sedan 2020. Barnets bästa ska prövas och beaktas inför alla beslut som berör dem.

I barnkonsekvensanalysen har barnperspektivet varit utgångspunkt och svarar utbildningsnämnden på konsekvenser som nämndplan med budget 2023 kan få på barn och elevers rättigheter till trygghet, utveckling och icke-diskriminering samt hur barnets bästa har blivit tillvarataget. Barnets eget perspektiv och röster har inte särskilt tagits del av i den aktuella frågan. Tidigare underlag som återfinns i kvalitetsarbetet ligger till grund för beaktandet.

Enligt budgetförslag för 2023 kommer resurstilldelningen inte fullt ut täcka nästa års ökade kostnader för att bedriva utbildningsförvaltningens verksamheter på samma nivå. Efter en mängd genomförda åtgärder återstår en mindre påverkan på barn- och elevpeng.

Konsekvenser av beslut

Resurstilldelningen för 2023 kan komma att påverka alla barn 1-18 år i olika omfattning. Förvaltningen arbetar idag aktivt med att utveckla en god och likvärdig utbildning för alla barn och elever. Fortsatt förbättringsarbete både avseende strukturfaktorer, så som behörighet och lärartäthet, samt processfaktorer, så som undervisningens kvalitet, är nödvändigt för att säkerställa detta. Med nuvarande förslag på tilldelning kan ett sådant förbättringsarbete fortsätta bedrivas i begränsad omfattning då strukturfaktorerna kommer att påverkas och därmed fördröjs möjligheten att driva utvecklingsarbetet vidare.

För förskolans verksamhet ser planerad tilldelning ut att få en viss påverkan på verksamhetens möjlighet att skapa trygghet, god utbildning och möta olika slags behov. Kompetens att stödja arbetet med normmedvetenhet och barn i behov av särskilt stöd kommer att finnas kvar, medan minskade vikarieresurser kan innebära risk för minskat enskilt stöd och språklig stimulans.

För grundskolans verksamhet där förskoleklass och fritidshemmen ingår beräknas personaltätheten på fritidshemmen minska utifrån ett redan lågt jämförelsetal. Lägre personaltäthet inom verksamhetsområdet grundskola innebär en viss påverkan på lärarantalet med främst att olika typer av resurspersonal blir färre, en konsekvens som också påverkar barn berörda av modersmålsstöd.

Effekterna kommer på enhetsnivå att bli varierande beroende av faktorer som till exempel delningstal för grupper och skillnader mellan åren i socioekonomisk resursfördelning. En försvårande omständighet är att verksamhetsområdena inte fullt ut sett och kan bedöma effekterna av pandemin. Förmodligen finns behov av att intensifiera det förebyggande, främjande och åtgärdande arbetet avseende psykiskt mående, närvaro och annan påverkan av pandemin. Detta kan utgöras av arbete inom befintlig ram men det kan också komma att finnas behov av resursförstärkning.

Vetenskaplig grund

Resultaten av de studiemässiga effekterna av mindre klasser, som kan organiseras genom högre personaltäthet, får beskrivas som motsägelsefulla och frågan om mindre klasser ger bättre kunskapsresultat kan inte besvaras på tillräckligt goda grunder. Att ha möjlighet att vara fler vuxna i en större grupp är dock inte lika beforskat. Det som har forskningsmässigt stöd är att en god lärmiljö skapas genom personalens kompetens, lärarens ledarskap, skolan pedagogiska organisation och gott pedagogiskt ledarskap. Resultaten gäller särskilt de elever som är i behov av anpassningar i sin lärmiljö. I förskolan har man studerat effekterna av stora och mindre grupperingar och Skolverket lyfter i samband med införandet av riktmärket fram att där barnen är tillsammans med alla barn i barngruppen under en stor del av dagen skapas sämre villkor för lärande. I dessa förskolor sker sällan planerade aktiviteter utifrån läroplanens målområden. Det är också svårt för personalen att uppmärksamma enskilda barn och engagera sig i ett fåtal barns lärande och omsorg när barnen sällan eller aldrig delas in i mindre grupper som möjliggör samtal och interaktion. Riktmärket för gruppstorlek är 6-12 barn för 1-3 åringar samt 9-15 barn för barn 4-5 år.

Analys

Forskning visar att varken gruppstorlek eller personaltäthet är de enda och avgörande faktorerna för hög kvalitet och möjlighet att möta allas behov. Kompetensen att bedriva god undervisning samt organisera utbildningen viktig och stödjande strukturer, som kan uppnås genom fler personal men också på andra sätt, är av stor vikt. Minskad resurstilldelning i sig behöver inte betyda att kvalitet och likvärdiga förutsättningar självklart blir sämre för de barn som är i behov av en kompenserande utbildning och stöd, men utifrån nuläget med aktuell personaltäthet och kompetensnivå finns risk att möjligheterna försämras att möta alla barns och elevers behov. Att höja pedagogers kompetensnivå, stärka det pedagogiska ledarskapet och arbeta med utvecklad organisation är faktorer som förvaltningen ständigt utvecklar genom kvalitetsarbetet på alla nivåer och det kommer att fortgå.

Förskolan når idag inte Skolverkets riktmärken för barngruppernas storlek och det blir inte heller möjligt med budgetförslaget. Fördelningen av statsbidrag samt ett aktivt arbete och fokus fortgår för att ge barnen möjligheter till indelning i mindre grupper under delar av dagen.

Ale har arbetat för en ökad likvärdighet och resultaten har förbättrats. Barn och elever från mindre gynnsam socioekonomisk bakgrund är i större utsträckning beroende av en utbildning av god kvalitet samt mindre grupperingar för att lyckas. Den sociala kartläggningen som nyligen gjorts för Ale kommun är ett viktigt underlag för fortsatta åtgärder. Med ökad samverkan kan arbetet fortsätta.

En utmaning är att organisera utbildningen i förskola och fritidshem så att personalen både räcker till att täcka upp för öppettider och samtidigt hålla en god undervisningskvalitet då flest barn är i verksamheten. Elevernas rätt till undervisning av behöriga lärare i grundskolan kommer att kräva nya former för organisering för att kunna mötas.

En icke-diskriminerande utbildning kräver kunskap och kompetens om exkluderande normer och om arbetsmetoder och förhållningssätt som främjar många olika sätt att vara, fungera och lära. En hög andel utbildade riskerar att bli en nedåtgående trend då både resurstilldelning och befintlig andel behöriga påverkar söktrycket och därmed möjligheten för barn att möta legitimerad personal.

Sammantaget kommer risker och tänkbara åtgärder bedömas lokalt med närhet till barn och elever utifrån fokus att upprätthålla kontinuitet i en utbildning som ger barn och elever lika möjlighet till trygghet, omsorg, utveckling och lärande. Utbildningsnämnden beslutar att fastställa nämndplan och budget för 2023.

Utbildningsnämnden

Nämndplan med budget 2023

Innehållsförteckning

1 Nämndens uppdrag	3
2 Sammanfattning	4
3 Visionen - Lätt att leva	5
4 Politiska målsättningar	6
4.1 Riktningmål	6
4.2 Nämnden mål	7
4.3 Uppdrag	9
5 Basverksamhet	12
5.1 Verksamhetsmätt	12
5.2 Beskrivning av basverksamhet	14
6 Ekonomisk sammanfattning	17
6.1 Ekonomisk sammanställning	17
7 Personal	20

1 Nämndens uppdrag

Utbildning utgör en av de viktigaste grundpelarna för att bygga ett demokratiskt samhälle. Förskola och skola ska ge barn och elever förutsättningar att utveckla förmågor, kunskaper och färdigheter och i samarbete med hemmen främja den harmoniska utvecklingen till ansvarsställande samhällsmedlemmar.

Nämnden ansvarar för offentlig skolutbildning inom:

- förskola
- pedagogisk omsorg
- fritidshem
- förskoleklass
- grundskola
- grundsärskola
- gymnasieskola
- gymnasiesärskola
- kommunal vuxenutbildning med uppdragsutbildning och påbyggnadsutbildning
- särskild utbildning för vuxna
- utbildning i svenska för invandrare (SFI)

2 Sammanfattning

2023 står utbildningsnämnden främst inför utmaningen att bedriva en mer kostnadseffektiv verksamhet samt lyckas med kompetensförsörjningen. I genomlysningssuppdraget kommer alla att ha möjlighet att bidra till förbättrade arbetsätt för att lyckas så bra som möjligt med effektiviseringen på kort och lång sikt. Alla kommer också att behöva vara med och bidra i vardagen då personalresurserna minskar i förhållande till barn- och elevantalet. Samverkan kommer att vara en viktig del av arbetet på alla nivåer för att samordna resurser och effektiviseringsinsatser och utbildningsnämndens presidium kommer att starta med att bjuda in till dialoger.

Trygghet, fokus på kundnytta en effektivare organisation kommer att få fokus genom målstyrningen och också här kommer utbildningsnämndens och förvaltningens samverkan med andra aktörer att öka vilket förväntas leda till förbättringar.

Ökad kundnytta startas upp under året med ett digitaliseringsprojekt som tar sin utgångspunkt i vårdnadshavares behov. För bättre sammantagen service och stöd till kommunens invånare kommer fokus i större utsträckning riktas mot de brukare som är ungdomar och vuxna i behov av sysselsättning.

De uppdrag som givits har planerats in för start och genomförande under året och följs upp vid nämndens sammanträden för att på bästa sätt nå syftet.

Nämnden fortsätter de två fokusområdena lika möjligheter till framgångsrikt lärande samt hållbar kompetensförsörjning. Inom dessa beskrivs nämndens arbete i enlighet med principen om horisontella mål och följs upp i dialog samt i delårsrapporter och årsbokslut. Avseende de pedagogiska resultaten kommer särskilt fokus att bli utvecklingsarbete för ökad närvaro. Kompetensförsörjningen har ett flertal insatser som behöver vara vilande under året då medel prioriteras till kärnverksamheten. Det är dock av största vikt att fortsätta delar av arbetet samt planera för fortsatta insatser kommande år.

I analysen av förra årets personalstatistik framgår att sjukfrånvaron bör vara prioriterat inför 2023 och åtgärder planeras i samråd med HR-avdelningen.

3 Visionen - Lätt att leva

I Ale är det nära till skola, arbete och sköna naturupplevelser. Det centrala läget i Götaälvdalen med närhet till Göteborgs storstadspuls är en tillgång.

Visionen är Lätt att leva. Med detta menar vi att vi:

- antar utmaningar med lust och energi
- tillsammans ska förenkla och underlätta människors vardag
- förädlar våra tjänster och service
- värnar om den gemensamma livsmiljön och ger alebornas livskvalitet

Med mod, samarbete och energi skapar vi en levande kommun för både invånare och företagare. Vi ger aleborna livskvalitet och inspiration att förverkliga sina drömmar, här är det lätt att leva. Som hjälpmedel på resan mot år 2023 har politiken tagit fram denna verksamhetsplan som pekar ut vilka områden vi ska fokusera på och vad vi behöver göra. Den hjälper oss att arbeta i visionens riktning och säkerställer att vi gör rätt saker för aleborna.

4 Politiska målsättningar

4.1 Riktningssmål

4.1.1 Ett tryggare Ale

Planeringskommentar

Utbildningsförvaltningen utgör en del i ett trygghetsskapande arbete runt Ales ungdomar och där de rör sig. Det arbetet ska få förbättrad samordning och ledning genom ny struktur för trygghetsarbetet.

Tryggheten på nätet ska utvecklas med utgångspunkt i förra årets granskning.

Fortsätta arbetet med tidiga samordnade insatser (TSI) för att medverka till goda uppväxtförhållanden och stärka skyddsfaktorer i hem, skola, fritid, närområde och samhälle för barn och unga.

Utifrån kontinuerliga lägesbilder tillsammans med polisen och andra aktörer medverka i att skapa riktade och effektiva insatser utifrån problembild.

Fortsätta årliga mätningar och insatser för trygghet bland barn och elever inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

4.1.2 Fokus på kundnytta i Ale

Planeringskommentar

Utveckla organiserandet av undervisningen för bästa möjliga effekt.

Gruppen ungdomar och vuxna behöver i större utsträckning få sina behov av utbildning mötta

I resursfördelningen säkerställa att få ut mesta möjliga i barn- och elevpeng.

Möta vårdnadshavare enkelt och effektivt genom väl fungerande digitala tjänster. Medborgarförslaget om en väg in blir ett fortsatt projekt som kräver prioriterade resurser.

4.1.3 En effektivare organisation i Ale

Planeringskommentar

Detta kommer främst att besvaras i och med genomlysningssuppdraget som redovisas vid nämndens sammanträde i mars.

Av stor vikt är fördjupade dialoger med andra aktörer både inom och utom kommunen och utbildningsnämnden bjuder in till dessa under våren.

4.2 Nämnden mål

4.2.1 Lika möjligheter till framgångsrikt lärande

Här innefattas allas lika tillgång till god utbildning, lika kvalitet på utbildningen oavsett vilken förskola eller skola man går på samt att lyckas kompensera för barns och elevers olika förutsättningar.

Utbildningsnämnden fortsätter arbetet med att skapa lika möjligheter till framgångsrikt lärande för alla elever.

Lika tillgång till utbildning

Lika tillgång innefattar i sin grund rätten till skolgång genom exempelvis geografisk närhet, där tillgången till utbildning i grundskolan i Sverige och i Ale är god och väl kontrollerad. Tillgång till utbildning i förskola och fritidshem innebär att andelen inskrivna barn ska följas. Forskning på området ska ligga till grund för eventuella insatser kopplade till detta. Alla barn och elever ska få plats i Ales utbildning och i lokaler och lärmiljö som är lika gynnsamma för resultaten. För äldre elever gäller att alla ska få sin rätt till en utbildning som leder vidare till ett gott liv för den enskilde och en hållbar samhällsutveckling där utbildningsnivån är hög.

Lika kvalitet

I alla lärmiljöer, det vill säga mellan och inom varje förskola och skola, ska kvaliteten på utbildningen som ges ge lika goda möjligheter till framgångsrikt lärande. Det innebär att utbildningen kan och ska bedrivas delvis olika men med lika kvalitetsnivåer och lika goda förutsättningar att nå målen. En kontinuerlig kvalitetsutveckling inom det pedagogiska arbetet bygger på att enheterna själva identifierar utvecklingsbehov och får stöd i det lokala förbättringsarbetet. Med det skapas goda förutsättningar för ökad måluppfyllelse och minskade skillnader. För att relevant och framgångsrikt utvecklingsarbete ska bedrivas krävs ett väl fungerande och fortsatt utvecklat systematiskt kvalitetsarbete. Det ska finnas en vetenskaplig grund för utvecklingsarbetets innehåll och form. Det innebär bland annat att fortsatt arbete med höga förväntningar samt att utveckla lärmiljö och undervisningens metoder för att möta alla elever är av största vikt. Satsningar på pedagogiskt ledarskap och väl fungerande struktur och kultur för professionellt lärande ska också prioriteras.

En ytterligare del i arbetet för lika kvalitet är att följa den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet.

Kompensera för skilda förutsättningar

De socioekonomiska förutsättningarna i form av föräldrarnas bakgrund beträffande språk, utbildning och inkomst är idag avgörande för skolframgång i Sverige såväl som i Ale. Forskning visar att segregerade skolor och undervisningsgrupper inte gynnar utbildningsresultaten. Skolor och förskolor ska ges förutsättningar genom samhällsplanering och lokal organisation att ha en gynnsam sammansättning av barn och elever. Utbildningen ska vara utformad så att de socioekonomiska förutsättningarna inte skapar skillnader i möjligheterna till framgångsrikt lärande. Det innebär bland annat att det ska finnas en resursfördelningsmodell som fungerar väl. Resurser inom utbildningsområdet är de ekonomiska men också de kompetensmässiga vilka ska satsas och fördelas i syfte att kompensera för skilda förutsättningar. Det är en komplex nationell utmaning att lyckas och för det krävs att en gedigen forskningsbas kring insatser som har betydelse sprids och ligger till grund för arbetet. Alla verksamma i skola och förskola ska ha god kompetens om hur man skapar en undervisning som lyckas kompensera för skilda förutsättningar. För att bli en skola eller förskola som lyckas med detta krävs ett långsiktigt och skickligt skolledarskap.

Utbildningsnämnden ska:

- Ta del av det systematiska kvalitetsarbetet med analyser och åtgärder för kommande år
- Ta del av sociala kartläggningen för Ale kommun, verka för samarbete mellan nämnder samt fatta beslut om åtgärder utifrån analys av kartläggningen
- Verka aktivt för en gynnsam sammansättning av barn och elever i planeringen av skol- och förskole-enheter

- Verka för goda möjligheter att lyckas med gymnasieutbildning för Ales ungdomar
- Ta del av forskning och relevant underlag avseende området

Mått

Mått	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
Andel elever som har föräldrar med förgymnasial eller gymnasial utbildning som uppnår behörighet till gymnasiet.	79 %	77,1 %	81 %
Andel elever som har föräldrar med eftergymnasial utbildning som uppnår behörighet till gymnasiet.	92 %	91,7 %	92 %

4.2.2 Hållbar kompetensförsörjning

Utbildningsverksamheterna står inför stora utmaningar avseende kompetensförsörjning. Det behövs kraftfulla strategier för att behålla, rekrytera och utveckla medarbetare och chefer samt även nya arbetsorganisationer och yrkesroller.

Behålla personal

Den största resurstillgången inom utbildningsnämnden är engagerad och kvalificerad personal. För att behålla och stimulera dem ska alla ha goda förutsättningar att utföra och utveckla sitt arbete. Det innebär att alla arbetsplatser ska ha både struktur och kultur som bär för dialog, utveckling och sammanhangsskapande. Ett kontinuerligt och gemensamt professionellt lärande ger stimulans och arbetsglädje parallellt med att verksamheten utvecklas.

För att nå dit krävs ett långsiktigt ledarskap och chefskap med goda förutsättningar att utföra och utveckla sitt arbete. Goda förutsättningar att utföra arbetet innefattar bland annat upplevt friutrymme, god tillgång till stödfunktioner, ett hanterbart ansvarsområde samt minskat rapporteringsarbete. Goda förutsättningar för utveckling innefattar bland annat att det inom ramen för uppdraget kontinuerligt bedrivs ledarskapsutveckling samt utveckling mer specifikt i pedagogiskt ledarskap.

Rekrytera personal

Ale ska vid rekrytering attrahera de allra skickligaste inom varje personalkategori. En god kvalitet i kärnverksamheterna skapar gott rykte och utgör grunden.

En god andel behörig personal krävs inom alla verksamhetsformer. För att verka för en fortsatt försörjning av behöriga förskollärare, ämneslärare och lärare fritidshem krävs en rad insatser som exempelvis attraktiva vägar in i Ale för VFU-studenter och nyexaminerade och stöd till utbildning för befintlig obehörig personal. Då det visar sig att den viktigaste rekryteringsgrunden för behörig personal är att det redan finns god tillgång på behörig personal är det angeläget att öka och sprida fördelningen.

Förändra arbetsorganisation och utbilda till nya kategorier

Nuvarande former för organisering bär inte hela vägen in i framtiden. De bristyrken som syns både nationellt och i Ale skapar behov av nya sätt att fördela och organisera uppdrag och arbetsuppgifter inom förskola och skola. Det i sin tur skapar behov av nya yrkeskategorier som grund för att det gemensamma uppdraget kan bedrivas i nya former. Den personal som finns idag är en resurs att strategiskt utbilda vidare för framtiden. Det arbetet ska bedrivas utifrån GRs branschråd för förskola och grundskola.

Kompetensförsörjningsåtgärder är kostsamma och flertalet kommer under 2023 att pausas av ekonomiska skäl.

Utbildningsnämnden ska:

- Finansiera fortsatt stöd till studier för de medarbetare som har påbörjade studier
- Ta del av strategi för införandet av nya befattningar

4.3 Uppdrag

4.3.1 Uppdrag: Gallring och revidering av styrdokument

Allmän beskrivning

Fortsatt arbetet med revidering och effektivisering av styrdokument.

Planeringskommentar

Nämndens styrdokument får en genomgång och revideras eller avslutas under året. Arbetet sker i samklang med ny informationshanteringsplan som kommer att färdigställas för beslut under våren. Området är prioriterat då flera av nämndens styrdokument behöver anpassas till rådande förutsättningar.

4.3.2 Uppdrag: Utbilda förskolans medarbetare kring hedersnorm

Allmän beskrivning

Kunskap i förskolan ökar möjlighet till upptäckt och stöd för barn och familjer med hedersproblematik.

Planeringskommentar

Uppdraget planeras, genomförs och återredovisas genom delårsbokslut under 2023.

4.3.3 Uppdrag: Tillgängliggör elevhälsan

Allmän beskrivning

Låt barn och unga få tillgång till elevhälsa under deras vakentid även utanför skoltid i former som unga behöver och önskar, digitalt, i andra lokaler mm.

Planeringskommentar

En kartläggning av elevernas behov med idéer från både elever och verksamheten samt möjligheter till åtgärder redovisas vid nämndens sammanträde 29 mars.

4.3.4 Uppdrag: Kompetensutveckla chefer inom skolan

Allmän beskrivning

Fokus för utveckling av arbetsgivarroll, verksamhetsansvar och ledning/styrning.

Planeringskommentar

Fokus under våren 2023 är arbetsmiljöansvaret och planeras och genomförs tillsammans med HR-avdelningen. Kontinuerligt fortgår också workshops utifrån uppkomna behov av påfyllning av utbildning inom avgränsade områden. Planering av höstens innehåll redovisas i delårsboksluten 2023.

4.3.5 Uppdrag: Genomlysning av hela organisationen

Allmän beskrivning

Effektivitet, placering, Ska kommunen fortsätta med verksamheten.

Planeringskommentar

Genomlysningen genomförs enligt tidplan och redovisas i särskild form vid sammanträdet i mars.

4.3.6 Uppdrag: Hur kan vi arbeta med individanpassade studiegrupper

Allmän beskrivning

Gäller så väl högpresterande elever som de med utmaningar eller diagnoser.

Planeringskommentar

Exempel på hur detta genomförs sedan tidigare och de förändringar som görs under 2023 redovisas vid nämndens sammanträde 23 maj.

Uppdraget att individanpassa undervisningen återfinns i läroplan och skollag beskrivet bland annat enligt nedan:

"Alla barn och elever i samtliga skolformer och fritidsbemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Det är en övergripande målsättning som ska utmärka utbildningen och som ligger till grund för det som föreskrivs närmare i läroplanerna om undervisningens individualisering."

"Vad innebär det att skolväsendet har ett kompensatoriskt uppdrag? I all utbildning inom skolväsendet ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barns och elevers förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Det kallas för det kompensatoriska uppdraget."

Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet framkommer i vilken utsträckning enheten lyckas med uppdraget samt de åtgärder som vidtas för förbättring. Dessa kan vara såväl organisatoriska som andra åtgärder. De organisatoriska åtgärderna så som fördelning av lärarresurser och utformande av studiegrupper görs utifrån bedömning av prioriterade åtgärder och beslutas av rektor i delaktighet med medarbetare och förhandlas i förekommande fall enligt MBL.

Vid redovisningen i maj beskrivs såväl lokalt som verksamhetsövergripande arbete och resursfördelning som syftar till att möjliggöra individualisering.

Källor: 3 kapitlet 2 § skollagen samt proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet, sidan 662.

4.3.7 Uppdrag: Hur kan kommunen stärka arbetet mot mobbning

Planeringskommentar

Inför 2023 utvecklas arbetet mot diskriminering och kränkande behandling enligt följande vilket förväntas leda till förbättrade resultat inom området:

Förvaltningen följer genom det systematiska kvalitetsarbetet upp att samtliga enheter har reviderade planer mot diskriminering och kränkande behandling samt processen med hur de tagits fram. Förvaltningen säkerställer att planerna följs och att enheterna därmed har ett främjande och förebyggande arbete. Arbetet beskrivs i kvalitetsplanen för läsåret 22/23 enligt nedan:

"Trygghet och studiero

Kvalitetssäkra att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av delaktighet, trygghet, studiero och lust att lära.

- Kartlägga, följa upp och analysera att det finns tillitsfulla relationer mellan skolpersonal och elever.
- Kartlägga, följa upp och analysera att värdegrundsarbetet är systematiserat"

Inför 2023 finns ett digitalt system för att anmäla misstänkta fall av diskriminering och kränkandebehandling. Systemet ger ett tillförlitligt underlag för övergripande analyser och åtgärder som hittills saknats. I det följer huvudmannen att inkomna anmälningar utreds och följs upp för att säkerställa att insatser sätts in och åtgärder vidtas. Inkomna klagomål, anmälningar till Skolinspektionen eller Barn- och elevombudet kopplade till kränkningar eller brist på trygghet och studiero ger huvudmannen bättre förutsättningar för ledning och styrning i det systematiska kvalitetsarbetet avseende detta område där enheternas arbete följs upp flera gånger per år. Arbete och resultat redovisas för nämnd vid läsårsslut 22/23 samt terminsuppföljning ht 2023.

5 Basverksamhet

5.1 Verksamhetsmått

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023
Barnomsorg, barn 1-5 år	Antal barn i kommunala förskolor i Ale	1 804	1 822	1 836
	Antal barn i pedagogisk omsorg, kommunal i Ale	30	30	23
	- varav barn från andra kommuner i förskola och pedagogisk omsorg	15	11	15
	Ale-barn i fristående verksamhet	172	171	181
	Ale-barn i kommunal verksamhet i annan kommun	12	14	10
	Summa Ale-barn i förskola och pedagogisk omsorg	2 003	2 026	2 035
Grundskola Förskoleklass - årskurs 9	Elever årskurs F-6			
	Elever i kommunala skolor i Ale, F-6	2 981	3 028	3 033
	- varav elever från andra kommuner, F-6	56	56	47
	Ale-elever i andra skolor (fristående och kommunala) F-6	244	240	253
	- varav Ale-elever F-6 i fristående verksamhet	214	217	215
	- varav Ale-elever F-6 i kommunal verksamhet i annan kommun	30	23	38
	Summa Ale-elever, F-6	3 169	3 212	3 239
	Elever årskurs 7-9			
	Elever i kommunala skolor i Ale, årskurs 7-9	1 123	1 139	1 195
	- varav elever från andra kommuner, 7-9	52	51	61
	Ale-elever i andra skolor (fristående och kommunala) 7-9	164	165	166
	- varav Ale-elever 7-9 i fristående verksamhet	140	144	150
	-varav Ale-elever 7-9 i kommunal verksamhet i annan kommun	24	21	16
	Summa Ale-elever, 7-9	1 235	1 253	1 300
Summa Ale-elever, F-9	4 403	4 465	4 539	
Fritidshem	Antal barn på kommunala fritidshem i Ale	1 658	1 719	1 744
	- varav barn från andra kommuner i fritidshem	30	27	28
	Ale-barn i andra fritidshem (fristående och kommunala)	178	180	179
	- varav Alebarn på fritidshem i fristående verksamhet	166	167	160

Verksamhet	Verksamhetsmätt	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023
	- varav Alebarn på fritidshem i kommunal verksamhet i annan kommun	12	13	19
	Summa Ale-barn i fritidshem	1 806	1 872	1 895
Grundsärskola	Antal elever i kommunal särskola i Ale	42	36	41
	- varav barn från andra kommuner i särskola	2	2	0,5
	Ale-elever i annan särskola (fristående och kommunal)	2	3	1,5
	Summa Ale-elever i särskola	42	37	42
	- varav integrerade Ale-elever i särskola	2	2	1
Modersmålsundervisning och studiehandledning	Elever som har modersmålsundervisning	624		
	Elever som har studiehandledning	116		
Gymnasium	Antal elever i Ale gymnasium IM	109	90	72
	-varav elever från andra kommuner	24	18	29
	IM-komvux		53	63
	-varav elever från andra kommuner		16	
	Ale-elever i andra gymnasieskolor (fristående och kommunala)	1 138	1 147	1 197
	Summa Ale-elever i gymnasium	1 223	1 256	1 303
Gymnasiesär	Ale-elever i gymnasiesär (fristående och kommunala i andra kommuner)	25	28	32
Summering	Antal Ale-barn och elever i förskola grundskola och gymnasium	7 713	7 812	7 919
Kommunala aktivitetsansvaret	Antal ungdomar inom kommunala aktivitetsansvaret	87		
	Arbete	50		
	Studier, vux, folkhögskola, utomlands	11		
	Ingen sysselsättning	3		
	Annan aktivitet (ex sjukskriven)	7		
	Föräldralediga	0		
	Åtgärd via det kommunala aktivitetsansvaret	13		
	Åtgärd via annan aktör	1		
	Uppgift saknas	2		
Komvux	Antal elever på gymnasial och grundläggande nivå	422		
	Antal på gymnasial och grundläggande nivå (omräknat till heltidsplatser)	97		
	- varav elever från andra kommuner, komvux	32		

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023
	Ale-elever komvux i annan kommun	73		
	Antal elever på SFI	108		
	- varav elever från andra kommuner, SFI	14		
	Ale-elever SFI i annan kommun	3		

5.2 Beskrivning av basverksamhet

5.2.1 Förskola och pedagogisk omsorg (ålder 1-5 år)

Ale kommun har 26 förskolor samt pedagogisk omsorg med dagbarnvårdare i Skepplanda och Älvängen. Inom verksamheten finns också en familjecentral med Öppen förskola. Förskola erbjuds inom fyra månader till alla som har rätt till och söker plats. Kommunens förskolor har öppet 06.00-18.00 men pedagogisk omsorg kan, om kommunens kriterier är uppfyllda, erbjudas på lämplig enhet även utanför dessa tider måndag till torsdag.

Förskolan har uppdraget att lägga grunden för det livslånga lärandet. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg. Leken är viktig för varje barns utveckling och lärande och ska därför medvetet användas för att lustfyllt stimulera fantasi, inlevelse, kommunikation och förmåga till symboliskt tänkande samt förmåga att samarbeta och lösa problem. Verksamheten ska utgå från barnens erfarenheter, intressen, motivation och drivkraft att söka kunskap och de ska därför vara delaktiga och ha inflytande över miljöns utformning och planeringen av verksamheten.

5.2.2 Fritidshem

Undervisningen i fritidshemmet kompletterar förskoleklassen och skolan genom att lärandet i högre grad ska vara situationsstyrt, upplevelsebaserat och grupporienterat samt utgå från elevernas behov, intressen och initiativ. Undervisningen syftar till att främja elevernas fantasi och förmåga att lära tillsammans med andra genom lek, rörelse och skapande genom estetiska uttrycksformer samt med utforskande och praktiska arbetssätt. Fritidshemmet kompletterar utbildningen i förskoleklassen och grundskolan genom att arbeta mot målen i läroplanen för fritidshem samt syfta till att ge eleverna en meningsfull fritid.

5.2.3 Förskoleklass och grundskola (ålder 6-16 år)

Den obligatoriska verksamheten inom nämndens ansvar består av 13 registrerade skolenheter (Kronaskolan och Da Vinciskolan är uppdelad i två enheter). Dessutom har nämnden inom detta verksamhetsområde ansvar för förskoleklass och fritidshemmen.

Skolorna är fördelade i kommunens områden och har olika åldersfördelning. På Garnvindeskolan och Nödingeskolan går elever i förskoleklass till årskurs 3, Himlaskolan, Nolskolan och Surteskolan har elever i förskoleklass till årskurs 6. Kronaskolan är uppdelad i två enheter med elever i årskurs F-6, varav flera klasser i förskoleklass-årskurs 2 är placerade i Madenhuset. Alboskolan och Kyrkbyskolan har elever i årskurs 4-6. Aroseniussskolan och Da Vinciskolan har elever i årskurs 7-9, Bohusskolan är den enda skola i kommunen med elever från förskoleklass till årskurs 9.

Skolans övergripande uppdrag och därmed utbildningsnämndens uppdrag, innebär att utbildningen ska vara likvärdig och att alla elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet. Verksamheten ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Skolan ska dessutom arbeta för att kompensera för elevers olika bakgrund och förutsättningar. Eleverna ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Det innebär att skolan ska sträva efter att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen

Förskoleklassens utbildning utgår ifrån en helhetssyn på eleven. Undervisningen i förskoleklassen ska syfta till att stimulera elevernas allsidiga utveckling och lärande. Undervisningen ska ta sin utgångspunkt i elevernas behov och intressen samt i det kunnande och de erfarenheter som eleverna tidigare har tillägnat sig, men också

kontinuerligt utmana eleverna vidare genom att inspirera till nya upptäckter och kunskaper. I undervisningen ska eleverna erbjudas en variation av arbetssätt, uttrycksformer och lärmiljöer som gynnar övergången från förskola till skola och fritidshem.

5.2.4 Grundsärskola

Särskolan är en skolform som är rättighetslagstiftad. Vilket innebär att det finns ett ansökningsförfarande. Vårdnadshavare ansöker om plats i särskolan och ett mottagningsteam utreder om eleven är behörig till särskolan.

Verksamheten ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Skolan ska dessutom arbeta för att kompensera för elevers olika bakgrund och förutsättningar. Eleverna ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Det innebär att skolan ska sträva efter att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden samt främja lusten att lära. Alla som arbetar i skolan ska verka för att utbildningen främjar de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Utbildningen syftar till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer.

Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att verksamheten ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

Grundsärskola är organiserad som en enhet och undervisningen bedrivs på Kronan för årskurs 1-6 och på Aroseniussskolan för årskurs 7-9. Ett antal elever går individintegrerade på sin hemskola med specialpedagogiskt stöd från Särskolan. Kommunen har ingen egen Gymnasiesärskola utan Ale köper platser i framför allt Kungälv.

5.2.5 Gymnasium

Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom Gymnasieskolan syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Undervisningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

I Ale bedrivs utbildning inom introduktionsprogrammen, IMA, Individuellt alternativ, IMS, Språkinträdning, samt ett begränsat antal platser inom IMY, yrkesutgångar.

All annan gymnasial utbildning på nationella program köper Ale sedan några år tillbaka och då främst inom Göteborgsregionen (GR).

Kommunen har enligt skollagen ett aktivitetsansvar för ungdomar som inte går i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan och som inte fyllt 20 år. Aktivitetsansvaret innebär att kommunen har ett motivationsskapande och aktivitetskapande uppdrag med fokus på utbildning.

5.2.6 Enheten för flerspråkighet

Enheten för flerspråkighet är en central enhet som tillhandahåller modersmålsundervisning och studiehandledning. För elever i grundskolan som har ett annat modersmål än svenska organiseras och genomförs undervisning i modersmål och studiehandledning på modersmålet finns för de elever som har behov av stöd på sitt modersmål för att nå målpuppfyllelse.

5.2.7 Elevhälsa

Elevhälsan är centralt organiserad med professionerna skolsköterska, skolkurator, skolpsykolog och skolläkare. De fyra professionerna ingår, tillsammans med lokal specialpedagog, i skolornas elevhälsoteam som leds av rektor. Elevhälsans uppdrag är att främst vara förebyggande och hälsofrämjande, elevhälsoteamet ska stödja elevers utveckling mot läroplanernas mål.

5.2.8 Vuxenutbildning och SFI

Enligt skollagen (2010:800) är det gemensamma målet för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling.

Vuxenutbildningen ska enligt skollagen utformas utifrån den enskildes behov och förutsättningar. Den kan ha formen av undervisning, handledning och vägledning samt bedömning av måluppfyllelse och kunskaper. Inom vuxenutbildningens samtliga skolformer gäller att utbildningen ska vara kursutformad.

Vuxenutbildningen syftar till att överbrygga utbildningsklyftorna och därmed verka för ökad jämlikhet och social rättvisa. Den ska tillgodose de vuxnas individuella önskemål om vidgade utbildningsmöjligheter och ge dem tillfälle att komplettera tidigare utbildning samt att kontinuerligt skaffa sig nya kunskaper och kompetenser för ett föränderligt samhälls- och arbetsliv.

Den kommunala vuxenutbildningen är en viktig funktion i Ale kommuns arbete med hållbarhet enligt Agenda 2030. Ansvaret består idag av den kommunala vuxenutbildningen med uppdrags- och påbyggnadsutbildningar, utbildning i svenska för invandrare (SFI) och särskild utbildning för vuxna (särvox). Vissa utbildningar som Ale inte kan erbjuda köps in av externa aktörer och kommuner.

6 Ekonomisk sammanfattning

6.1 Ekonomisk sammanställning

Besluts/verksamhetsområden Belopp i tkr	2022		2023
	Prognos	Budget	Budget
Utvecklingsreserv	1 850	1 000	9 518
Ledning och administration	0	32 859	27 172
Förskola centralt, förskolenheter	-2 700	209 682	214 055
Förskola köpta, sålda	600	23 479	25 285
Grundskola centralt, fsklass, grundskola, fritids	-600	362 979	375 660
Grundskola köpta, sålda, skolskjuts	-1 600	37 838	40 971
Enheten för flerspråkighet	0	10 682	11 654
Övergripande verkchef elevhälsa, särskola, gymn, komvux	-500	6 096	6 914
Elevhälsa	750	23 873	24 877
Särskola	0	38 289	42 131
Gymnasium köpta, sålda	600	127 758	139 717
Ale Gymnasium inkl. IM-Komvux	-1 700	20 209	21 293
Komvux	300	12 584	12 577
Totalt	-3 000	907 328	951 824

Utbildningsnämnden har för 2023 fått en ökad ram med 4,90 procent. Ramökningen består av bland annat målgruppsmodellen (80 procent), inflation (2 procent), löneökningar, sociala avgifter och pensionskostnader. Till 2023 centraliseras semesterlöneskulden och nämndadministration vilket innebär att budget samt kostnad flyttas från utbildningsnämndens budgetram. Inför 2023 ger världsläget en svår ekonomisk situation för landet, vilket återspeglas i tilldelad ram. Budgetförslaget omfattar en besparing på 9,1 mnkr, inflationen uppgår till mer än 2 procent och prisindex för interkommunal ersättning ökar med 4,5 procent.

Årets volymökningar i barn- och elevantal uppgår till 0,4 procent för förskolan, 1,7 procent för grundskolan, 1,2 procent för fritidshem, 13,9 procent för särskola samt 3,7 procent för gymnasieeleverna.

För år 2023 beräknas prisindex kommunal verksamhet (PKV) uppgå till 6 procent. PKV är ett index avsett att användas som underlag vid beräkning av kommunernas kostnadsutveckling för kommande budgetår. För att enheterna ska få samma förutsättningar som föregående år skulle barn- och elevpengen behöva öka i samma nivåer som PKV. Till 2023 ökar barnpengen med 4,28 procent och elevpengen med i snitt 4,22 procent.

Inriktning

Utifrån tilldelad ram har prioriteringen i första hand varit att barn- och elevpengen (inkl. fritidshemspeng) ska indexeras upp med PKV och därmed möjliggöra så mycket personal som möjligt i kärnverksamheten.

Verksamheterna har i huvudsak bedömts lika avseende omfattning på minskning av tilldelad peng.

Alla ansvar har gått igenom och möjliga förändringar har gjorts avseende avtal, abonnemang och liknande kostnader. NTA (Naturvetenskap och teknik för alla) är ett sådant exempel som upphör.

Därefter har antalet tjänster på sektor och verksamhetsnivå minskats, främst genom vakanshållning för snabb effekt.

Alla relevanta statsbidrag har sökts och användandet har reviderats. Statsbidragen totalt omfattar ca 50 mkr och utgör därmed en stor möjlighet men också stor risk då det finns osäkerheter i både tilldelning och vad som får behållas.

En omdisponering av centrala och lokala resurser och uppdrag har gjorts för att åstadkomma effektivitet, gemensamt ansvarstagande samt transparens i fördelningen av medel.

Inom ramen för genomlysningssuppdraget görs fortsatta analyser och förslag på åtgärder, en kartläggning av

administrativa tjänster har påbörjats.

Generellt

Riskbedömningar och åtgärder kommer att behöva göras lokalt i samband med vårens fackliga förhandlingar som sker utifrån varje enhets budgetarbetet och lokala förutsättningar. Risker och åtgärder behöver bedömas utifrån möjlighet att upprätthålla kontinuitet, god och likvärdig utbildning samt upplevd trygghet och hälsa.

Besluts-/verksamhetsområden

Utvecklingsreserv

1% avsätts i enlighet med regeln till utvecklingsreserven. Den är avsedd att användas för målgruppsförändringar under året men kan även användas till att täcka eventuella uppkomna underskott.

Ledning och administration

Ledning och administrations budgetram förändras inför 2023 som en del av besparingen men också då både semesterlöneskulden och nämndadministrationen centraliseras, vilket innebär att budget samt kostnad flyttas till kommunstyrelsen. Här återfinns också det sparkrav som ännu inte har planerade åtgärder.

Förskola inkl. pedagogisk omsorg

De ekonomiska förutsättningarna förskolan fått inför 2023 har inneburit ett arbete med ett antal olika besparingar och effektiviseringar. Barnpengen får en indexökning inför 2023 men når inte upp till samma nivåer som PKV. Effekten av att barnpengen inte höjs i samma nivå som PKV beräknas försämra förskolans personaltäthet till 5,3 barn per personal jämfört med 5,0 i oktober 2021. I oktober 2022 var antal barn per personal 5,2. Den senaste jämförelsesiffran för gruppen pendlingskommuner nära storstad var 2021 med 5,5 barn per personal, i de tre tvillingkommunerna som Ale jämför sig med var personaltätheten högre, 5-5,4 barn per personal 2021.

Inför 2023 görs en omfördelning av statsbidrag för att bland annat hjälpa förskolenheterna att fortsatt sträva efter minskade barngrupper. I barnpengen för pedagogisk omsorg ingår omkostnadsersättning och den ersättningen ökar inte inför 2023, vilket gör att indexökningen för pedagogisk omsorg ser ut att vara lägre än förskolans indexökning.

För att alla verksamheter ska få ett liknande sparbeting har från förskolan omfördelats mer än ordinarie beräkningsmodell visade. Under 2023 beräknas bland annat de externa intäkterna öka kopplade till förskolan vilket gör att förskolan inte behöver lika stor del av sektorns tilldelade budgetram. Även då förskolan endast har en ökad budgetram med 2% så kan barnpengen ökas med 4,28%.

Nytt inför 2023 är att förskolans budget på enhetsnivå är lagd utifrån en uppskattad beräkning där varje anställd inte utgör en 100 % kostnad varje dag året ut då personal är tillfälligt frånvarande såsom sjuk, tar ut VAB etc och där vikariat tillsättning inte är nödvändig. Det här innebär att enheterna behöver arbeta med en medveten bemanningsplanering. Genom detta tillvägagångssätt möjliggörs att bibehålla personal motsvarande 10 årsarbetare. Tillvägagångssättet innebär även att inte behöva försämra nyckeltalet barn per pedagog mer än nödvändigt utifrån tilldelad barnpeng.

Konsekvenserna kommer att variera på enheterna utifrån deras lokala förutsättningar, men den generella bilden är att både ordinarie bemanning och vikariat tillsättningen behöver minska på samtliga enheter. Projektet Treklövern som har möjliggjort kompetensutveckling och reflektionstid för hela arbetslag upphör vilket ger minskad tid att följa upp och utveckla sin verksamhet.

Grundskola, förskoleklass och fritidshem

De ekonomiska förutsättningarna grundskolan fått inför 2023 har inneburit ett arbete att genomlysna intäkter och kostnader och det fortsätter in i genomlysningsuppdraget.

En omfördelning av statsbidraget för likvärdig skola har genomförts där resurser flyttats från centrala uppdrag ut till skolenheterna. Genomlysning samt reducering av centrala kostnader som tilläggsanslag, övriga kostnader, kulturgarantin och centrala tjänster medför att elevpengen får en ökning men inte i samma nivå som PKV.

Effekten av att elevpengen inte höjs i samma nivå som PKV beräknas försämra personaltätheten i grundskolan, förskoleklass och fritidshem. Lärartätheten i grundskolan F-9 beräknas minska till 13,6 elever per lärare jämfört med oktober 2022, 13,3 elever per lärare. Den senaste jämförelsesiffran för gruppen pendlingskommuner nära

storstad var 2021 med 13,5 elever per lärare, i de tre tvillingkommunerna som Ale jämför sig med var lärartätheten högre, 12–12,9 elever per lärare 2021. Den största förändringen av personaltätheten är antal elever per pedagogisk personal som minskar då antal resurspersoner per elev minskar. Antal elever per pedagogisk personal i årskurs F-9 ökar till 11,5 elever per personal jämfört 10,3 i oktober 2022.

I fritidshemmen beräknas antal elever per personal öka igen till 28,4 elever per personal, jämfört med 23,7 i oktober 2021 och 27,7 i oktober 2022. Den senaste jämförelsesiffran för gruppen pendlingskommuner nära storstad var 2021 med 22,6 elever per personal, i de tre tvillingkommunerna som Ale jämför sig med var personaltätheten högre, 18,5–23 elever per personal 2021.

Grundskola köpta, sålda och skolskjuts

För 2023 har budgeten för köpta platser, skolskjuts och specialsolor behövt utökas för att bättre matcha kostnaderna. Detta är främst fasta kostnader som ej går att påverka under budgetåret.

Flerspråkighet

Flerspråkighet får under 2023 ta en del av sparbetinget samtidigt som man inte får del av statsbidraget likvärdig skola.

Elevhälsa inkl. Älvängens fotosyntes, näta, gula villan

Elevhälsan tar sin del av sparbetinget genom en omfördelning av statsbidraget likvärdig skola som i stället kommer tillfalla grundskolan. Detta innebär att gula villa (Älvängenskolans särskilda undervisningsgrupp, Fotosyntes och Näta) inom elevhälsan får ett större spar och behöver se över sina personalkostnader för att kunna uppnå en budget i balans. Elevhälsan har ej ytterligare sparbeting då elevhälsan ansöker om statsbidrag för förstärkt elevhälsa vilket kräver att personaltätheten bibehålls jämfört de två föregående åren.

Särskola och gymnasiesärskola

Särskolan har tilldelats ett sparbeting, vilket medför att kostnadsnivån måste sänkas inom grundsärskolan. Grundsärskolans elevpeng får också en ökning i mindre utsträckning men inte i samma nivå som PKV. Gymnasiesärskolan består enbart av köpta platser och uppräknas enligt GR-prislista med 4,5%. Det är främst volymökningarna som gör att särskolans budgetram, innefattande grund- samt gymnasiesär, ökar i omfattning inför 2023.

Gymnasium köpta, sålda

Gymnasiets köpta och sålda platser har fått en indexökning då kostnaderna är direkt kopplade till GR-prislista som ökar med 4,5 % till år 2023. Detta innebär att gymnasiets kostnader till 2023 kommer att öka avsevärt. Budget har tilldelats för att matcha dessa kostnader, då de ej går att påverka.

Ale gymnasium och IM-Komvux

Ale gymnasium och IM-Komvux har tilldelats ett sparbeting, vilket medför att kostnadsnivån måste sänkas på enheterna.

Komvux

Komvux har tilldelats ett sparbeting inför 2023 vilket medför att kostnadsnivån måste sänkas.

7 Personal

Analys och kommentar

Området hållbar kompetensförsörjning är fortsatt ett av två huvudfokus för utbildningsnämndens verksamheter. Bristen på utbildade lärare förväntas öka både nationellt och regionalt vilket innebär stora utmaningar för framtida rekrytering. Till de enheter där barnen redan möter hög andel utbildad personal är det särskilt svårt att rekrytera. Att fortsätta höja medarbetares kompetensnivå, stärka det pedagogiska ledarskapet och att utveckla en hållbar arbetsorganisation för framtiden är en stor utmaning under 2023 och vidare.

I förskolan förväntas personaltätheten på en övergripande nivå vara högre, men förskollärartätheten är lägre. Ale har en högre förskollärartäthet än gruppen pendlingskommuner nära storstad, 13,3 barn per förskollärare jämfört med 14,5, men väsentligt lägre än tvillingkommunerna som har 9,3-11,6 barn per legitimerad förskollärare.

I Ales fritidshem är både personaltäthet och andel utbildade lärare låg och antal elever per personal beräknas öka ytterligare. Ale har fler elever per heltidsanställd personal och väsentligt lägre andel behöriga lärare än jämförelsekommunerna. Endast 25 procent av personalen har pedagogisk högskoleutbildning.

Lärartätheten i grundskolan F-9 beräknas minska till 13,6 elever per lärare, det är ungefär samma nivå som den senaste jämförelsesiffran för gruppen pendlingskommuner nära storstad, men i de tre tvillingkommunerna som Ale jämför sig med var lärartätheten högre, 12–12,9 elever per lärare 2021. Den största förändringen av personaltätheten är antal elever per pedagogisk personal som försämras då antal resurspersoner per elev minskar.

Skillnaden i nyckeltal kan i vissa fall verka små, men påverkar bemanning av förskola och fritidshem. Barn och elever i förskolan och fritidshemmen har rätt att vara i verksamheten under hela den tid då vårdnadshavare har behov utifrån arbete och studier. En utmaning är att organisera utbildningen så att personalen både räcker till att täcka upp för öppettider och samtidigt hålla en hög undervisningskvalitet då flesta barn är i verksamheten. Elever i grundskolan behöver möta behöriga lärare i alla ämnen. En utmaning blir att organisera utbildningen så att behöriga lärarresurserna räcker till för alla elever.

Sjukfrånvaron är fortsatt hög på grund av covid 19-pandemin och de långsiktiga effekterna på personalens mående kan påverka ytterligare. Inför 2023 utmanas vikariesituationen både utifrån resurstilldelning och tillgång till vikarier. Fortsatta insatser tillsammans med HR-avdelningen är av stor vikt för minskad sjukfrånvaro.

Utbildningsförvaltningen

Diarienummer: UBN.2022.500

Datum:

Verksamhetsutvecklare: Maggan Melander

Utbildningsnämnden

Nulägesanalys för Utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att fastställa nulägesanalys 2022 för utbildningsnämnden.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Under 2021 beslutade kommunfullmäktige om en ny styrmodell för Ale kommun. I styrmodellen ingår att nämnderna årligen ska ta fram en nulägesanalys. Syftet med nulägesanalysen är att skapa en faktabaserad bild av nuläget som anger nämndens utrymme för riktungs- och förflyttningmöjligheter för att sedan kunna lämna förslag på nya nämndmål och uppdrag i kommunfullmäktiges budget.

Ambitionen med nulägesanalysen är att beskriva de områden där det finns störst utmaningar att möta behoven hos Ales invånare samt det mest väsentliga av det som hittills framkommit jämfört med liknande kommuner, tvillingkommuner, och det viktiga arbetet kommer att fortgå.

De stora utmaningarna är fortsatt kopplade till likvärdighet och den framtida kompetensförsörjningen. Den sociala kartläggningen visar tydligt på de skillnader som finns men det är svårare att som enskild nämnd analysera hela behovet och insatser kopplade till de målgrupper som lyfts. Behovet är således samverkan mellan både nämnder och förvaltningar och ett par målgrupper kopplade till geografiska områden pekar rapporten på där behoven är som störst.

Nulägesanalysen visar att Ales utbildningsverksamheter inom några nyckeltal lägger mer resurser än liknande kommuner, exempelvis förskola, det finns också exempel på verksamheter där Ale lägger mindre resurser, som öppen förskola och vuxenutbildning.

Åsa Ericson
Förvaltningschef

Maggan Melander
Verksamhetsutvecklare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande,

Nulägesanalys 2022 Utbildningsnämnden

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:

Kommunstyrelsen

Förvaltningschef, Åsa Ericson (asa.ericson@ale.se)

Verksamhetsutvecklare, Maggan Melander (maggan.melander@ale.se)

Ärendet

Under 2021 beslutade kommunfullmäktige om en ny styrmodell för Ale kommun. I styrmodellen ingår att nämnderna årligen ska ta fram en nulägesanalys. Syftet med nulägesanalysen är att skapa en faktabaserad bild av nuläget som anger nämndens utrymme för riktungs- och förflyttningmöjligheter för att sedan kunna lämna förslag på nya nämndmål och uppdrag i kommunfullmäktiges budget.

Ambitionen med nulägesanalysen är att beskriva de områden där det finns störst utmaningar att möta behoven hos Ales invånare samt det mest väsentliga av det som hittills framkommit jämfört med liknande kommuner, tvillingkommuner, och det viktiga arbetet kommer att fortgå.

Nulägesanalysen bygger på Ale kommuns omvärldsanalys utifrån de 10 nationella trenderna som SKR tagit fram. Trenderna är inte avgränsade från varandra utan är i många fall starkt kopplade till varandra. Alla trender berörs mer eller mindre, men de trender som främst berörs är ökat behov av livslångt lärande, användare driver teknisk utveckling, ökad polarisering och utsatthet, tillitens betydelse uppmärksammas allt mer samt komplexa samhällsutmaningar kräver nya arbetssätt. Den sistnämnda är egentligen den som är förutsättning för förändring inom alla de övriga trenderna.

Ekonomisk bedömning

Nulägesanalysen visar att Ales utbildningsverksamheter inom några nyckeltal lägger mer resurser än liknande kommuner, exempelvis förskola, det finns också exempel på verksamheter där Ale lägger mindre resurser, som öppen förskola och vuxenutbildning. Förskolan har varit föremål för politisk satsning samt ett aktivt användande av pandemimedel. Grundskolan har en fördelning av medarbetare mellan legitimerade och icke-legitimerade som behöver förändras vilket syns i fördelningen mellan kostnadsposterna undervisning och övrigt (där t ex elevassistenter återfinns). Öppen förskola och vuxenutbildning är viktiga i

samarbete för att stödja vårdnadshavare i SFI-utbildning och att tidigt få in barn i förskola. En väl utbyggd vuxenutbildning kan vara en viktig plattform för att höja utbildningsnivån och minska arbetslösheten i Ale, ge möjlighet till omställning och vidareutbildning. Det är av stor vikt att gå vidare med de jämförande analyserna i syfte att minska kostnader.

Invånarperspektiv

Utbildningsnämndens intressenter är främst barn, elever och vårdnadshavare, samt vuxna i behov av utbildning. Dessa har behov av en utbildning som rustar alla för framtiden och framtida samhällens behov.

Den sociala kartläggningen visar tydligt på de skillnader som finns men det är svårare att som enskild nämnd specificera behov och insatser kopplade till de målgrupper som lyfts. Behovet är således samverkan och ett par målgrupper kopplade till geografiska områden pekas ut där behoven är som störst.

Det finns stora behov kopplade till målgruppen med psykisk ohälsa samt hög frånvaro som ställer ökade krav på en tillgänglig lärmiljö och främjande, förebyggande och åtgärdande arbete som riktar sig till familjer.

Att bli behörig till nationella program på gymnasiet efter årskurs 9 är viktigt för att skapa goda livschanser, därav behöver andelen med behörighet öka. Det finns också behov av mer flexibla vägar till utbildning och sysselsättning för målgruppen 16-20 år. Ales invånare har också behov av en utvecklad tillgång till undervisning för fler vuxna som står långt ifrån arbetsmarknaden eller är i behov av omställning.

Ett behov av ökade kunskaper och förmågor inom digitalisering återfinns inom många målgrupper. Det kan avse allt från att bli anställningsbar till att bidra till framtida utveckling genom innovation samt att fullt ut kunna delta i ett demokratiskt samhälle nu och i framtiden. Ett grundläggande steg är tillgång till adekvata digitala verktyg samt infrastruktur för alla.

I takt med att Ales invånare blir fler ökar behovet av platser i förskolan med god utbildning för de yngsta. Målgruppen som idag inte deltar i förskolans utbildning har genom förändrade lagkrav belysts och kommer att behöva förskoleplacering. Detsamma gäller de yngsta skolbarnen där rätten till utbildning i fritidshem väntas utökas och omfatta alla barn. Intentionerna är att stärka förutsättningarna för utveckling och måluppfyllelse hos den målgrupp barn som idag har mindre goda socioekonomiska förutsättningar. Föräldrars utbildningsnivå samt språklig bakgrund har idag stor påverkan på möjligheterna att nå goda utbildningsresultat.

Vårdnadshavare signalerar ett ökat behov av delaktighet och samverkan med förskola och skola. Det är av stor vikt att tillsammans verka för en god utbildning för alla barn och elever och för det krävs ytor för ökad kunskap, förståelse och möjlighet att skapa gemensamma synsätt och tilltro till varandras kapacitet. Detta innefattar också behovet av att olika aktörer runt barnen samverkar och möter barns och vårdnadshavares behov gemensamt. De stora

utmaningarna är fortsatt kopplade till likvärdighet och den framtida kompetensförsörjningen. Den sociala kartläggningen visar tydligt på de skillnader som finns men det är svårare att som enskild nämnd analysera hela behovet och insatser kopplade till de målgrupper som lyfts. Behovet är således samverkan mellan både nämnder och förvaltningar och ett par målgrupper kopplade till geografiska områden pekar rapporten på där behoven är som störst.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL 2023-01-24

Informeras enligt MBL 2023-01-19.

Beslutets genomförande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Förvaltningens bedömning

Nulägesanalysen utgör förvaltningens bedömning.

Utbildningsnämnden

Nulägesanalys 2022

Innehåll

1 Sammanfattning	3
2 Nämndens uppdrag	4
3 Nämndens mål, uppdrag samt fortsatta prioriteringar	5
3.1 Kommunfullmäktiges mål.....	5
3.2 Nämndens mål.....	5
3.3 Uppdrag.....	5
4 Behov hos nämndens intressenter	7
5 Nämndens resultat	8
5.1 Starka resultat.....	8
5.2 Svaga resultat.....	8
5.3 Väsentliga nyckeltal ur invånarperspektiv med relevant jämförelse (tvillingkommuner).....	9
6 Trender och konsekvenser för nämndens verksamheter	15
7 Nämndens utmaningar	17

Bilagor

Bilaga 1: bilaga 1 Diagram nyckeltal nulägesanalys UBN

1 Sammanfattning

Utbildningsnämnden ansvarar för utbildningsverksamheten i Ale kommun vilket innebär en kontaktyta med en stor del av kommunens invånare. Nulägesanalysen tar avstamp i Ale kommuns omvärldsanalys som bygger på de nationella trenderna som SKR tagit fram utifrån fem globala megatrender, samt lokala trender och förutsättningar.

Ambitionen med nulägesanalysen är att beskriva de områden där det finns störst utmaningar att möta behoven hos Ales invånare samt det mest väsentliga av det som hittills framkommit jämfört med liknande kommuner, tvillingkommuner, och det viktiga arbetet kommer att fortgå.

De stora utmaningarna är fortsatt kopplade till likvärdighet och den framtida kompetensförsörjningen. Den sociala kartläggningen visar tydligt på de skillnader som finns men det är svårare att som enskild nämnd analysera hela behovet och insatser kopplade till de målgrupper som lyfts. Behovet är således samverkan mellan både nämnder och förvaltningar och ett par målgrupper kopplade till geografiska områden pekar rapporten på där behoven är som störst.

Ales elever har förbättrade skolresultat de senaste åren, fler blir behöriga till gymnasiet, men eleverna socioekonomiska bakgrund påverkar skolresultaten i alltför hög grad både nationellt och lokalt. Bristen på behöriga lärare kommer att kräva nya arbetssätt och det blir en stor utmaning att få de behöriga lärarna att räcka till och samtidigt förbättra alla barn och elevers möjligheter att lyckas.

Att delta i undervisning i förskola och fritidshem bidrar till att skapa lika möjligheter för barn och elever, och en skrivning i skollagen ökar kommunens ansvar att få in fler barn i förskola. Även förslag om att ge alla barn från 6-9 år rätt till kostnadsfritt fritidshem finns och beslut i riksdagen väntas under 2023. Detta skapar utmaningar för kommunen, men goda möjligheter för barn och elever om de får tillgång till en verksamhet med god kvalitet. Deltagande är också ett område för utvecklingen inom grundskolan eftersom andelen med problematisk skolfrånvaro är hög.

Nulägesanalysen visar att Ales utbildningsverksamheter inom några nyckeltal lägger mer resurser än liknande kommuner, exempelvis förskola, det finns också exempel på verksamheter där Ale lägger mindre resurser, som öppen förskola och vuxenutbildning. Förskolan har varit föremål för politisk satsning samt ett aktivt användande av pandemimedel. Grundskolan har en fördelning av medarbetare mellan legitimerade och icke-legitimerade som behöver förändras vilket syns i fördelningen mellan kostnadsposterna undervisning och övrigt (där t ex elevassistenter återfinns). Öppen förskola och vuxenutbildning är viktiga i samarbete för att stödja vårdnadshavare i SFI-utbildning och att tidigt få in barn i förskola. En väl utbyggd vuxenutbildning kan vara en viktig plattform för att höja utbildningsnivån och minska arbetslösheten i Ale, ge möjlighet till omställning och vidareutbildning.

Huvuddelen av diagrammen ligger i bilaga 1. Hänvisning finns till diagrambilderna finns i texten.

2 Nämndens uppdrag

Utbildning utgör en av de viktigaste grundpelarna för att bygga ett demokratiskt samhälle. Utbildningen ska ge barn och elever förutsättningar att utveckla förmågor, kunskaper och färdigheter och i samarbete med hemmen främja den harmoniska utvecklingen till ansvarsställande samhällsmedlemmar.

Utbildningsnämnden ansvarar för den del av det allmänna skolväsendet som åvilar kommunen och fullgör kommunens uppgifter enligt skollagen. Med skollagen avses förutom skollagen även förordningar och andra författningar utfärdade inom skollagens område.

När det i annan författning än skollagen hänvisas till den eller de nämnder som ska fullgöra kommunens uppgifter enligt skollagen, har utbildningsnämnden ansvaret för den uppgift författningen anger.

Nämnden ansvarar bland annat för följande kommunala verksamheter.

- Förskola
- Fritidshem
- Förskoleklass
- Grundskola
- Grundsärskola
- Gymnasieskola
- Gymnasiesärskola
- Kommunal vuxenutbildning
- Särskild utbildning för vuxna
- Utbildning i svenska för invandrare

Utbildningsnämnden får bedriva uppdragsutbildning.

3 Nämndens mål, uppdrag samt fortsatta prioriteringar

3.1 Kommunfullmäktiges mål

Strategiska målsättningar
Hälsa och välbefinnande
Kunskap och utbildning
Sysselsättning, arbete och företagsamhet
Hållbart samhällsbyggande
Ett Ale
En arbetsgivare

De strategiska målsättningarna har under den senaste mandatperioden pekat ut den politiska viljeriktningen för utvecklingen av kommunens verksamheter. Från och med 2023 ersätts de strategiska målen med riktningmål. Mycket av det arbete som genomförts i utbildningsverksamheterna kopplat till de strategiska målsättningarna fortsätter även om de kommer att beskrivas under andra mål. Kunskap och utbildning, hälsa och välbefinnande samt sysselsättning, arbete och företagsamhet är bärande delar som berör invånare inom utbildningsnämndens ansvarsområde. Arbetet med ett fortsatt hållbart samhällsbyggande och hålla ihop samhället i ett Ale är nödvändigt för att öka likvärdighet i förskola och skola, minska segregation och polariseringen i samhället.

3.2 Nämndens mål

Inför mandatperioden 2019-2022 togs två långsiktiga mål fram.

I målet om lika möjligheter innefattas allas lika tillgång till god utbildning, lika kvalitet på utbildningen oavsett vilken förskola eller skola man går på samt att lyckas kompensera för barns och elevers olika förutsättningar. Att skapa lika möjligheter till framgångsrikt lärande har varit ett mål under de senaste åren både nationellt och lokalt. De socioekonomiska förutsättningarna i form av föräldrarnas bakgrund beträffande språk, utbildning och inkomst är idag avgörande för skolframgång i Sverige såväl som i Ale. Forskning visar att segregerade skolor och undervisningsgrupper inte gynnar utbildningsresultaten.

Det andra målet är hållbar kompetensförsörjning som är ett viktigt medel för att nå det övergripande målet om lika möjligheter till framgångsrikt lärande för alla barn och elever. Utbildningsverksamheterna står inför stora utmaningar avseende kompetensförsörjning. Det behövs kraftfulla strategier för att behålla, rekrytera och utveckla medarbetare och chefer samt även nya arbetsorganisationer och yrkesroller.

Båda målen är långsiktiga och fortsatt relevanta. Att skapa en likvärdig förskole-och skolverksamhet i Ale tar tid och är en fortsatt stor utmaning. Det finns fortfarande stora skillnader avseende kvalitet och likvärdighet både mellan förskolor och skolor i Ale och även mellan klasser och grupper inom enheterna. Den framtida kompetensförsörjningen av utbildad personal är fortsatt problematisk under många år framåt.

3.3 Uppdrag

Resultatet av den utredning om psykisk ohälsa som är gjord ska genomföras.

En genomgång av utredningen och det fortsatta arbetet gjordes på utbildningsnämndens sammanträde i april. Utredningen belyser bland annat att många olika system samspekar för att påverka hur någon mår och förutsättningarna för människor att må bra. Men det kräver att samtliga delar finns med för att nå en förändring inom området: individen och dess situation, samhället, samt organisationen.

Framtagen strategi om personaltäthet ska implementeras.

Under 2021 ökade förskolans medel för personaltäthet betydligt mer än tillskottet i budget, det genom den

statliga ersättningen för sjuklön. Det har inneburit fler anställda men då sjukfrånvaron varit hög samt restriktioner för bemanning funnits har i realiteten personaltillgången varit begränsad. Den stora förbättring som syns för 2021 har av ovan angivet skäl inte att kunna bibehållas under 2022. Under våren har personaltätheten i Ales förskolor minskat igen till 5,4 barn per personal och höstens siffror visar preliminärt på 5,3 barn per personal.

4 Behov hos nämndens intressenter

Utbildningsnämndens intressenter är främst barn, elever och vårdnadshavare, samt vuxna i behov av utbildning. Dessa har behov av en utbildning som rustar alla för framtiden och framtida samhällets behov.

Den sociala kartläggningen visar tydligt på de skillnader som finns men det är svårare att som enskild nämnd specificera behov och insatser kopplade till de målgrupper som lyfts. Behovet är således samverkan och ett par målgrupper kopplade till geografiska områden pekats ut där behoven är som störst.

Det finns stora behov kopplade till målgruppen med psykisk ohälsa samt hög frånvaro som ställer ökade krav på en tillgänglig lärmiljö och främjande, förebyggande och åtgärdande arbete som riktar sig till familjer.

Att bli behörig till nationella program på gymnasiet efter årskurs 9 är viktigt för att skapa goda livschanser, därav behöver andelen med behörighet öka. Det finns också behov av mer flexibla vägar till utbildning och sysselsättning för målgruppen 16-20 år. Ales invånare har också behov av en utvecklad tillgång till undervisning för fler vuxna som står långt ifrån arbetsmarknaden eller är i behov av omställning.

Ett behov av ökade kunskaper och förmågor inom digitalisering återfinns inom många målgrupper. Det kan avse allt från att bli anställningsbar till att bidra till framtida utveckling genom innovation samt att fullt ut kunna delta i ett demokratiskt samhälle nu och i framtiden. Ett grundläggande steg är tillgång till adekvata digitala verktyg samt infrastruktur för alla.

I takt med att Ales invånare blir fler ökar behovet av platser i förskolan med god utbildning för de yngsta. Målgruppen som idag inte deltar i förskolans utbildning har genom förändrade lagkrav belysts och kommer att behöva förskoleplacering. Detsamma gäller de yngsta skolbarnen där rätten till utbildning i fritidshem väntas utökas och omfatta alla barn. Intentionerna är att stärka förutsättningarna för utveckling och måluppfyllelse hos den målgrupp barn som idag har mindre goda socioekonomiska förutsättningar. Föräldrars utbildningsnivå samt språklig bakgrund har idag stor påverkan på möjligheterna att nå goda utbildningsresultat.

Vårdnadshavare signalerar ett ökat behov av delaktighet och samverkan med förskola och skola. Det är av stor vikt att tillsammans verka för en god utbildning för alla barn och elever och för det krävs ytor för ökad kunskap, förståelse och möjlighet att skapa gemensamma synsätt och tilltro till varandras kapacitet. Detta innefattar också behovet av att olika aktörer runt barnen samverkar och möter barns och vårdnadshavares behov gemensamt.

5 Nämndens resultat

5.1 Starka resultat

Det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats inom utbildningsverksamheterna och de kvalitetsgranskningar som genomförts av Skolinspektionen och revisorer de senaste åren har visat på god kvalitet. Den senaste kvalitetsgranskningen genomfördes under hösten 2022 och avsåg Alboskolans arbete för en trygg miljö på nätet. Skolinspektionen bedömde att Alboskolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende arbete för att främja en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar, samt de framtagna kvalitetskriterierna avseende förebyggande arbete för att förhindra kränkningar på nätet. Beslut 2022-12-06. För en komplett lista av granskningar, se bilaga 2.

Inom förskolans verksamhetsområde har riktade kompetensförsörjningsinsatser lett till en högre andel yrkesutbildade medarbetare. Flertalet av de tillsvidareanställda medarbetare som inte är förskollärare har genomgått barnskötarutbildning alternativt utbildning till förskoleassistent.

Resultaten i Ales skolor har förbättrats över tid och visar en långsam positiv utveckling även om det finns tillfälliga variationer på både skolnivå och kommunnivå. Andelen elever som är behöriga till de nationella yrkesprogrammen har ökat sett över en längre tidsperiod. Gymnasiebehörigheten är dock något lägre än pendlingskommuner nära storstad samt Kungälv och Stenungsund, men högre än Eslöv. (Diagram bild 1) Det senaste läsåret har också betygsskillnader mellan elevgrupper avseende socioekonomisk bakgrund minskat. Skillnaden mellan grupper uppdelat på föräldrars utbildningsnivå är mindre i Ale än i riket, men jämfört med de kommunala skolorna i Stenungsund och Kungälv är det ungefär samma nivå, medan Eslöv har större en större skillnad mellan grupper avseende föräldrars utbildningsnivå. (Diagram bild 2)

I Ale syns också en positiv utveckling över en längre tidsperiod för elevgruppen som har utländsk bakgrund och är födda utomlands. (Diagram bild 3) Inom gruppen finns variationer beroende på hur länge eleverna har gått i svensk skola. Elever som invandrat till Sverige sent under sin skolgång har kortare tid på sig och därmed svårare att klara gymnasiebehörigheten efter årskurs 9.

Arbetet med en mer tillitsbaserad styrning inom utbildningsverksamheterna ser ut att över lag ha gett positiva resultat. Fokus i arbetet har varit att öka tilliten i hela styrkedjan genom dialoger och att minska antalet skriftliga rapporter på enhets- och verksamhetsnivå. Enkäter efter dialogerna visar att de allra flesta som svarat har svarat positivt och vill att dialogerna ska fortsätta. Svarefrekvensen har dock minskat över tid, och det senaste året har drygt 30 procent lämnat in svar. Det går också att beskriva en förflyttning i samtalet avseende fördjupad förståelse och helhetssyn.

5.2 Svaga resultat

Eleverna i Ales kommunala skolor har en hög frånvaro. På grund av avsaknad av nationell frånvarostatistik går det inte att göra statistiska jämförelser. Dock pekar erfarenheten från rektorer och pedagoger på att frånvaron i Ale är väsentligt högre än vad som är vanligt i många andra kommuner. De senaste två läsåren har frånvaron ökat på grund av pandemin. (Diagram bild 4)

Även om Ale har lyckats bättre med att minska skillnaden mellan grupper avseende socioekonomisk bakgrund avseende gymnasiebehörighet finns ändå stora skillnader mellan skolor och mellan klasser inom skolenheterna. Skillnaden är också väsentligt större i meritvärde då föräldrars utbildningsnivå spelar stor roll. Problematiken med bristande likvärdighet är ett nationellt problem men exemplen på framgångsrika åtgärder är få. Den sociala kartläggningen förväntas ge underlag för kommungemensamma insatser.

Fritidshemmen i Ale har en låg personaltäthet och en hög andel utbildad personal jämfört med tvillingkommunerna, men är något närmre gruppen pendlingskommuner nära storstad. Inskrivningsgraden är dock högre i Ale än i tvillingkommunerna. Det senaste året har även andel inskrivna barn i åldern 6-9 år minskat något i Ale. Att fritidshemmen har en låg andel legitimerade lärare påverkar kvalitetsarbetet negativt i kommunens fritidshem. Det finns dock stora variationer mellan de olika enheterna.

Ale gymnasium erbjuder introduktionsprogram för drygt 100 elever. Genomströmningen är låg även om den har

börjat öka de senaste åren. 30 procent blev behöriga till nationellt yrkesprogram, jämfört med 17 procent föregående år. Eleverna på introduktionsprogrammen följer en individuell studieplan utifrån sina behov och 55 procent av eleverna uppnår målen utifrån planen, vilket är en ökning jämfört med föregående år. För att göra ytterligare förflyttning krävs ytterligare insatser och förändrat arbetssätt.

Ale har ett stort antal registrerade inom det kommunala aktivitetsansvaret, men arbetet har förbättrats det senaste året och ökade insatser har genomförts. Enligt den senaste statistiken har kommunen fyllt i sysselsättningskontrakt för 71 procent av de registrerade ungdomarna, det är väsentligt fler än i tvillingkommunerna. Det är också en större andel av de registrerade i Ale som var i arbete eller studier vid senaste kontakttillfället. Ale har också en större andel i åtgärd via det kommunala aktivitetsansvaret än de andra kommunerna. (Tabell bild 5)

Resultat som behöver stärkas (resultat på medelnivå, jämfört med andra kommuner)

Vuxenutbildning

I Ale har 73 procent av eleverna på gymnasial vuxenutbildning slutfört sin kurs, det är ungefär samma nivå som tvillingkommunerna. Däremot är Ales vuxenutbildning i mindre omfattning än jämförelsekommunerna. (Diagram bild 6) Läs vidare under områden som behöver utredas vidare.

Enkät till vårdnadshavare i förskolan

Enkät till vårdnadshavare genomförs varje år inom GR-regionen. Ales resultat har förbättrats över tid och ligger på ungefär samma nivå som Göteborgsregionen som helhet inom samtliga frågeområden. Däremot är svarsfrekvensen låg och var det senaste året lägre än tidigare år, 45 procent jämfört med 52 procent året innan. (Diagram bild 7)

5.3 Väsentliga nyckeltal ur invånarperspektiv med relevant jämförelse (tvillingkommuner)

Utbildningsverksamheterna använder ett flertal nyckeltal för uppföljning och analys varav några beskrivs här samt i bilaga 1 Diagram nyckeltal. Samtliga nyckeltal i tabellform nedan är hämtade från Kolada.

Förskola och fritidshem

Att delta i undervisning i förskola och fritidshem bidrar till att skapa lika möjligheter för barn och elever. Av barn i åldern 3-5 år är 95 procent inskrivna i Ale, vid jämförelse med tvillingkommunerna är skillnaden relativt liten, Eslöv är på samma nivå medan Kungälv och Stenungsund har lägre inskrivningsgrad. (Diagram bild 8)

Nyckeltalet är relevant utifrån ny skrivning i skollagen och vikten av att få in alla barn i förskolans utbildning. I juni 2022 beslutade riksdagen om en ändring i skollagen som innebär att kommunernas ansvar, för att fler barn från och med tre år ska gå i förskolan, stärks. Barn som ska fylla tre år ska ha en reserverad plats på förskolan, även om inte vårdnadshavarna har ansökt om det. Lagändringarna ska börja tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2023.

I förskolan har personaltätheten förbättrats och antal barn per personal har minskat till 5 barn per personal jämfört med 5,7 barn per personal hösten 2020. Personaltätheten är på ungefär samma nivå som i riket och Västra Götaland. Jämförelsekommunerna och pendlingskommuner nära storstad har något lägre personaltäthet än Ale, men är också jämnare över tid. Antal barn per legitimerad förskollärare har dock minskat över tid till 13,3 barn per förskollärare jämfört med 14,9 barn per förskollärare hösten 2020. (Diagram bild 9-11) Variationen är stor mellan kommunens förskolor då det finns enheter som har mindre än 10 barn per förskollärare medan andra har upp emot 20 barn. Förskolor som har många barn från en mindre gynnsam socioekonomisk bakgrund har ofta en lägre andel förskollärare på grund av att personaltätheten ofta är högre. Ale har en högre förskollärartäthet än gruppen pendlingskommuner nära storstad 14,5 barn per förskollärare, men väsentligt lägre än tvillingkommunerna som har 9,3-11,6 barn per legitimerad förskollärare.

I Ale är 86 procent av eleverna i åldern 6-9 år inskrivna i fritidshemmen et är en högre nivå än i riket och i Eslöv. Däremot har gruppen pendlingskommuner nära storstad en högre inskrivningsgrad, 88 procent. Diagrammet (Diagram bild 12) visar jämförelser för barn i åldern 6-9 år.

Det är däremot en stor skillnad avseende personaltäthet då Ale har fler elever per heltidsanställd personal och

väsentligt lägre andel behöriga lärare än jämförelsekommunerna. I Ale har 25 procent av personalen pedagogisk högskoleutbildning jämfört med 46 procent i Eslöv. (Diagram bild 13-14) Även avseende kostnad per elev i kommunalt fritidshem ligger Ale lägre än Eslöv, men högre än Kungälv och Stenungsund.

Effektivitetsindex och kostnader

Effektivitetsindex är utvecklingsnyckeltal och ett försök att väga samman kvalitet och resurser. Lite förenklat kan man säga att effektivitetsindex är ett försök att svara på frågan om hur mycket kvalitet i form av t ex behörig personal och måluppfyllelse som resurserna ger. En jämförelse av effektivitetsindex visar att Ales resultat har förbättrats över tid, men är lägre än tvillingkommunerna både för förskola och grundskola. Den främsta orsaken till det är antal legitimerade i förhållande till icke-legitimerad personal.

Förskola

I kvalitetsindexet ingår andel barn 1-5 år i kommunen som är inskrivna i förskolan, andel med förskollärarlegitimation och personaltäthet i kommunal förskola, i resursindexet ingår kostnad per inskrivet barn i kommunal förskola och nettokostnadsavvikelsen för förskola. Diagrammet (bild 15) visar att Ales index är väsentligt lägre än jämförelsekommunerna. Det beror dels på högre kostnader som bland annat syns i personaltätheten, men samtidigt påverkar den låga förskollärartätheten kvalitetsindex negativt.

I måttet för kostnad per inskrivet barn i kommunal förskola syns att Ale för 2021 lade mer resurser på förskolan, mer än både tvillingkommunerna och pendlingskommuner nära storstad. 2021 kan detta kopplas både till den politiska satsning som gjordes samt fokuset på att anställa personal för covid-ersättningen som många kommuner inte valde. Skillnaderna är hur som helst intressanta och fler faktorer att jämföra bör kunna ge fler förslag till effektiviseringar förutom de som redan görs till 2022.

Kostnad kommunal förskola, kr/inskrivet barn, ID: N11032 (Kolada)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ale	153 227	151 422	158 158	160 924	157 637	171 566
Eslöv	140 220	145 957	149 138	152 789	155 931	158 937
Kungälv	151 289	159 863	173 850	168 051	164 463	164 934
Stenungsund	138 774	144 829	149 071	149 939	158 103	164 004
Pendlingskommun nära storstad (ovägt medel)	143 311	147 995	151 871	154 292	155 865	162 663

En jämförelse av nettokostnadsavvikelsen mellan kommunerna visar att Ale just under 2021 lade något mer resurser än förväntat (0) på förskola än statistiskt förväntat av samma skäl som ovan.

Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%) N11024 (Kolada)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ale	0,9	-1,8	-4,4	-4,6	-3,5	1,6
Eslöv	1,0	2,7	0,9	-0,5	-4,8	-3,8
Kungälv	-7,1	-6,0	0,3	-2,8	-4,1	-7,6
Stenungsund	1,1	-1,1	-0,7	-5,7	-3,8	-4,3
Pendlingskommun nära storstad (ovägt medel)	-6,3	-5,8	-6,7	-7,6	-7,8	-7,7

Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat

Kostnaden för lokaler är den som bryts ut för analys i nationella statistiken och den ligger för Ale högre än medel men kostnadsutvecklingen har dämpats de senaste åren. Antal barn i förskolan är ca 1800 och med det beräknas vad skillnaden blir i mkr i tilldelning till undervisningen.

Bruttokostnad lokaler kommunal förskola, kr/inskrivet barn N11033 (Kolada)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ale	23 662	26 412	26 699	26 595	25 838	26 583
Eslöv	22 242	21 851	22 798	22 621	22 396	23 968
Kungälv	18 891	20 456	22 610	22 635	22 164	21 856
Stenungsund	20 728	19 893	18 990	21 117	21 289	21 212
Pendlingskommun nära storstad (ovägt medel)	22 825	23 106	24 302	25 174	26 218	26 047

Grundskola

En jämförelse av nettokostnadsavvikelsen mellan kommunerna visar att Ale har lägre kostnader för grundskola än statistiskt förväntat. Dock har både Eslöv, Kungälv och gruppen pendlingskommuner nära storstad ännu lägre kostnader, medan Stenungsund har högre kostnader. Fördjupade jämförelser är av stor vikt för att hitta möjligheterna till effektivisering som kan finnas bakom dessa siffror.

Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, miljoner kronor ID: N15045 (Kolada)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ale	27	3	9	-1	-7	-10
Eslöv	-32	-27	-19	-28	-30	-30
Kungälv	14	24	20	-34	-27	-40
Stenungsund	29	21	26	23	20	18
Pendlingskommun nära storstad (ovägt medel)	-31	-30	-30	-37	-40	-42
Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat						

I kvalitetsindex ingår meritvärde, andel elever som når målen i alla ämnen och behöriga till yrkesprogram, samt ett elevenkårsindex. Betygsresultaten är modellberäknade vilket innebär att hänsyn tas elevernas socioekonomiska bakgrund. I resursindex ingår kostnad per elev i kommunal grundskola F-9, kostnaden är strukturjusterad vilket innebär att kostnaden justeras för skillnader i förväntad kostnad enligt kostnadsutjämnningen. Den strukturjusterade kostnaden används vid jämförelser mellan kommuner för att så långt det är möjligt justera för strukturella skillnader. Vid analyser av utveckling över tid på riksnivå är kostnad mer relevant.

Diagrammet (bild 16) visar effektivitetsindex för Ale och tvillingkommunerna. Ale har förbättrat index över tid, men ligger fortfarande lägre än tvillingkommunerna. Ale har låga meritvärden och en del höga kostnader vilket påverkar indexet. (Diagram bild 17) Vid fördjupade jämförelser med GR och tvillingkommunerna syns i första hand en fördelning mellan kärnverksamhetspersonal i legitimerad och icke-legitimerad personal som skillnad. I posten övrigt finns elevassistenter och liknande befattningar och dessa har Ale i större andel och antal.

Ales kostnader per elev i kommunal grundskola var 2021 lägre än Stenungsund och pendlingskommuner nära storstad, men högre än Kungälv och Eslöv. Både Ale, Eslöv, Stenungsund och pendlingskommuner nära storstad har högre kostnad än den beräknade referenskostnaden. Ale har trots höga kostnader en lägre lärartäthet än tvillingkommunerna och därmed lägst undervisningskostnader. Däremot är lokalkostnaderna högre i Ale. Även övriga kostnader ligger högt i Ale. Hur den totala kostnaden fördelas i kommunerna kan delvis förklaras av olika redovisning och behovet undersökas närmare i den fortsatta genomlysningen.

Referenskostnad grundskola F-9, kr/elev ID: N15058 (Kolada)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ale	96 777	102 091	97 348	102 483	103 881	107 083
Eslöv	97 374	101 839	98 633	102 145	103 241	106 809
Kungälv	98 574	101 327	97 706	101 986	102 662	106 327
Stenungsund	96 162	101 222	97 110	100 314	101 144	104 037
Pendlingskommun nära storstad (ovägt medel)	99 663	101 866	100 163	103 627	104 768	108 307
<i>Referenskostnaden för grundskola redovisas i kronor per elev som snitt av 15/10 år T och T-1 och bygger på nettokostnaden för grundskola och förskoleklass i riket, andel 6-15-åringar i kommunen, barn med utländsk bakgrund samt antaganden om merkostnader för små skolor och skolskjuts. Därutöver tillkommer del av standardkostnaderna från delmodellerna löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Dataunderlaget avser som regel det aktuella året. Källa: SKR.</i>						
Kostnad kommunal grundskola F-9, kr/elev, ID: N15060 (Kolada)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ale	102 925	100 263	103 888	107 562	108 498	111 130
Eslöv	87 983	91 219	99 082	101 384	103 683	108 188
Kungälv	97 644	101 188	103 744	99 809	101 766	103 285
Stenungsund	104 499	105 318	109 558	112 427	113 462	116 182
Pendlingskommun nära storstad (ovägt medel)	94 935	99 905	103 761	107 101	108 812	112 098
Kostnad för undervisning i kommunal grundskola F-9, kr/elev ID: N15062 (Kolada)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ale	53 034	50 886	52 908	56 580	58 451	60 185

Referenskostnad grundskola F-9, kr/elev ID: N15058 (Kolada)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Eslöv	47 755	53 005	57 497	60 135	65 097	66 373
Kungälv	52 736	56 133	58 492	58 053	60 343	62 009
Stenungsund	55 430	57 382	60 473	64 629	66 037	68 280
Pendlingskommun nära storstad (ovägt medel)	52 993	56 520	58 956	61 675	62 934	64 275
Kostnad för lokaler i kommunal grundskola F-9, kr/elev ID: N15061 (Kolada)						
Ale	18 435	18 216	19 130	19 169	19 377	18 875
Eslöv	14 492	13 513	14 356	13 810	15 844	15 741
Kungälv	12 925	14 315	15 543	14 868	16 291	17 041
Stenungsund	16 853	16 008	15 804	14 788	14 912	15 173
Pendlingskommun nära storstad (ovägt medel)	16 534	16 629	17 084	17 299	18 215	18 698
Övriga kostnader i kommunal grundskola F-9, kr/elev ID: N15063 (Kolada)						
Ale	17 119	17 743	17 795	17 996	18 073	18 435
Eslöv	13 473	12 249	14 376	13 971	9 264	12 221
Kungälv	19 049	19 197	18 355	14 606	12 543	11 741
Stenungsund	20 795	19 294	21 049	20 711	20 189	19 095
Pendlingskommun nära storstad (ovägt medel)	13 984	14 800	15 487	15 383	14 885	15 636

Elevhälsa nyckeltal

Kostnad för elevhälsa i grundskola, årskurs 1-9, avser intäkter och kostnader för skolsköterska, skolläkare, skolpsykolog och skolkurator, inklusive eventuella köpta tjänster från exempelvis region. Ales kostnad är något lägre än Eslöv och Stenungsund, gruppen pendlingskommuner nära storstad ligger något lägre medan Kungälv har en väsentligt lägre kostnad. Utifrån Ales höga elevfrånvaro och många elever med psykisk ohälsa har Ale satsat på elevhälsan de senaste åren.

Kostnad elevhälsa i kommunal grundskola åk 1-9, kr/elev ID: N15014 (Kolada)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ale	5 060	4 387	4 154	3 480	3 719	4 504
Eslöv	2 954	3 158	3 671	4 538	4 835	4 688
Kungälv	2 248	2 253	2 350	2 426	3 174	3 771
Stenungsund	4 064	4 578	4 770	4 643	4 517	4 835
Pendlingskommun nära storstad (ovägt medel)	2 937	3 218	3 446	3 678	3 810	4 143

Personalhälsa

Sjukfrånvaron i Ales utbildningsverksamheter är hög och har precis som i andra kommuner ökat under pandemin. Det är särskilt förskoleverksamheten som är hårt drabbad. En jämförelse med de två GR-kommunerna Kungälv och Stenungsund visar att sjukfrånvaron i Ale är högre.

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid bland månadsanställda, 2020 och 2021 Källa: GR personalstatistik				
Kommun	Skola & barnomsorg		Förskollärare	
	2020	2021	2020	2021
Ale	9,1	11,7	12,7	11,1
Kungälv	8,5	7,9	11,5	10,5
Stenungsund	8,1	7,8	10,3	10,7
Hela GR	9,6	9,1	12,0	11,5

Områden som behöver kartläggas vidare

Öppen förskola

Ale bedriver öppen förskola i familjecentralerna i Nödinge och Älvängen. Öppen förskola är ingen lagstadgad verksamhet och det finns en stor variation i omfattning mellan kommuner, det är inte heller alla kommuner som bedriver någon öppen förskola. I Ale är tillgängligheten relativt låg i Ales kommunala verksamhet med två dagar per vecka på respektive ort vilket också syns i den låga kostnad som Ale har för öppen förskola. Öppen förskola kan bland annat fungera som en viktig kontaktyta för information till föräldrar om barnens utbildning i förskolan. Behovet av öppen förskola i kommunens olika orter behöver undersökas vidare. Kostnaden för öppen förskola i Ale jämfört med tvillingkommuner och pendlingskommuner nära storstad. (Diagram bild 18) Det finns dock också öppen förskoleverksamhet i Ale som bedrivs av svenska kyrkan.

Deltagande och närvaro av inskrivna barn i förskolan

Inskrivningsraden i Ale är hög, och sektorn har följt inskrivningsgraden kontinuerligt under de senaste åren. Att kartlägga hur den faktiska närvaron av de inskrivna barnen är och varierar på de olika förskolorna i kommunen behöver dock undersökas vidare.

Språkkunskaper hos personal i förskola

Ett område som behöver ses över inom förskolans verksamhet är språkkunskaper hos förskolepersonal. Likt det som framkommer i den statliga utredningen "Förskola för alla barn", SOU 2020:67, har också Ale en utmaning i att flerspråkig personal, vid sidan av sitt modersmål som är en pedagogiskt värdefull resurs, behöver ett tillräckligt utvecklat svenskt språk för att stödja barns språkliga utveckling i svenska. Den fortsatta stora variationen i förskollärartäthet inom olika bostadsområden kopplat till socioekonomiska bakgrundsfaktorer aktualiserar detta behov ytterligare då de mindre gynnsamma områdena ofta nyttjat resursfördelning till högre personaltäthet men lägre förskollärartäthet, fler antal barn/förskollärare. Satsningar på barnskötarutbildning har i Ale genomförts via Hermods i syfte att kompetenshöja tillsvidareanställd personal, men detta utgör inte garantier för tillräckliga språkkunskaper i svenska vilket också lyfts fram som ett problem i den statliga utredningen. De områden som förväntas ha de främsta behoven av språkstöd är förskolor i centrala Nödinge, Nol, Surte och Bohus. En möjlig väg är att erbjuda tillsvidareanställda medarbetare med behov språkträning i svenska via Komvux i syfte att stärka barns likvärdiga förutsättningar för språkutveckling i svenska."

Fritidshem

Andelen elever som är inskrivna på fritidshem i åldern 6-9 år har minskat något. I betänkandet *Allmänt fritidshem och fler barns tillgång till utveckling, lärande och en meningsfull fritid* (SOU 2022:61) framgår att eftersom rätten till utbildning i fritidshem fortfarande, genom nuvarande lagstiftning, är villkorad av föräldrars sysselsättning, är det framför allt barn vars föräldrar arbetar eller studerar som i dag går i fritidshemmet. Det innebär att de barn som kanske mest skulle gynnas av fritidshemmets utbildning deltar i mindre utsträckning. Utredningen föreslår bland annat att en utökad rätt till fritidshem ska utformas som ett avgiftsfritt allmänt fritidshem för alla 6–9-åringar. För att förbereda inför ett beslut i Riksdagen behöver kvaliteten i fritidshemmen stärkas, samt fånga in vårdnadshavarens bild av fritidshemmen, både de som är inskrivna och varför barn inte är inskrivna i fritidshem. Även den faktiska närvaron och variationen av närvaron bland de inskrivna barnen behöver undersökas vidare.

Ales gymnasieelevers behov av utbildning

I takt med ökat behov av gymnasieplatser i regionen behöver Ale vara med och bidra till gymnasieutbildning, även kopplat till arbetsmarknadens behov.

Vuxenutbildning

Ale har en lägre andel av befolkningen som deltar i vuxenutbildning än tvillingkommunerna och även gruppen pendlingskommuner nära storstad. Diagrammet nedan visar andelen av kommunens invånare som deltar i vuxenutbildning. (Diagram bild 19)

En jämförelse av kommunernas kostnad för vuxenutbildning visar också att Ales kostnad för den totala vuxenutbildningen per invånare är lägre än referenskostnaden och standardkostnaden för Ale (framräknad utifrån utbildningsnivån hos befolkningen 2020).

Tabellen nedan visar Ales kostnad i jämförelse med tvillingkommunerna, samt referens och standardkostnad.

Kostnad vuxenutbildning, kr/inv 20-64 år, ID: N18101 (Kolada)	2020	2021
Ale	447	466
Eslöv	1 372	1 696
Kungälv	600	610
Stenungsund	1 330	1 565
Pendlingskommun nära storstad (ovägt medel)	799	862
Referenskostnad kommunal vuxenutbildning, kr/inv, ID: N00153 (Kolada)		
Ale	557	551
Eslöv	706	700
Kungälv	434	427
Stenungsund	434	425
Pendlingskommun nära storstad (ovägt medel)	567	580
Standardkostnad kommunal vuxenutbildning, kr/inv, ID: N00150 (Kolada)		
Ale	554	581
Eslöv	700	735
Kungälv	410	449
Stenungsund	423	449
Pendlingskommun nära storstad (ovägt medel)	553	587

För att vuxenutbildningen i Ale ska kunna vara en plattform och bidra till en högre utbildningsnivå i Ale, samt bidra till både kommunens och regionens kompetensförsörjningsbehov, behövs en vidare kartläggning av behoven och förmodligen en utökad verksamhet.

Utvecklad samverkan

För att förbättra likvärdigheten och ge alla barn och elever samma möjligheter till lärande behöver samverkan inom kommunen stärkas. Vilka områden som är viktigast behöver undersökas tillsammans med flera sektorer. Det kan till exempel vara att stärka vårdnadshavares och barnens möjlighet till läsning genom bibliotek, ge fler barn tillgång till kulturskolan och föreningsliv, barn och ungas möjlighet att delta i samhällsplanering, samt stärkt samarbete service och med socialtjänsten.

6 Trender och konsekvenser för nämndens verksamheter

Utifrån fem megatrender har SKR tagit fram 10 nationella trender. Trenderna är inte avgränsade från varandra utan är i många fall starkt kopplade till varandra. Alla trender berörs mer eller mindre, men de trender som främst berörs i texten nedan är ökat behov av livslångt lärande, användare driver teknisk utveckling, ökad polarisering och utsatthet, tillitens betydelse uppmärksammas alltmer samt komplexa samhällsutmaningar kräver nya arbetssätt. Den sistnämnda är egentligen den som är förutsättning för förändring inom alla de övriga trenderna.

Samhället och arbetsmarknadens behov, men också människors egen vilja att förändra sina liv och yrken ställer nya krav på en fortsatt utbildning. Den vuxenutbildning som idag finns i Ale behöver utvecklas, både för invånares behov av omskolning och vidareutbildning men även för att klara en del av kommunens egen kompetensförsörjning. Det lokala näringslivet är en möjlighet för många av våra Alebor och samverkan behöver utvecklas. Målgruppen totalt är mångfacetterad och kräver ett varierat utbud och stöd kopplat till det. Ett lärcentrum kommer att utvecklas och utbudet behöver växa inom jobbspår, språkstödsutbildningar, allmänbehörighet mm. Göteborgsregionens möjligheter att erbjuda gymnasieutbildning samt försörja arbetsmarknaden med gymnasieutbildade ungdomar visar på att också Ale behöver ta en del av ansvaret. Det handlar både om den ökade bristen på platser som får konsekvenser för Ales elever samt det stora behovet av yrkesutbildad arbetskraft.

Kompetensförsörjning har länge varit en central fråga i Ale. Prognosen för lärarförsörjning visar på stor brist. Ale har dessutom en personal- och lärartäthet som är lägre än riket och tvillingskommunerna avseende fritidshem och grundskola medan andelen legitimerade lärare är låg i Ale i förskola och fritidshem. Att åstadkomma en ökad lärartäthet är kopplad till både kompetensbrist och ekonomiska utmaningar.

Kraven från invånare ökar på den kommunala servicen i såväl myndighetsutövning som utbildningen. Det gamla digitala arvet gör det svårt att skapa bra tjänster för invånare i den takt som förväntas, och glappet avseende användarvänlighet mellan kommunens tjänster och övriga tjänster i samhället riskerar att minska förtroendet för kommunens tjänster. En förstudie där vårdnadshavare har intervjuats har genomförts under hösten och förstudien visar att det behövs omtag för att kommunens digitala lösningar ska matcha både invånare och verksamhetens behov.

Sektor utbildning och utbildningsnämnden har under den senaste mandatperioden tagit flera steg i att utveckla en mer tillitsbaserad styrning. Dialoger utifrån nämndens övergripande mål har genomförts i stort varje termin med personalen på samtliga enheter tillsammans med den politiska ledningen och sektorledningen. Arbetssättet syftar till ökad måluppfyllelse och då tillit verkar vara av vikt för att nå dit har arbetet riktats mot att öka tilliten i hela styrkedjan och genom de enkäter som genomförts verkar det ha börjat få en viss effekt.

Att arbeta aktivt med demokratiuppdraget i förskola och skola är en viktig del i att stärka tilliten i samhället. I skolenkäten svarar Ales elever ungefär som genomsnittet avseende frågor som delaktighet och inflytande, men det är ändå en stor andel barn och ungdomar som anser att de inte har inflytande och är delaktiga.

I tider med ökade ekonomiska utmaningar behöver mer fokus läggas på att uppnå tillit och förtroende för hur skattemedel används. Ett viktigt steg är därmed ett ökat fokus på brukare och invånare.

"Enligt flera forskare behöver den traditionella styrningen kompletteras med systemkunskap. Det ömsesidiga samspelet mellan samverkande aktörer, förmågan att se vinsten att jobba tillsammans och mötesplatser för dialog ökar möjligheten att gemensamt hantera komplexa samhällsutmaningar." (Trendanalys komplexa samhällsutmaningar)

"Den gemensamma nämnaren för dessa samverkansformer är att de alla är ett försök att samordna komplexa processer där individer behöver stöd och hjälp för att inte hamna i så kallade organisatoriska mellanrum. Det organisatoriska mellanrummet uppstår när behov inte passar in i hur välfärden organiserats mellan olika enheter, uppdrag eller instanser. Det kan vara enskilda individer, frågor eller återkommande brister i kvaliteten som fastnar i den kommunala produktionen av välfärd."

Det finns flera exempel där utbildningsverksamheterna i Ale medverkar till att samarbete sker internt i kommunen samt med region, polis m flera. Enligt nuvarande arbetssätt anordnas mellanrumsorganisationer. Det kan ses som ett steg mot ett än mer integrerat arbete där mellanrummen helt arbetas bort. Det kräver dock helt

nya strukturer och kulturer varför trenden ”komplexa samhällsutmaningar kräver nya arbetssätt” lyfts som den viktigaste att fokusera på.

Förutom samverkan med alla aktörer behöver utbildningsverksamheternas arbetsorganisationer innovativa lösningar gällande organisation, undervisning och innehåll. Detta för att möta såväl personalbrist som förändrade behov i flera målgrupper. Dessutom identifieras att andelen sjukskrivna och en låg vikariatillgång behöver åtgärder samt den stora andel arbete som läggs på rekrytering och introduktion. Befintliga och framtida lokaler behöver samutnyttjas på nya sätt.

Ökad polarisering som trend syns såväl i skolresultaten som i den fysiska och psykiska hälsan hos barn och unga. Det har bland annat syns i den höga frånvaro som många av eleverna har. Resultatet av den sociala kartläggningen blir ett centralt underlag att kommungemensamt arbeta vidare ifrån. Nya lagkrav för att möta behov av detta slag har kommit och avser förskola samt fritidshem för alla barn och ett förändrat ansvar för kommunen för uppsökande verksamhet. Ales behöver hitta strukturer för att insatser regelbundet ses över för bästa effekt. Samordnade insatser behöver hela tiden riktas dit de bäst behövs, både tidigt i åldrarna samt utifrån tidiga signaler.

Trenden visar att användare i större utsträckning kommer att driva teknisk utveckling. Ales elever har länge haft tillgång till egna datorer men delaktigheten i den digitala utvecklingen kan förbättras. Nuläget är att det fortfarande råder brister i både tillgång till fungerande verktyg och infrastruktur samt det pedagogiska användandet av dem. Då det ena förutsätter det andra är samsyn och samarbete av stor vikt i organisationen. Precis som i resten av landet ser det olika ut i olika förskolor och skolor och mellan olika pedagoger. Den nationella digitaliseringsstrategin som sträckte sig till och med 2022 är ännu ej genomförd innan den nya kommer 2023. Slutsatsen är att behovet är stort av att både optimera digitaliseringsutvecklingen samt utveckla adekvat digital kompetens hos alla barn och elever.

Det finns stora möjligheter att ta tillvara inom den snabba tekniska utvecklingen men erfarenheter visar att den utvecklingen behöver ske nära brukare och ta sin utgångspunkt i befintliga processer som både barn, personal och invånare är del av.

7 Nämndens utmaningar

Kompetensförsörjning

För att klara av att möta flera av trenderna behöver åtgärder vidtas för att tillgodose kompetensförsörjningsbehovet.

Prognoser visar att tillgången på ämneslärare 7-9, ämneslärare gymnasium, grundlärare, grundlärare med inriktning mot fritidshemmet och förskollärare inte kommer att räcka för att bedriva utbildning inom en tioårsperiod (Skolverkets lärarprognos 2021). Fler befattningar är berörda och stora åtgärder krävs för att säkra tillgången på personal. Åtgärderna behöver riktas mot att vidareutbilda befintliga medarbetare, rekrytera och utveckla ett attraktivt arbetsgivarvarumärke, bredda kompetenser och befattningar till andra än legitimerade lärare samt möta förändrade samhällskrav. Faktorer så som statusen för verksamhet och yrke, personaltäthet, lokaltillgång, pendlingsmöjligheter med flera är av stor vikt för kompetensförsörjningen. Framtidens medarbetare ställer också nya krav på flexibla anställningsformer och uppdrag. Att balansera befintliga behov av bemanning och samtidigt avsätta medel för kommande strategiska kompetensbehov är en utmaning för utbildningsnämnden (se Kompetensförsörjningsplan sektor utbildning 2022).

Polarisering och olika förutsättningar

Det systematiska utvecklandet av undervisningen som pågår syftar till att skapa goda möjligheter för alla barn och elever men räcker inte hela vägen. För att lyckas krävs också stora gemensamma insatser för ökad psykisk hälsa och ökad skolnärvaro. För att stödja Aleborna hela vägen mot ett gott vuxenliv krävs nya insatser för gymnasieungdomar samt vuxna i behov av sysselsättning. Den pågående utvecklingen av utbildningar bör fortsätta med fokus på Ales gymnasieungdomar. Lokala alternativ kan skapa både resurseffektivitet och framtidstro för fler.

Ge fler barn tillgång till fritidshem

I betänkandet *Allmänt fritidshem och fler barns tillgång till utveckling, lärande och en meningsfull fritid* (SOU 2022:61) föreslås bland annat att en utökad rätt till fritidshem ska utformas som ett avgiftsfritt allmänt fritidshem för alla 6–9-åringar. Dessutom ska 6–12-åringar kunna erbjudas fritidshem eller öppen fritidsverksamhet eller mer tid i dessa två verksamheter mot bakgrund av barnets levnadsvillkor.

Ett sätt att möta behoven hos barn och vuxna med olika förutsättningar är att arbeta tillsammans kring en "skola mitt i byn" eller "förskola mitt i byn" ett kunskapscentrum där barn, elever och även vårdnadshavare får möjlighet till både utbildning och stöd, en meningsfull fritid med idrott och kultur, där alla känner sig välkomna och delaktiga. Flera aktörer inom kommun, region, föreningsliv och näringsliv har möjlighet att hjälpas åt för att möta behoven.

Nya arbetssätt för att möta komplexa utmaningar

Det stora behovet av innovation kräver förändringar i kultur och tankesätt men också strukturer. En organisation som möjliggör innovation behöver utarbetas och dialog och samsyn mellan politiker, invånare och tjänsteorganisationen om möjligheterna till prövande och misslyckande kan antas vara en viktig del i det.

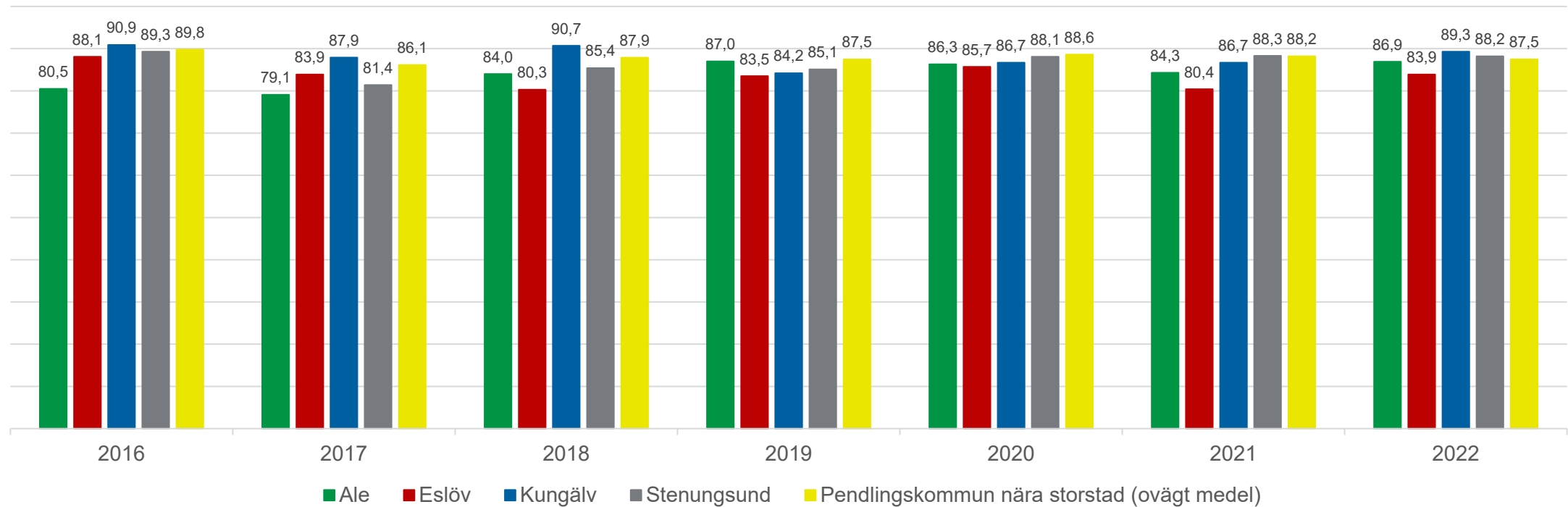

Bild 1

Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)

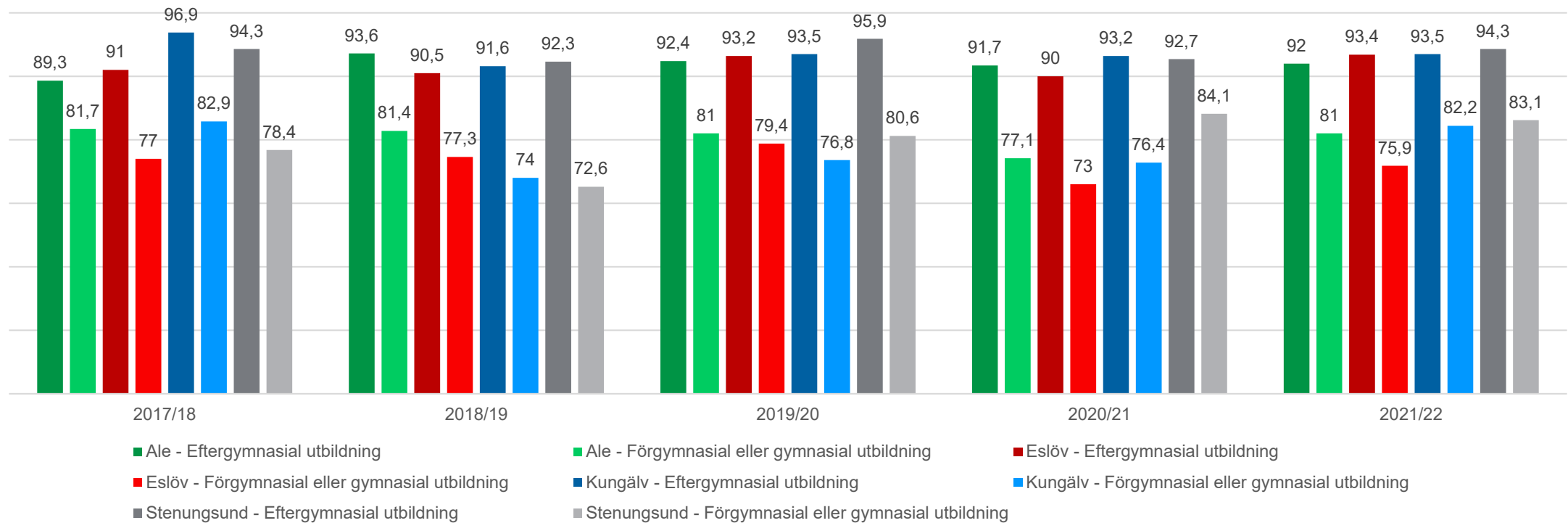
Källa: Skolverket (Siris)

ID: N15436 (Kolada)

Bild 2

Andel behöriga till yrkesprogram på gymnasiet, uppdelat på föräldrars utbildningsnivå, kommunala huvudmän
Källa Skolverket

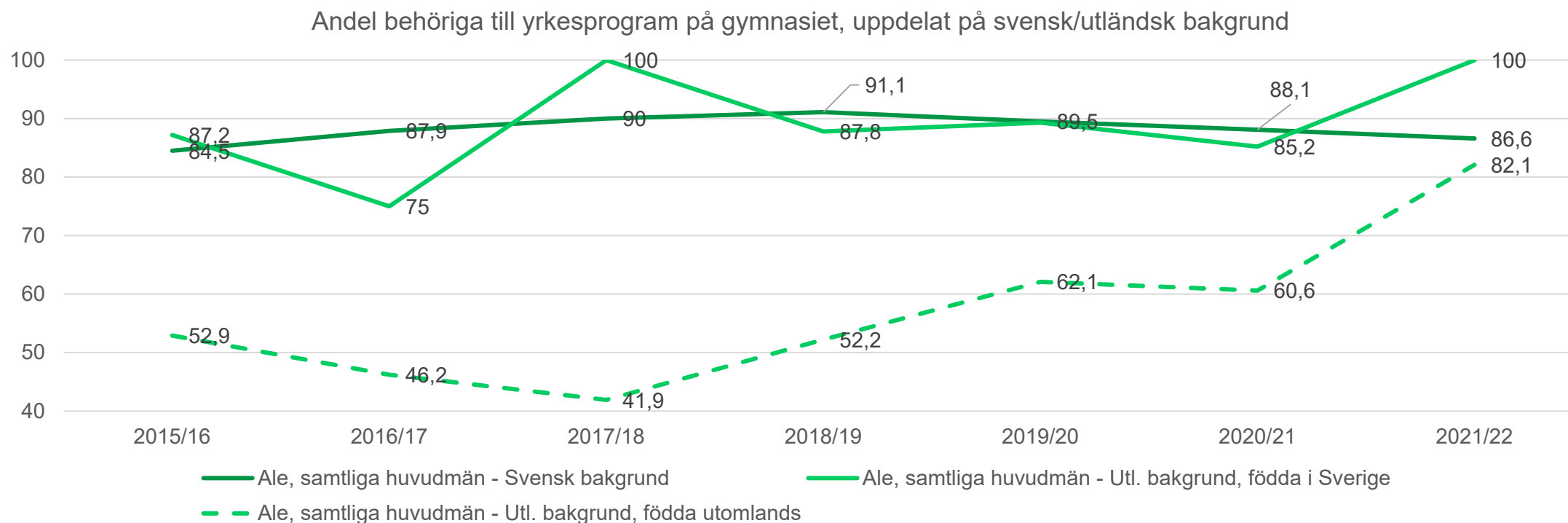

- Förgymnasial eller gymnasial utb är elever vars föräldrars högsta utbildning är genomgången folkskola/grundskola eller genomgången gymnasial utbildning.
  - Eftergymnasial utbildning är elever där minst en förälder har eftergymnasial utbildning.
- Elever som saknar uppgift om föräldrars utbildningsnivå, t.ex. elever som har okänd bakgrund, ingår inte i redovisningen av föräldrars högsta utbildningsnivå.

Bild 3

Andel behöriga till yrkesprogram på gymnasiet, uppdelat på svensk/utländsk bakgrund Källa Skolverket

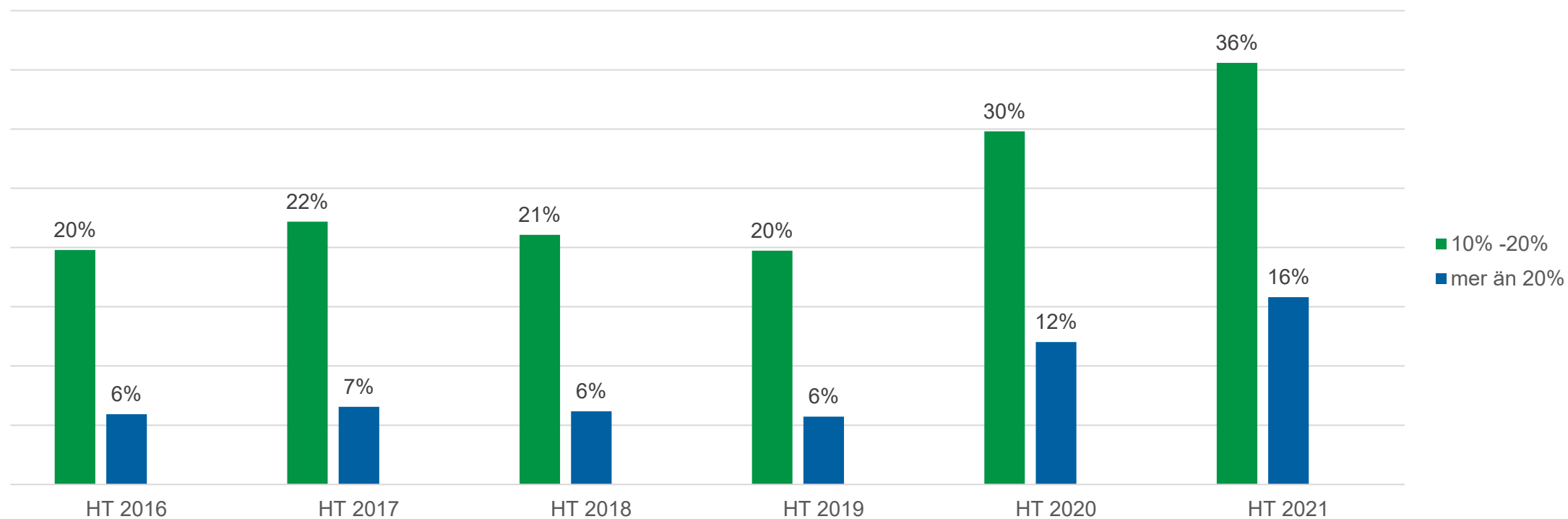

- Elever med svensk bakgrund är elever födda i Sverige med minst en förälder född i Sverige.
  - Elever med utländsk bakgrund födda i Sverige är elever med båda föräldrarna födda utomlands, men själva är födda i Sverige, (*Uppgift 100 % är ungefär, Enstaka elever kan vara borträknade.*)
  - Elever med utländsk bakgrund födda utanför Sverige är elever födda utanför Sverige som invandrat till Sverige.
- Elever som saknar personnummer, d.v.s. har okänd bakgrund, ingår inte i redovisningen av svensk och utländsk bakgrund

Bild 4

Andel elever i grundskola F-9 med mer än 10 % frånvaro hösttermin i Ale
(2016-2017 finns ej f-klass med)

Källa: Ales verksamhetsstatistik Skola24

Bild 5

KAA Tabell 0.5B: Ungdomarnas sysselsättning vid senaste kontakttillfället
Källa Skolverket

	Antal rapporterade ¹	Andel (%) ungdomar i kommunerna har fyllt i sysselsättning vid kontakt för	Sysselsättning vid senaste kontakttillfället ³ (%)											
			Studier inom komvux	Studier på folkhögskola	Studier på privat yrkesutbildning	Studier i utlandet	Andra studier	Arbete	Praktik ordnad av ungdomen	I åtgärd via det kommunala aktivitetssvaret	I åtgärd via annan aktör	Utlandsvistelse ej studier	Annan sysselsättning	Ingen sysselsättning
Samtliga kommuner	58 652	51,6	5,7	2,0	0,2	3,1	4,3	30,8	0,6	11,5	8,7	1,9	6,0	25,2
Eslöv	315	41,9	..	..	.	..	6,8	34,1	..	3,8	3,8	..	17,4	27,3
Stenungsund	218	40,4	6,8	6,8	.	..	..	48,9	..	.	..	..	..	21,6
Ale	219	71,2	5,1	.	.	..	20,5	51,9	.	12,2	7,7	.	.	..
Kungälv	348	27,0	..	..	.	..	10,6	51,1	.	..	24,5	.	.	6,4

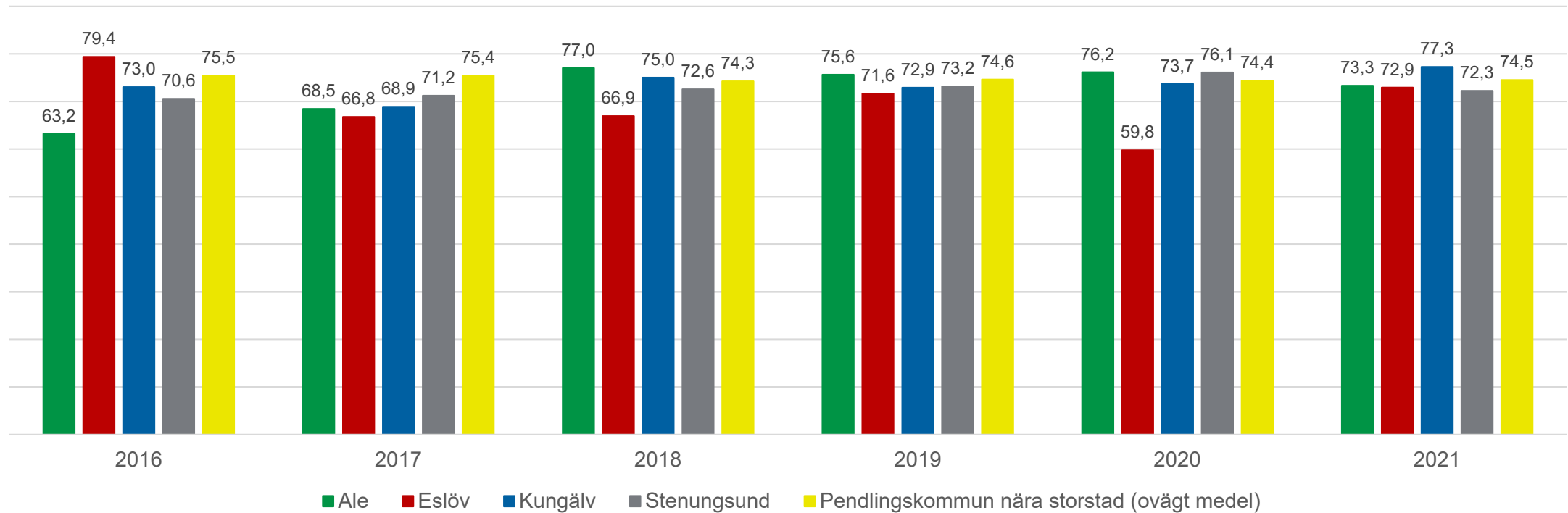

Bild 6

Antal kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs dividerat med totalt antal kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning, grupperat på hemkommun. Uppgiften avser läsår, mätt 15 oktober.

Källa: SCB och Skolverket.

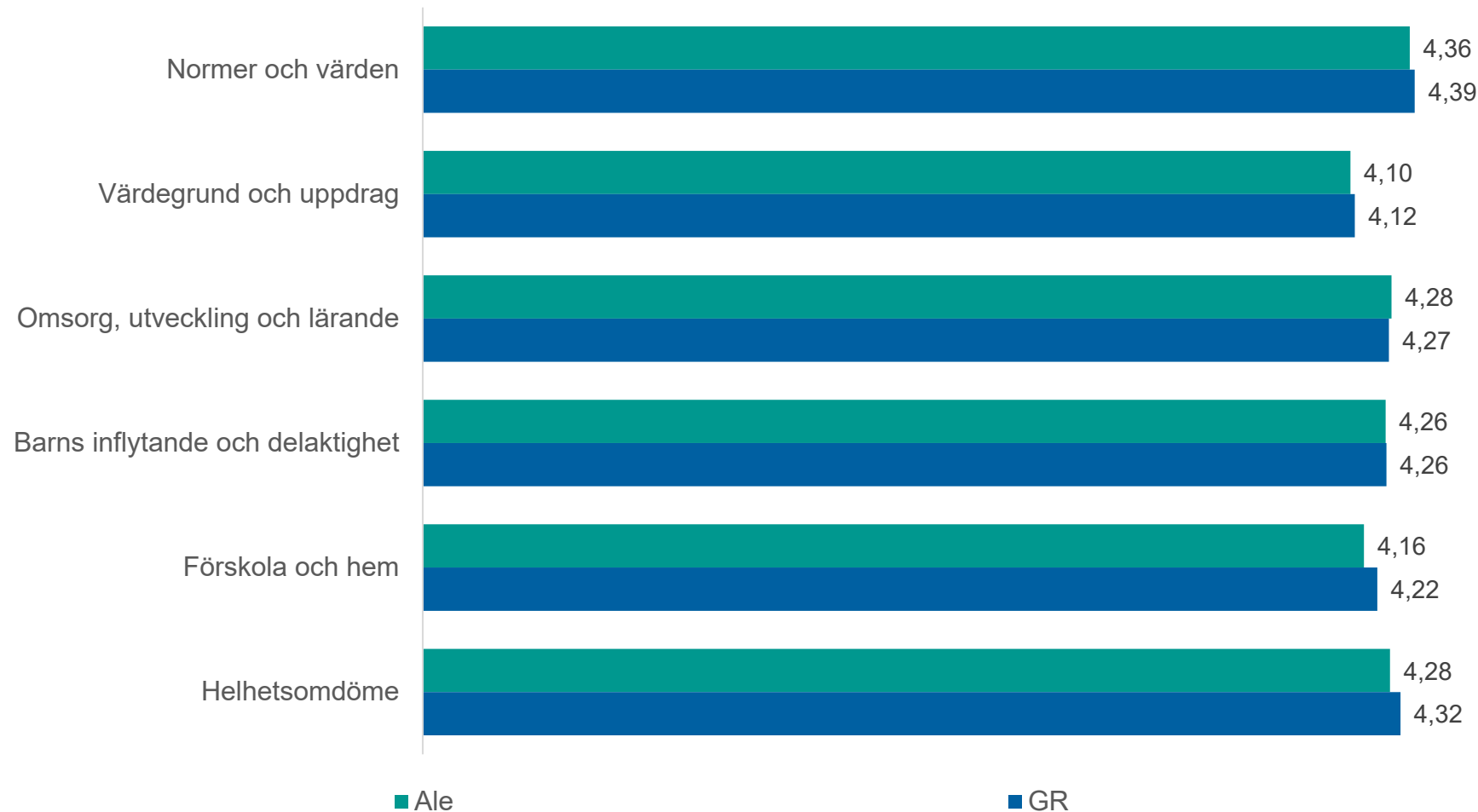
ID: N18500 (Kolada)

Bild 7

Diagrammet visar medelvärdet för varje frågeområde. Det lägsta möjliga värdet är 1 och det högsta möjliga värdet är 5. Vet ej har exkluderats ur medelvärdet.

Svarsfrekvens: 45 %

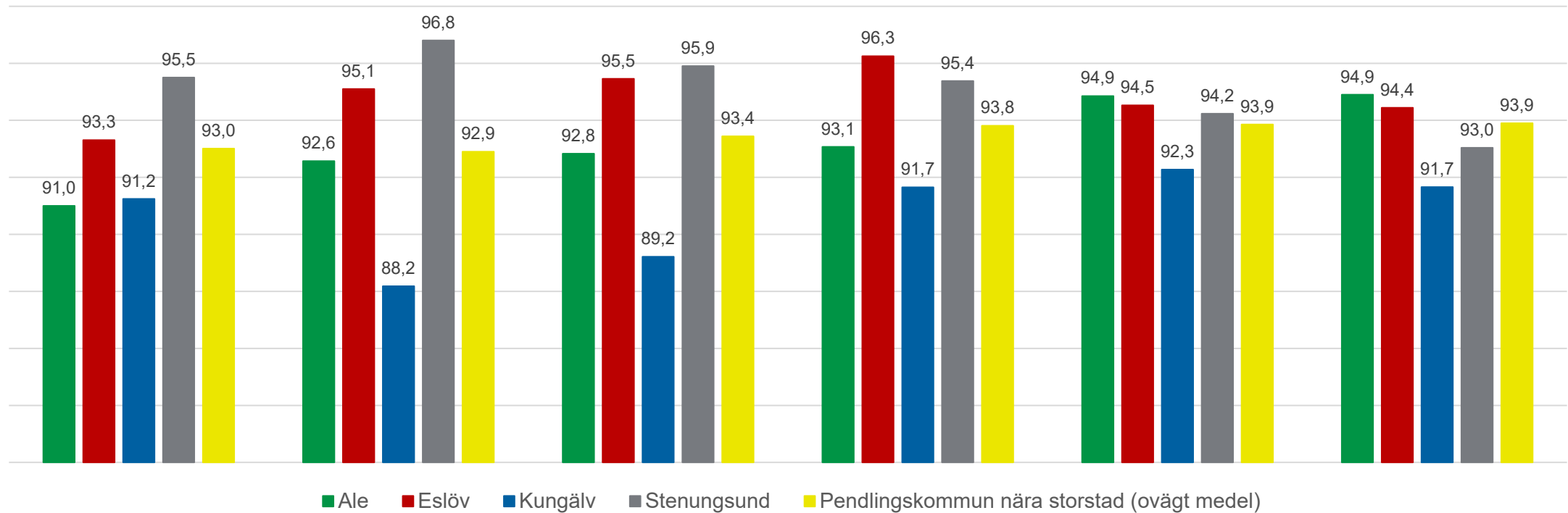
Bild 8

Barn 3-5 år inskrivna i förskola, andel (%)

Antal barn 3-5 år inskrivna i förskola dividerat med antal barn 3-5 år i kommunen. Avser förskolor i kommunen, oavsett regi.

Eftersom täljaren inte tar hänsyn till om ett inskrivet barn är skrivet i kommunen utan kan vara skrivet i en annan kommun kan andelar över 100% förekomma. Källa: Skolverket och SCB.

ID: N11821 (Kolada)

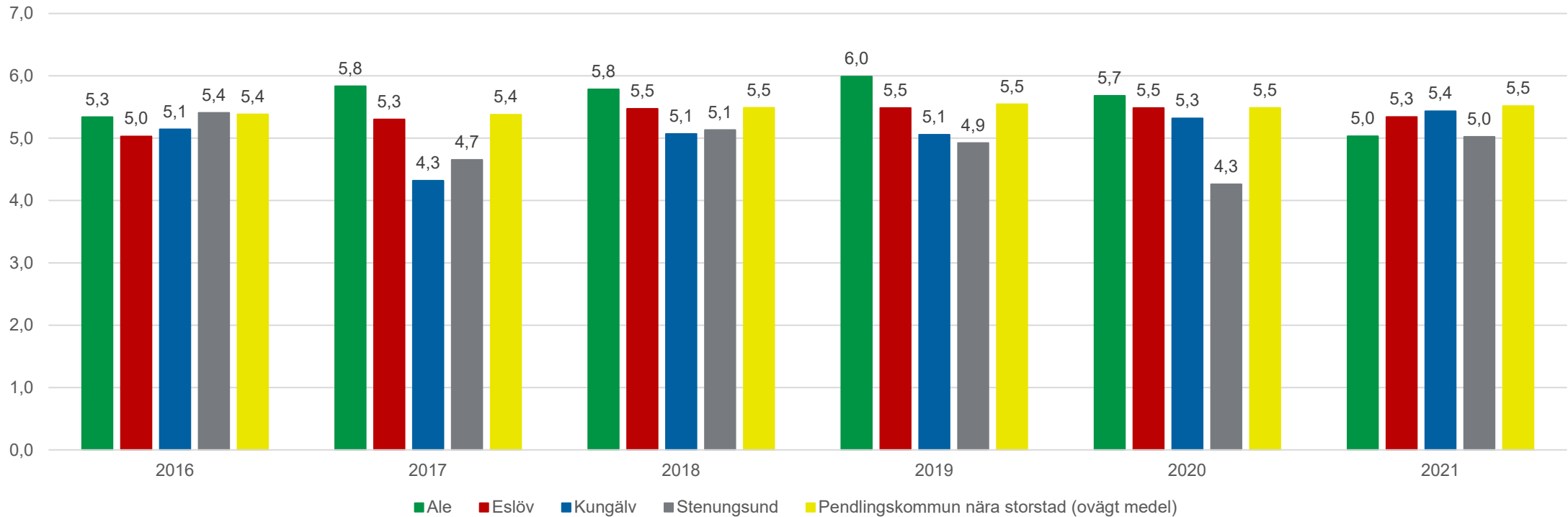

Bild 9

Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi

Antal inskrivna i kommunal förskola dividerat med antal årsarbetare kommunal förskola. I antalet heltidstjänster har antalet anställda som arbetar med barn (exklusive städ- och kökspersonal) räknats om till heltidstjänster med hjälp av tjänstgöringsgraden. Arbetsledares schemalagda arbetstid i barngrupp har medräknats. Avser egen regi. Källa: SCB och Skolverket.

ID: N11010 (Kolada)

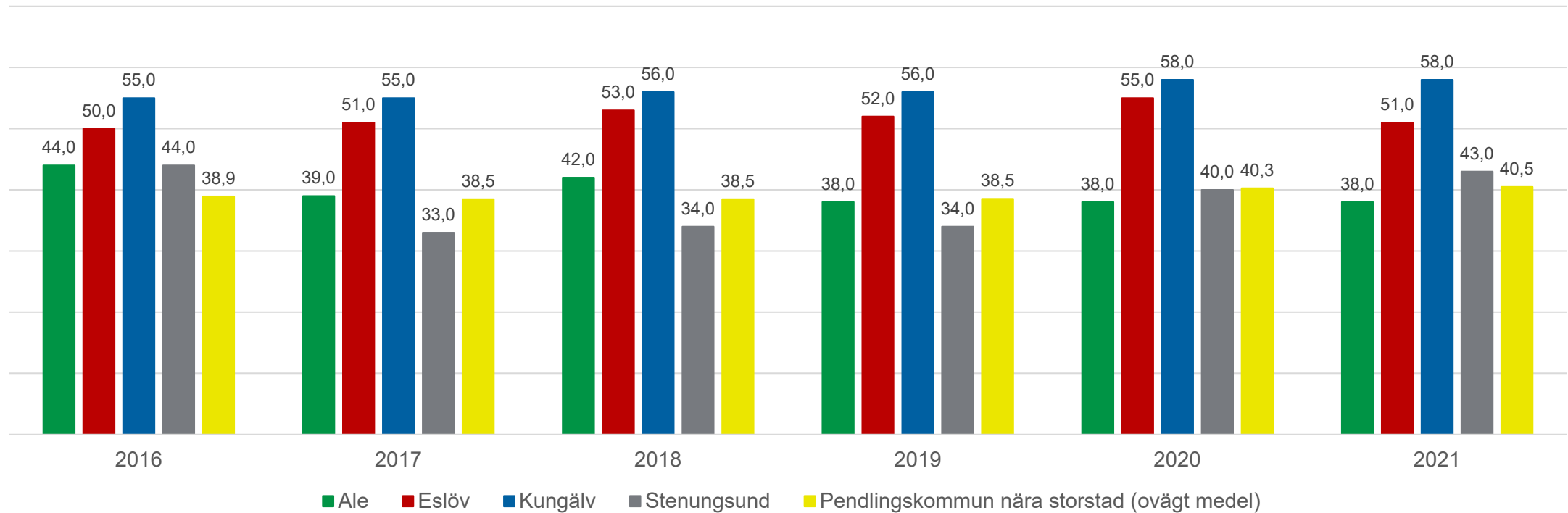

Bild 10

Heltidstjänster i förskolan med förskollärlärolegitimation, kommunal regi, andel (%)

Andel anställda årsarbetare med förskollärlärolegitimation, kommunal regi. Källa: Skolverket

ID: N11810 (Kolada)

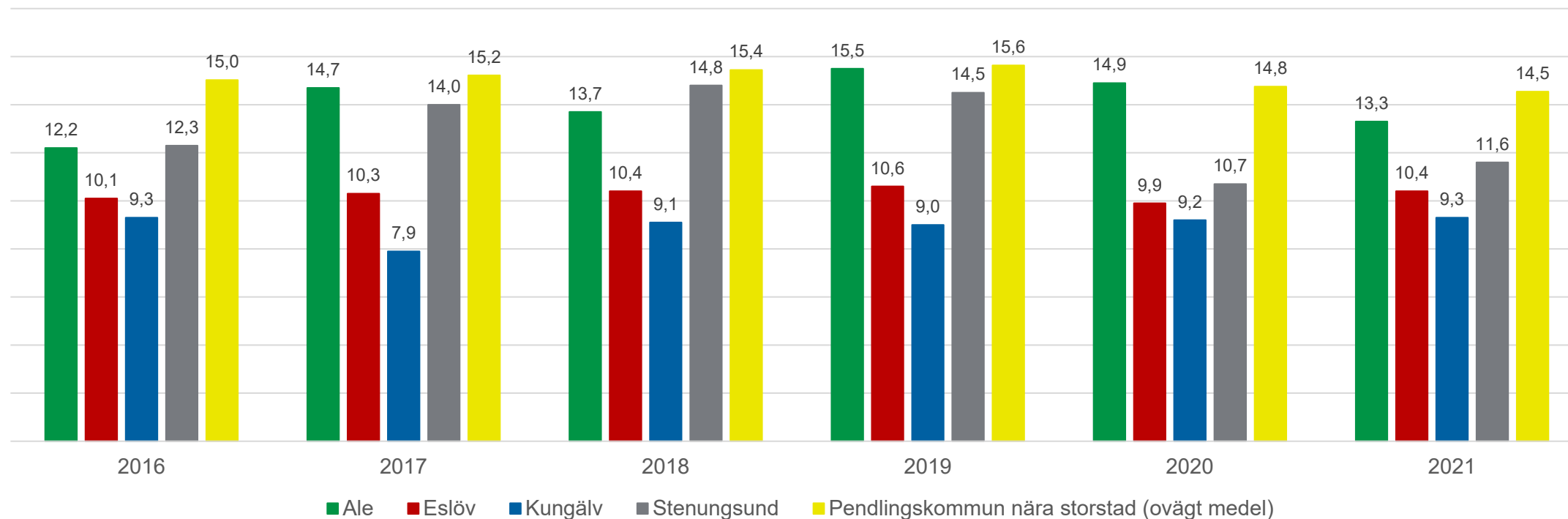
Bild 11

Förskollärartäthet, antal barn/lärare med förskollärarlegitimation, kommunal regi

Förskollärartäthet, inskrivna barn per årsarbetare (heltidstjänster) med förskollärarlegitimation, kommunal regi.

Källa: Skolverket

ID: N11813 (Kolada)

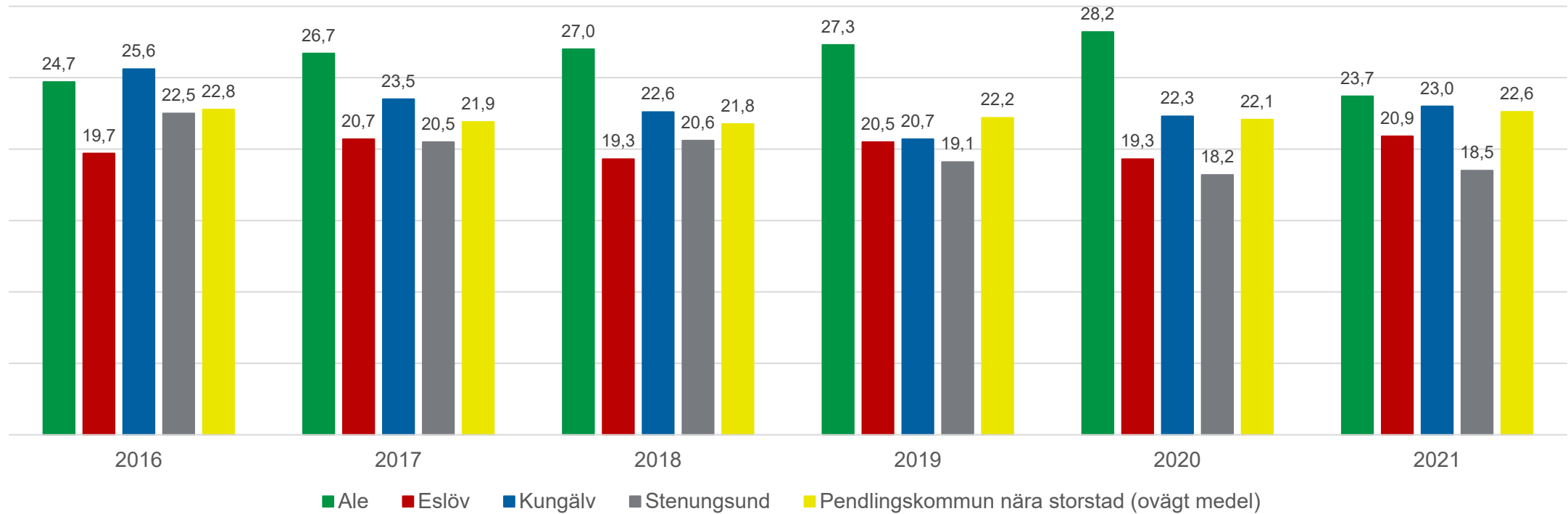

Bild 13

Elever/anställd (heltidstjänst) i kommunal fritidshem, antal

Personaltäthet, antal elever per heltidstjänster, kommunal regi i fritidshem. Källa: Skolverket

ID: N13805 (Kolada)

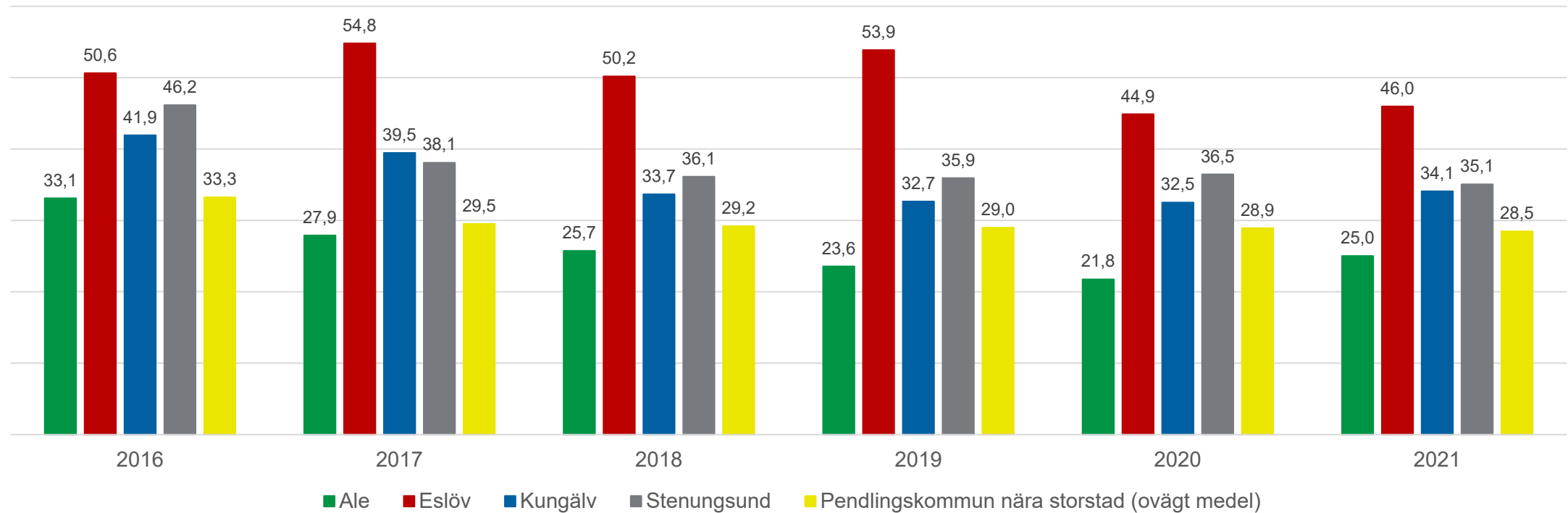

Bild 14

Årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen, andel (%)

Antal årsarbetare totalt med pedagogisk högskoleexamen (förskolläraryr-, fritidspedagog- respektive lärarutbildning) totalt som arbetar med barn i fritidshem dividerat med totalt antal årsarbetare i fritidshem. Antal anställda som arbetar med barn har omräknats till årsarbetare med hjälp av tjänstgöringsgraden Uppgiften avser läsåret, mätt 15/10. Källa: SCB och Skolverket.

ID: N13015 (Kolada)

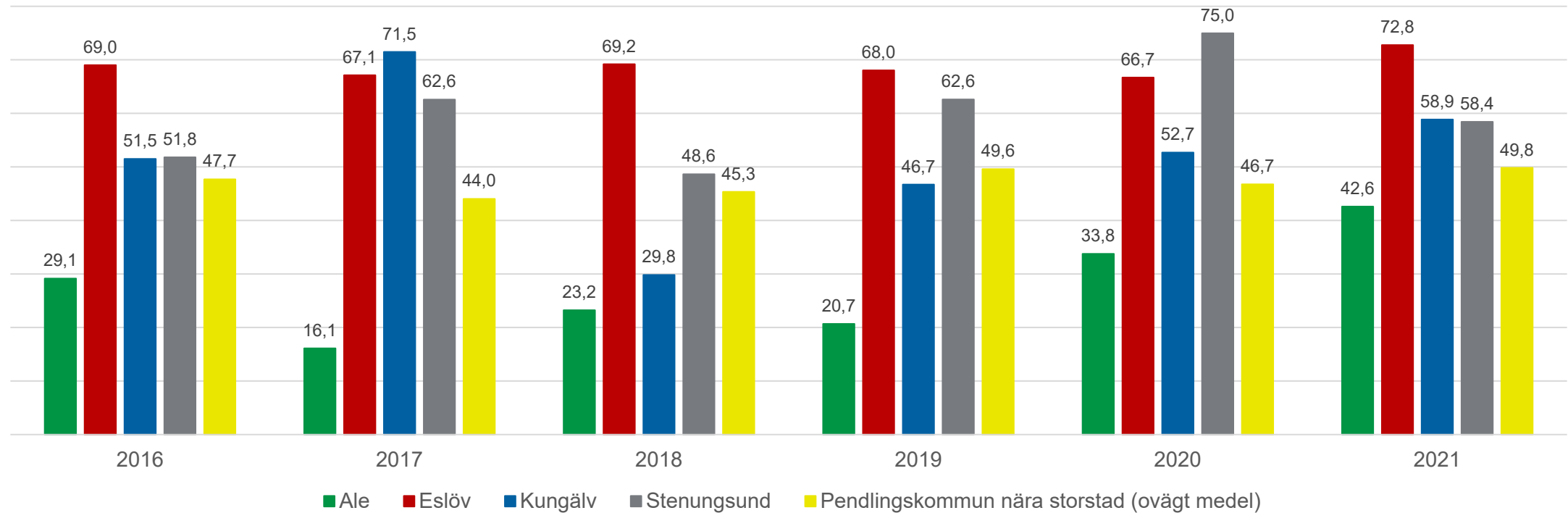

Bild 15

Effektivitetsindex förskola

Detta är ett utvecklingsnyckeltal. Effektivitetsindex är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex för förskola. Kvalitetsindex och resursindex är normaliserade så att alla kommunernas värden placeras på en skala från 0 till 100 där 0 är sämst och 100 är bäst. För att inte extremvärden ska få för stort genomslag sätts värdet till 0 för kommuner med värden under percentil 2,5, och 100 för kommuner med värden över percentil 97,5. För de kommuner som har data på både kvalitetsindex och resursindex beräknas ett medelvärde, och därefter normaliseras även medelvärdet till en skala från 0 till 100 på samma sätt. Index utgörs av det normaliserade medelvärdet. Källa: RKA:s beräkningar baserade på uppgifter från SKR, SCB och Skolverket.

ID: U11901 (Kolada)

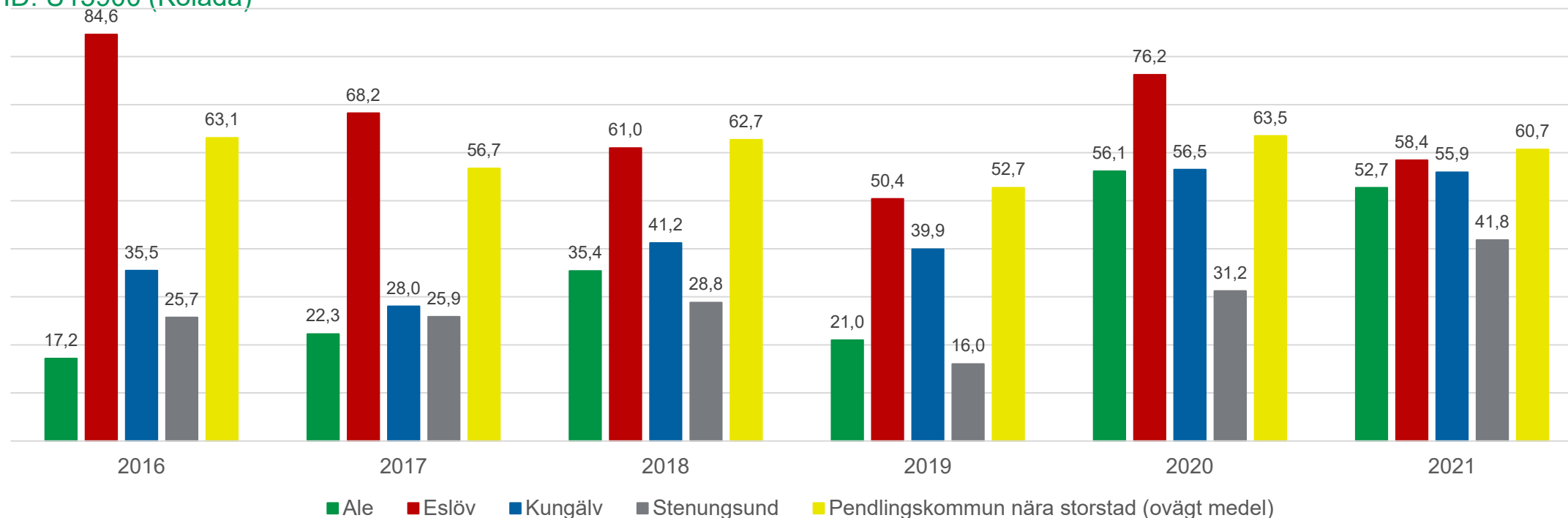
Bild 16

Effektivitetsindex kommunal grundskola F-9

Detta är ett utvecklingsnyckeltal. Effektivitetsindex är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex för kommunal grundskola F-9. Kvalitetsindex och resursindex är normaliserade så att alla kommunernas värden placeras på en skala från 0 till 100 där 0 är sämst och 100 är bäst. För att inte extremvärden ska få för stort genomslag sätts värdet till 0 för kommuner med värden under percentil 2,5, och 100 för kommuner med värden över percentil 97,5. För de kommuner som har data på både kvalitetsindex och resursindex beräknas ett medelvärde, och därefter normaliseras även medelvärdet till en skala från 0 till 100 på samma sätt. Index utgörs av det normaliserade medelvärdet.

Källa: RKA:s beräkningar baserade på uppgifter från SKR, SCB, Skolverket och Skolinspektionen

ID: U15900 (Kolada)

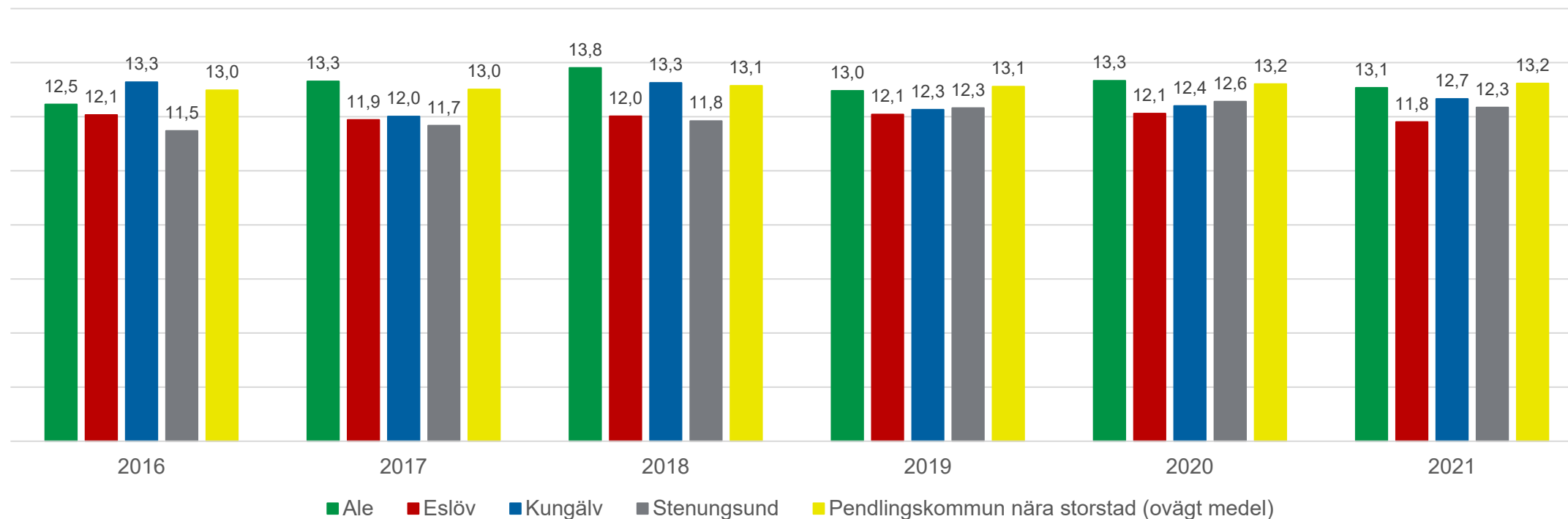

Bild 17

Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal grundskola åk 1-9

Antal elever per lärare i årskurs 1-9 omräknat till heltidstjänster, i kommunala skolor i kommunen. Övrig pedagogisk personal (förskollärare, fritidspedagoger och fritidsledare) ingår inte. Avser läsår, mätt den 15 oktober. Källa: Skolverket

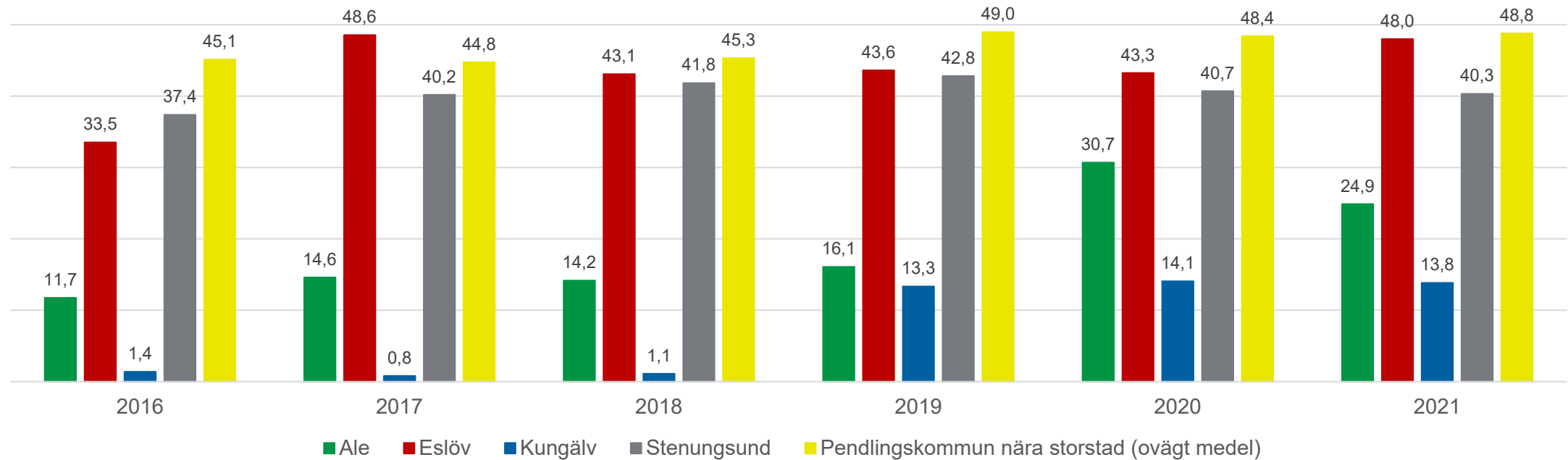
ID: N15034 (Kolada)

Bild 18

Kostnad öppen förskola, kr/inv

Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och regioner för öppen förskola, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Avser barn som inte är inskrivna i förskola samt till förälder, dagbarnvårdare eller annan vuxen som har ansvar för medföljande barn. Den öppna förskolan erbjuder barn en pedagogisk gruppverksamhet samtidigt som den kan ge föräldrar stöd i föräldrarollen. Verksamheten är i allmänhet avgiftsfri. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkningsrapportering. ID: N11005 (Kolada)

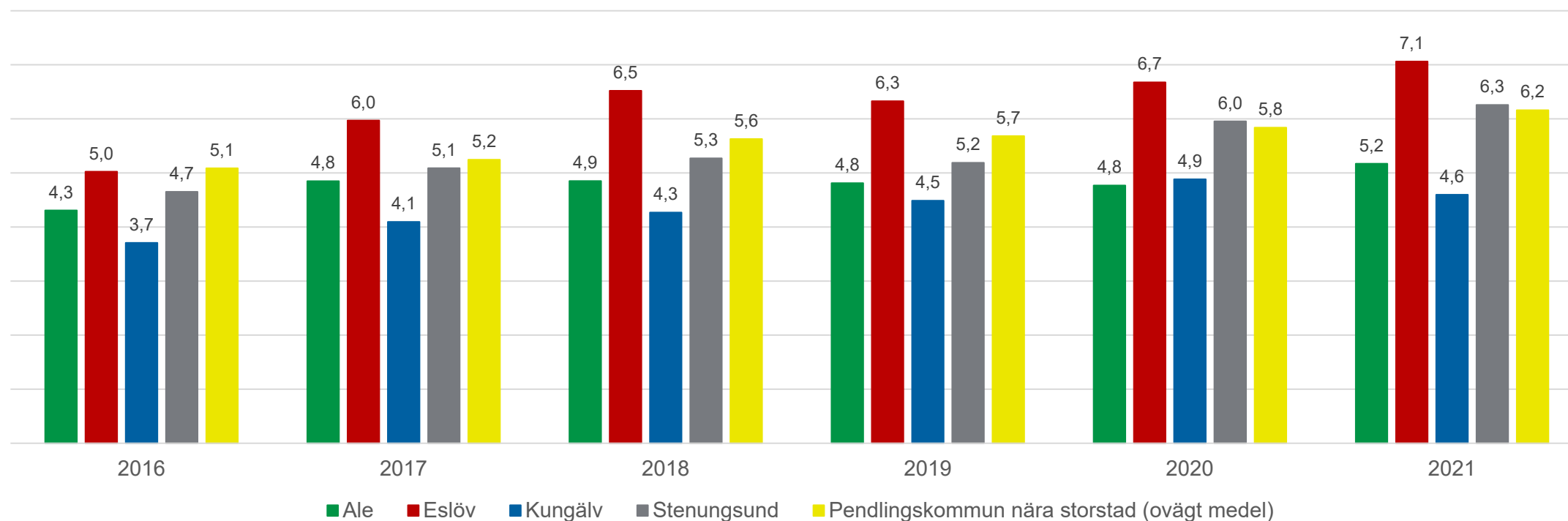
Bild 19

Invånare 20-64 år som deltar i vuxenutbildning , andel (%)

Antal i kommunen folkbokförda 20-64 år som deltar i komvux och SFI i kommunens eller annans regi, dividerat med antalet invånare 20-64 år, grupperat på hemkommun. Uppgiften avser läsår, mätt 15 oktober

Källa: SCB och Skolverket.

ID: N18891 (Kolada)

Utbildningsförvaltningen

Diarienummer: UBN.2023.25

Datum: 2023-01-13

Verksamhetsutvecklare: Maggan Melander

Utbildningsnämnden

Information rörande betyg i grundskolan HT 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att notera informationen

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Höstens betygsresultat för årskurs 6-9 redovisas här i korthet. En analys av resultaten kommer i årsredovisningen som presenteras för utbildningsnämnden i februari.

Betygsresultaten för hösten 2022 har försämrats för alla årskurser utom årskurs 8.

Åsa Ericson
Förvaltningschef

Maggan Melander
Verksamhetsutvecklare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-13

Ärendet

Höstens betygsresultat för årskurs 6-9 redovisas här i korthet. En analys av resultaten kommer i årsredovisningen som presenteras för utbildningsnämnden i februari.

Betygsresultaten för hösten 2022 har försämrats för alla årskurser utom årskurs 8.

Årskurs 6

I årskurs 6 har 72,8 procent av eleverna nått kunskapskraven i alla ämnen, vilket är en minskning med fyra procentenheter jämfört med årskurs 6 hösten 2021. Höstbetygen för

årskurs 6 har varierat ganska mycket över tid och höstterminens betyg i årskurs 6 är inte alltid fullständiga eftersom det inte är säkert att alla elever har hunnit läsa alla ämnen.

Årskurs 7

I årskurs 7 har 68,8 procent av eleverna nått kunskapskraven i alla ämnen, det är en minskning med 2,6 procentenheter sen förra hösten. Resultatet är väsentligt lägre än samma elevgrupp hade efter vårterminen i årskurs 6, då drygt 78 procent av eleverna nådde kunskapskraven i alla ämnen.

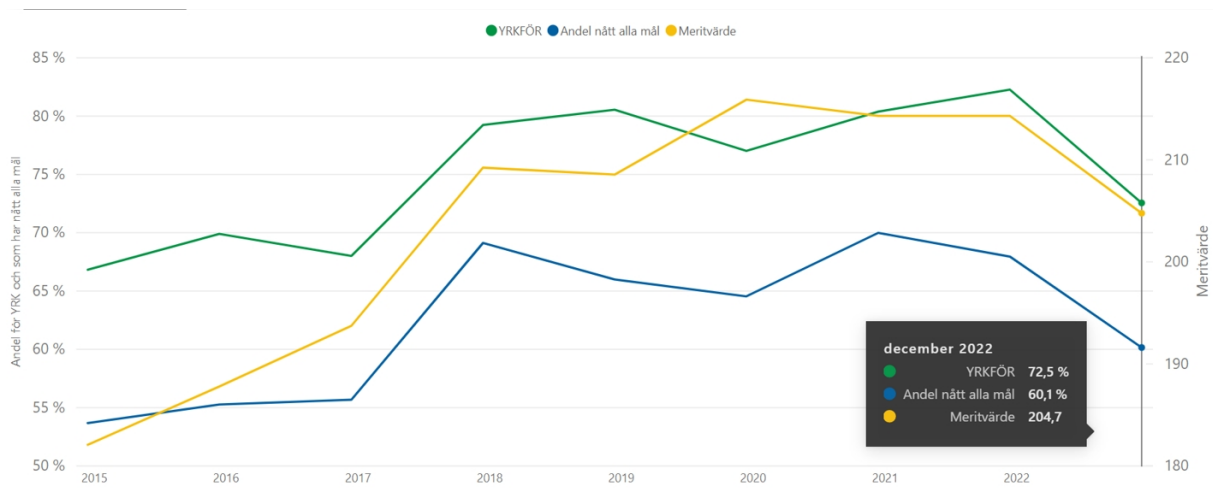
Årskurs 8

I årskurs 8 har andelen av eleverna som nått kunskapskraven i alla ämnen ökat till 70 procent jämfört 62 procent hösten 2021. För elevgruppen är det ungefär samma nivå som i årskurs 7 våren 2022.

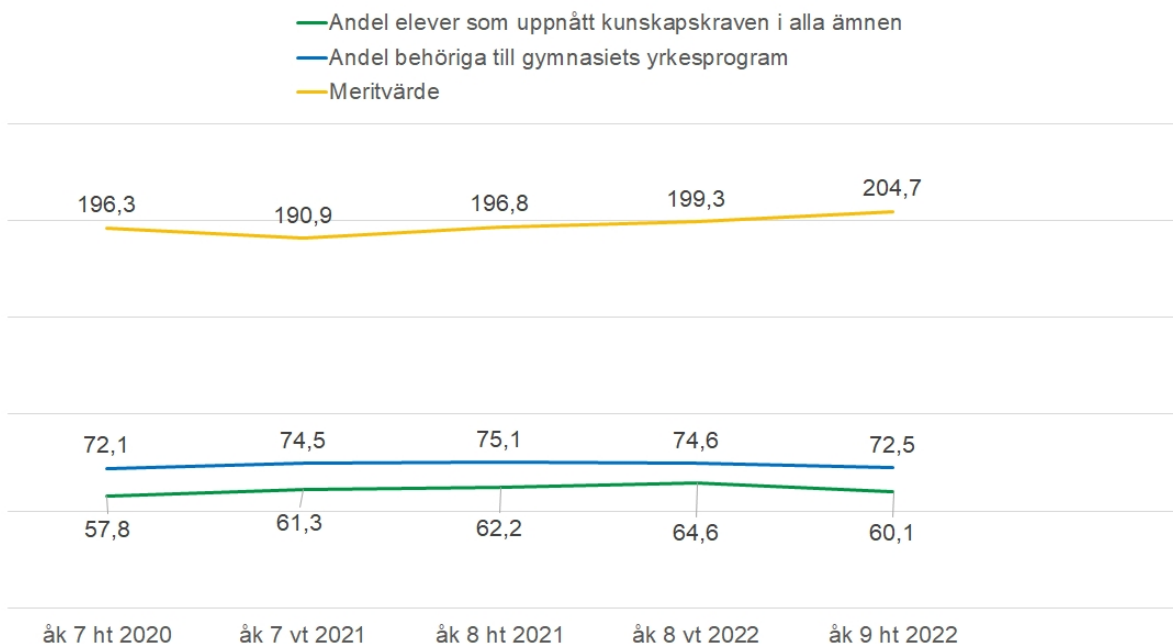
Årskurs 9

I årskurs 9 har andel elever som nått kunskapskraven i alla ämnen minskat med åtta procentenheter till 60 procent jämfört med 68 procent hösten 2021. Även andel behöriga till gymnasiet och meritvärdet har minskat jämfört hösten 2021.

Diagrammet nedan visar förändring över tid avseende andel elever i årskurs 9 som nått kunskapskraven i alla ämnen, gymnasiebehörighet och meritvärde, höstterminsbetyg 2015-2022.

Vid en jämförelse med samma elevgrupp i årskurs 8 syns också en minskning avseende andel elever som nått kunskapskraven i alla ämnen och andel med gymnasiebehörighet medan meritvärdet har förbättrats något. Diagrammet nedan visar utvecklingen för årets årskurs 9 från hösten 2020 till och med 2022.

Ekonomisk bedömning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Invånarperspektiv

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Förvaltningens bedömning

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sektor utbildning

Diarienummer: UBN.2022.519

Datum: 2023-01-05

Utredare Lina Nelin

Utbildningsnämnden

Tillsynsplan - Enskilda huvudmän för fristående förskolor och pedagogisk omsorg

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att anta *Tillsynsplan - Enskilda huvudmän för fristående förskolor och pedagogisk omsorg*.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Ale kommun ska enligt skollagen (2010:800) utöva tillsyn över förskolor, fritidshem och pedagogisk omsorg med enskild huvudman i Ale kommun. Tillsyn kan vara både regelbunden och göras oplanerat. Den regelbundna tillsynen vilken specificeras i tidplanen, är en planerad och återkommande tillsyn av verksamheterna. Efter varje tillsyn sker en rapportering till utbildningsnämnden. Genom en tillsynsplan blir det tydligt för Ale kommuns invånare när och att tillsyn sker.

Åsa Ericson

Sektorchef

Lina Nelin

Utvecklingsledare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2023-01-05

Tillsynsplan - Enskilda huvudmän för fristående förskolor och pedagogisk omsorg

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:

Utbildningsförvaltningen, administrativa enheten

För kännedom:

Enskilda huvudmän för fristående förskolor och pedagogisk omsorg.

Ärendet

Ale kommun ska enligt skollagen (2010:800) utöva tillsyn över fristående förskolor, fristående fritidshem och fristående pedagogisk omsorg. Tillsynens syfte är att ta fram ett underlag för att kunna ta ställning till om verksamheten följer de nationella krav och mål som anges i bland annat skollag och läroplan. Tillsyn kan vara både regelbunden och kan göras oplanerat med anledning av till exempel inkomna klagomål eller då det uppstår förändringar. Den regelbundna tillsynen som specificeras i tillsynsplanen är en planerad och återkommande tillsyn av de fristående verksamheterna.

Ekonomisk bedömning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Invånarperspektiv

I skrivelsen En tydlig, effektiv och rättssäker tillsyn (skr. 2009/10:79) definierar Regeringen tillsyn i skollagen som "*en självständig granskning för att kontrollera om utbildning eller annan verksamhet som granskas uppfyller krav som följer av lagar och andra föreskrifter samt beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäckts vid granskningen.*" Tillsynen av fristående verksamheter är mot den bakgrunden ett sätt att garantera att de vårdnadshavare i Ale kommun som väljer en fristående verksamhet för sina barn kan vara säkra på att de erbjuds en utbildning som motsvarar kraven i bland annat skollagen och läroplan.

Genom en tillsynsplan blir det tydligt för Ale kommuns invånare när och att tillsyn sker. Vidare sker en rapportering till nämnden efter varje utförd tillsyn.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Enligt Skollagen (2010:800) ska varje kommun inom sitt område utöva tillsyn över fristående förskolor, fristående fritidshem vars huvudman kommunen har godkänt och pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har förklarat berättigad till bidrag samt att enskilda som godkänts av kommunen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap §§5 och 5b.

Enligt Ale kommuns Riktlinjer för godkännande att bedriva fristående förskola för enskild huvudman, ska regelbunden tillsyn genomförs vart annat år de första 5 åren, därefter vart tredje år. Vid eventuella brister kan tillsyn komma att ske tätare än vart tredje år

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Informera berörda parter och göra beslutad plan tillgänglig offentligt.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att Ale kommun ska utöva tillsyn över fristående förskolor, fristående fritidshem och fristående pedagogisk omsorg och genom en årlig tillsynsplan blir det tydligt för Ale kommuns invånare när och att tillsyn sker

Tillsynsplan - Enskilda huvudmän för fristående förskolor och pedagogisk omsorg.

Antagen av	
Utbildningsnämnden:	2023-01-25
Ansvarig sektor:	Sektor Utbildning
Ikraftträdande	2023-01-01
Giltighetstid	Tillsvidare
Revideras	Vid inaktualitet
Diarienummer	UBN.2022.519
Ansvarig handläggare	Administrativ chef, Utbildnings förvaltningen

Innehåll

Vad säger skollagen.....	3
Syfte.....	3
Kommunens tillsyn.....	3
Skriftlig dokumentation.....	3
Regelbunden tillsyn.....	4
Särskild tillsyn.....	4
Nätverksmöten.....	4

Vad säger skollagen

Med tillsyn avses självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäckts vid granskningen (26 kap 2§).

En kommun har tillsyn över (26 kap 4§)

1. förskola och fritidshem vars huvudman kommunen har godkänt enligt 2 kap. 7 § andra stycket,
2. pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har förklarat ha rätt till bidrag enligt 25 kap. 10 §, och
3. att enskilda som godkänts av kommunen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 och 5 b§§.

Statens skolinspektion har tillsyn över att bestämmelserna om åtgärder mot kränkande behandling enligt 6 kap följs. Kommunen kommer dock att granska att verksamheterna har plan mot diskriminering och plan för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Kommunen har rätt att på plats granska verksamheten, inhämta de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen. Huvudmannen för den fristående verksamheten är även skyldig att på uppmaning av kommunen göra sammanställningar som behövs för tillsynen. Kommunen ska även, inom ramen för sin tillsyn, lämna råd och vägledning.

Skollagen 26 kap 10-16 §§ reglerar ingripanden vid tillsyn.

Syfte

Tillsynsplanen syftar till att säkerställa och tydliggöra tillsynen av fristående huvudmäns förskolor, och pedagogisk omsorg.

Kommunens tillsyn

Utbildningsnämnden har tillsynsansvar och beslutar om förelägganden skall delges. Tillsynsbesöken samt bedömning genomförs av förvaltningsledning utsedd grupp som sedan redovisar till nämnd med förslag till beslut.

Skriftlig dokumentation

Var tredje år, innan planerad tillsyn lämnar den fristående huvudmannen in dokumentation med verksamhetsbeskrivning och bilagor, enligt en fastställd mall från Göteborgsregionens (GR) tillsynsgrupp. Underlaget granskas av de som ska göra tillsyn och är underlag för planering av den regelbundna tillsynen.

Varje år skall verksamheten skicka in förändringar i styrelsen enligt fastställd mall från GR, som granskas i enlighet med ägar- och ledningsprövningen.

Regelbunden tillsyn

Tillsyn genom besök i verksamheten, planeras och genomförs var tredje år eller vid behov. Besöken utgår från inlämnat underlag samt från Skolinspektionens bedömningsunderlag "*Kolla din förskola*" vilken anger om verksamheten lever upp till krav enligt lag och författning och om det inom ramen för råd och stöd finns områden att utveckla/förbättra. Tillsynen kan leda till ingripanden enligt Skollagen 26 kap.

Särskild tillsyn

Utöver de planerade tillsynsbesöken görs tillsyn anmält eller oanmält om det på annat sätt än via den regelbundna tillsynen har framkommit misstankar om brister i verksamheten. Hur den särskilda tillsynen genomförs bedöms från fall till fall.

Nätverksmöten

Förvaltningen bjuder, inom ramen för sitt uppdrag att ge råd och vägledning, in representanter för de fristående huvudmännen för information och samtal kring olika frågor.

Sektor utbildning

Diarienummer: UBN.2022.416

Datum: 2023-01-05

Utredare: Lina Nelin

Utbildningsnämnden

Tillsyn 2022 - Barnkullen - Hålanda ekonomiska förening**Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) huvudmannen för Barnkullens förskola att vidta åtgärder senast den 2023-03-31 för att avhjälpa påtalade brister gällande avsaknaden av utsedd skolchef samt den 2023-09-30 gällande dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete. De vidtagna åtgärderna ska skriftligen redovisas till Utbildningsnämnden i Ale kommun.

Utbildningsnämnden beslutar att lämna förbättringspunkter till huvudmannen för Barnkullens förskola gällande egna rutiner för kontroll av belastningsregister och anmälan till socialtjänsten.

Motivering till beslut

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristerna.

Sammanfattning

Kommunen har tillsynsansvar för de fristående förskolor som ligger i kommunen. Syftet med tillsynen är att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. Förvaltningen har genomfört tillsyn av den fristående förskolan Barnkullen. Huvudman för förskolan är Hålanda Ekonomiska föreningen.

Tillsynen visar att huvudmannen i huvudsak uppfyller de krav som kan ställas på en förskola. Dock brister huvudmannen i det systematiska kvalitets arbetet samt att utsedd skolchef saknas.

Åsa Ericson

Sektorchef

Lina Nelin

Utredare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-05

Tillsynsrapport Barnkullens förskola, huvudman Hålandas ekonomiska förening

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:

Administrativ chef utbildningsförvaltningen

För kännedom:

Huvudman för förskolan Barnkullen

Ärendet

Kommunen har tillsynsansvar för de fristående förskolor som ligger i kommunen. Enligt skollagen är tillsyn en självständig granskning för att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller krav från lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta de brister som kan upptäckas vid granskningen.

I enlighet med antagen riktlinje "Riktlinjer för godkännande av att bedriva fristående förskola för enskild huvudman ska den regelbundna tillsynen göras vart annat år de första fem åren, därefter sker den vart tredje år. Vid eventuella brister kan tillsynen komma att ske tätare än vart tredje år.

Förvaltningen har under hösten 2022 genomfört tillsyn av den fristående förskolan Barnkullen i Hålanda. Huvudman för förskolan är Hålandas ekonomiska förening. Huvudmannen för Barnkullens förskola har skickat in verksamhetsbeskrivning med bilagor. Som del av tillsynen har även vårdnadshavare fått svara på en enkät gällande hur de upplever det pedagogiska arbetet på förskolan. Pedagogerna har fått samma frågor samt ett frågeformulär där de fått svara mer detaljerat kring hur det pedagogiska arbetet utförs i de olika områdena i läroplanen för förskola (Lpfö18). Underlaget som samlats in har legat till grund för besöket på förskolan samt för intervju med huvudman och rektor.

Vid tillsynen framkom att förskolan i huvudsak uppfyller de krav som kan ställas på en förskola. Tillsynen visar att huvudmannen brister i arbetet gällande det systematiska kvalitetsarbetet samt att det saknas en utsedd skolchef. Förskolan har dokument som anger rekommendationer kring hur kontroll av belastningsregister samt hur anmälan till socialtjänsten ska genomföras men saknar egna styrdokument med rutiner för det.

Förskolan har under året som gått inte haft någon personalomsättning vilket skapar trygghet och stabilitet för både pedagoger och barn.

Förskolan visar på ett aktivt demokratiarbete där barns inflytande och delaktighet är väl synligt i undervisningen. Det finns en uttalad god samverkan mellan hem och förskola vilken speglas samstämmigt i utförda enkäter.

Vidare visar enkäten att vårdnadshavarna önskar ett synliggörande av hur digitaliseringen genom digitala verktyg stimulerar barnens utveckling och lärande. Förskolan uppger att de kommer att diskutera frågan vidare om hur de kan synliggöra sitt arbete med digitala verktyg.

Ekonomisk bedömning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Invånarperspektiv

Tillsynen av fristående verksamheter är ett sätt att garantera att de vårdnadshavare i Ale kommun som väljer en fristående verksamhet för sina barn kan vara säkra på att de erbjuds en utbildning som motsvarar kraven i bland annat skollagen och läroplanen för förskolan. En god kvalitet av utbildningen skapar bättre förutsättningar för alla barn i det längre perspektivet vilket ger barnen möjlighet till en bättre skolstart.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Skollagen (2010:800) 2 kap §§5 och 5b.

Riktlinjer för godkännande av att bedriva fristående förskola för enskild huvudman

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Utbildning förvaltningens administrativa enhet informerar berörda parter.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen gör bedömningen att huvudmannen för Barnkullens förskola i huvudsak uppfyller de krav som är uppsatta för en förskola. Förvaltningen anser dock att bristen av det systematiska kvalitets arbetet och avsaknaden av skolchef ska föreläggas. Samt att förbättringspunkter gällande egna styrdokument om rutin för kontroll av belastningsregister samt rutin för anmälan till socialtjänsten ska lämnas till huvudmannen.

UBN.2022.416

Tillsynsrapport gällande Barnkullens förskola, huvudman Hålandas ekonomiska förening.

Inledning

Kommunen utövar tillsyn över huvudmän för fristående förskolor och friliggande fritidshem som kommunen har godkänt enligt 2 kap. 7 § andra stycket skollagen samt för pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har förklarat ha rätt till bidrag enligt 25 kap. 10 § skollagen.

Enligt skollagen 26 kap 2§ framgår att med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäckts vid granskningen. Tillsynen utmynnar i en tillsynsrapport där eventuella brister framgår. Inom Ale kommun beslutar utbildningsnämnden om tillsynen. Tillsynen inriktas mot två huvudsakliga områden; *Förutsättningar för utbildningen* respektive *Utvecklingen av utbildningen i förskolan*.

Av 26 kap. 10 § skollagen framgår att tillsynsmyndigheten får förelägga en huvudman att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Underlag

Underlaget för bedömningen utgörs av de dokument som huvudmannen och verksamheten har skickat in, av besök i verksamheten samt intervjuer med ledning och inkomna svar på frågeformulär och enkäter från personal och vårdnadshavare. Huvudmannen för Barnkullens förskola har getts möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Kort beskrivning av verksamheten

Adress: Långetorp 160, 446 96 Hålanda

Förskolan Barnkullen drivs i form av föräldrakooperativ genom en ekonomisk förening. Rektor är utbildad barnskötare och arbetar 25 procent administrativt och 25 procent i barngrupp. Förskolan har ytterligare sex personer anställda som arbetar i barngrupp, varav två är förskollärare, fyra är barnskötare. Sysselsättningsgraden i barngrupp är 6,25 heltidstjänster. Förskolan består av 2 grupper med totalt 30 barn. Förskolan tar emot barn mellan 1 år upp till fem år.

Genomförd tillsyn

Tillsyn av förskolan Barnkullen i Ale kommun har utförts 2022-12-01. Intervjuer har genomförts med huvudman och rektor. Frågeformulär och enkät har skickat ut till personal och vårdnadshavare.

Vid tillsynen framkom att förskolan i huvudsak uppfyller de krav som kan ställas på en förskola. Tillsynen visar att huvudmannen brister i arbetet gällande det systematiska kvalitetsarbetet samt att det saknas en utsedd skolchef. Förskolan har dokument som anger rekommendationer kring hur kontroll av belastningsregister samt hur anmälan till socialtjänsten ska genomföras men saknar egna styrdokument med rutiner för det.

Förskolan har under året som gått inte haft någon personalomsättning vilket skapar trygghet och stabilitet för både pedagoger och barn.

Förskolan visar på ett aktivt demokratiarbete där barns inflytande och delaktighet är väl synligt i undervisningen. Det finns en uttalad god samverkan mellan hem och förskola vilken speglas samstämmigt i utförda enkäter.

Vidare visar enkäten att vårdnadshavarna önskar ett synliggörande av hur digitaliseringen genom digitala verktyg stimulerar barnens utveckling och lärande. Förskolan uppger att de kommer att diskutera frågan vidare om hur de kan synliggöra sitt arbete med digitala verktyg

Beslut

Vid tillsynen framkom att förskolan i huvudsak uppfyller de krav som kan ställas på en förskola enligt bedömningsområdena som anges nedan. Huvudmannen föreslås dock få förelägganden gällande avsaknaden av dokumentation av systematiskt kvalitetsarbete och skolchef.

Huvudmannen föreslås även få förbättringspunkter gällande rutiner för kontroll av belastningsregister samt rutin för anmälan till socialtjänsten.

Förelägganden

Med stöd av 26 kap. 10 § skollagen meddelas huvudmannen för Barnkullens förskola Vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister

Skolchef – förskolan uppfyller inte skollagens krav

Enligt skollagen 2 kap 8 § Huvudmannen ska utse en skolchef som ska biträda huvudmannen med att tillse att de föreskrifter som gäller för utbildningen följs i huvudmannens verksamhet inom skolväsendet. Huvudmannen kan utse en skolchef för hela verksamheten eller flera skolchefer för delar av verksamheten.

Åtgärder

Huvudmannen ska se till att:

- Utse skolchef

Förskolans systematiska kvalitetsarbete uppfyller inte styrdokumentens krav

Enligt skollagen 4 kap 3 § Ska varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. 4§ Sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. 6§ Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

Åtgärder

Huvudmannen ska se till att:

- Skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på huvudmannanivå
- Skapa rutiner för hur förskolans kvalitetsarbete ska tas tillvara
- Analysera resultat och fatta beslut om förbättringsåtgärder

- Planera och genomföra förbättringsåtgärder
- Dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå.

Senaste datum för redovisning av åtgärder

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristerna. De förelagda bristerna ska skriftligen redovisas till Utbildningsförvaltningen i Ale kommun senast:

- **2023-03-31 gällande utsedd skolchef** (*Utifrån skollagens 2 kap 8 § ska huvudmannen utse en skolchef*)
- **2023-09-30 gällande dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete** (*Utifrån skollagen 4 kap 3-4, 6 §§ på huvudmannanivå och enhetsnivå*)

Förbättringspunkter

Förskolan ska ta fram egna rutiner för kontroll av belastningsregister och anmälan till socialtjänsten behöver tas fram.

Bedömningsområde 1: Förutsättningar för utbildningen

Inom detta område granskas och bedöms följande områden:

- Rektor (utbildningsbakgrund och erfarenhet, omfattning av tjänst, ställföreträdare och delegationsordning)
- Förskolans personal (utbildningsbakgrund, erfarenhet och personalomsättning)
- Barngruppens sammansättning och storlek
- Ramar för verksamheten
- Personalens kompetensutveckling
- Förskollärares särskilda ansvar
- Barnkonsekvensanalys
- Vårdnadshavares inflytande och samverkan med hemmen
- Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Bedömning

Verksamheten uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter avseende bedömningsområde *Förutsättningar för utbildningen* med undantag från nedanstående brister.

- Ramar för verksamheten
  - Skolchef
  - Rutin för kontroll av belastningsregister
  - Rutin för anmälan till socialtjänst

Bedömningsområde 2: Utvecklingen av utbildningen i förskolan

Inom detta område granskas och bedöms följande områden:

- Systematiskt kvalitetsarbete
- Omsorg, utveckling och lärande
- Normer och värden
- Barns inflytande
- Modersmål
- Särskilt stöd
- Konfessionell inriktning

Bedömning

Verksamheten uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter avseende bedömningsområde *Utvecklingen av utbildningen i förskolan* med undantag från nedanstående brister.

- Systematiskt kvalitetsarbete

Sektor utbildning

Diarienummer: UBN.2022.418

Datum: 2023-01-05

Utredare: Lina Nelin

Utbildningsnämnden

Ägar- och ledningsprövning vid förändring i styrelse för Hålanda ekonomiska förening (Barnkullens förskola)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna förändring i ägar- och ledningskrets i styrelsen för Barnkullens förskola.

Motivering till beslut

Förvaltningen har utfört en prövning av ändringar i ägar- och ledningskretsen för Barnkullens förskola. Bedömningen är att ägar- och ledningskretsen fortsatt uppfyller skollagens krav för enskilda huvudmän att bedriva förskoleverksamhet.

Sammanfattning

Styrelsen för Hålanda ekonomiska förening, som är ägar- och ledningskrets för Barnkullens förskola i Hålanda har inkommit med anmälan om förändring i styrelsen. Förändringen innebär att två ledamöter har lämnat sina uppdrag och två nya ledamöter har valts in.

Med anledning av anmälan om förändring i styrelsen har förvaltningen utfört en prövning enligt 2 kap. 5 § skollagen. Prövningen visar att ägar- och ledningskretsen för Barnkullens förskola fortsatt uppfyller skollagens krav.

Åsa Ericson
Sektorchef

Lina Nelin
Utredare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-05

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:

Administrativ chef utbildnings förvaltningen

För kännedom:

Huvudman Hålanda ekonomiska förening

Ärendet

Sedan den 1 januari 2019 gäller nya bestämmelser i skollagen (2 kap. 5 och 5 a §§ skollagen (2010:800)) vilka innebär att kommunen ska göra ytterligare bedömningar i sin godkännandeprovning och tillsyn av fristående förskolor och vissa fristående fritidshem. Bestämmelserna innebär nya krav på insikt och lämplighet samt skärpta krav på den enskildes ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamhet. De skärpta kraven innebär att den krets av personer som omfattas av ägar- och ledningsprovningen ska vara insatta i de lagar och regler som berör den verksamhet de bedriver.

Enligt den nya lydelsen i 2 kap. 5 § skollagen ska godkännande lämnas om den enskilde

1. genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten,
2. har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten, och
3. i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Hålanda ekonomiska förening har inkommit med en anmälan om förändring i styrelsen. Styrelsen består av fem ledamöter och två suppleanter. Förändringen innebär att två ledamöter, varav ordförande är en, har lämnat sina uppdrag och två nya ledamöter har valts in och ny ordföranden utsedd. Förvaltningen har gjort en provning enligt 2 kap. 5 § skollagen.

Provningen av de nya styrelsemedlemmarnas lämplighet har utförts genom kontroll av utdrag ur Polisens belastningsregister samt kontroll från kreditupplysningsföretaget Creditsafe.

Provningen visar att ägar- och ledningskretsen för Barnkullens förskola uppfyller skollagens krav för enskilda huvudmän att bedriva förskoleverksamhet.

Under provningen uppmärksammades att en ledamot inte uppfyllde lämplighetskraven, ledamoten valde själv att lämna sitt uppdrag i styrelsen.

Ekonomisk bedömning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Invånarperspektiv

En enskild huvudman för förskola ska uppfylla skollagens krav om insikt och lämplighet att bedriva verksamhet. Provningen ska på så sätt säkerställa att de vårdnadshavare i Ale

kommun som väljer en fristående förskola kan vara säkra på att kraven som finns i skollagen gällande ägar- och ledningsprövning uppfylls.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Skollagen (2010:800) 2 kap 5 §, §5a och §5b

Riktlinjer för godkännande att bedriva fristående förskola för enskild huvudman.

UBN.2020.209

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Beskriv hur beslutet ska genomföras om det antas. Vem ska göra vad och när.

Förvaltningens bedömning

Skollagen ställer krav på att ägar- och ledningskretsen har erfarenhet av eller på annat sätt förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för förskola samt har en lämplighet att bedriva denna. Kraven på erfarenhet och lämplighet har kontrollerats vid anmälan om förändring av ägar- och ledningskretsen. Förvaltningens prövning visar att den nya ledamoten bedöms lämplig och att den samlade insikten i styrelsen fortsatt uppfyller de krav som ställs i skollagen.

Sektor utbildning

Diarienummer: UBN.2022.415

Datum: 2023-01-05

Utredare Lina Nelin

Utbildningsnämnden

Tillsyn 2022 Alkottens ekonomiska förening

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) huvudmannen för Alkottens förskola att vidta åtgärder för felaktig taxekonstruktion senast den 2023-03-01. De vidtagna åtgärderna ska skriftligen redovisas till Utbildningsnämnden i Ale kommun.

Motivering till beslut

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristerna.

Sammanfattning

Kommunen har tillsynsansvar för de fristående förskolor som ligger i kommunen. Syftet med tillsynen är att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. Förvaltningen har genomfört tillsyn av den fristående förskolan Alkotten. Huvudman för förskolan är Alkottens Ekonomiska föreningen.

Tillsynen visar att huvudmannen har väl fungerande verksamhet. Tillsynen visar också att förskolan i huvudsak inom granskade områden uppfyller de krav som kan ställas på en förskola av god kvalitet. Dock använder sig förskolan av en felaktigt utformad taxekonstruktion.

Åsa Ericson
Sektorchef

Lina Nelin
Utredare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-05

Tillsynsrapport gällande Alkottens förskola, huvudman Alkottens ekonomiska förening.

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:

Administrativ chef utbildningsförvaltningen.

För kännedom:

Huvudman för förskolan Alkotten.

Ärendet

Kommunen har tillsynsansvar för de fristående förskolor som ligger i kommunen. Enligt skollagen är tillsyn en självständig granskning för att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller krav från lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta de brister som kan upptäckas vid granskningen.

I enlighet med antagen riktlinje "Riktlinjer för godkännande av att bedriva fristående förskola för enskild huvudman ska den regelbundna tillsynen göras vart annat år de första fem åren, därefter sker den vart tredje år. Vid eventuella brister kan tillsynen komma att ske tätare än vart tredje år.

Förvaltningen har under hösten 2022 genomfört tillsyn av den fristående förskolan Alkotten i Alafors. Huvudman för förskolan är Alkottens ekonomiska förening. Huvudmannen för Alkottens förskola har skickat in verksamhetsbeskrivning med bilagor. Som del av tillsynen har även vårdnadshavare fått svara på en enkät gällande hur de upplever det pedagogiska arbetet på förskolan. Pedagogerna har fått samma frågor samt ett frågeformulär där de fått svara mer detaljerat kring hur det pedagogiska arbetet utförs i de olika områdena i läroplanen för förskola (Lpfö18). Underlaget som samlats in har legat till grund för besök förskolan samt intervju med huvudman och rektor.

Tillsynen visar att huvudmannen har en väl fungerande verksamhet. Det finns idag ett löpande kvalitetsarbete som huvudmannen själv ser behöver förbättras med tydligare dokumentation. Huvudmannen har under året påbörjat ett utvecklingsarbete av det systematiska kvalitetsarbetet vilket innebär förtydliganden av ansvar och uppdrag från person till funktion samt dokumenterad uppföljning som kontinuerligt följer hela verksamhetens arbete.

Utifrån medverkan i Ale kommuns utbildningsplattform "Mötesplats förskola" har rektor och pedagoger utvecklat och implementerat nya strategier för det systematiska kvalitetsarbetet i undervisningen. Förskolan visar även ett tydligt, systematiskt arbete gällande likabehandlingsarbetet.

Förskolan har under året som gått inte haft någon personalomsättning vilket skapar trygghet och stabilitet för både pedagoger och barn. Vårdnadshavarna uppger i enkäten att de är mycket nöjda med verksamheten. Pedagoger och vårdnadshavare visar en samstämmighet

kring de utvecklingsområden som förskolan behöver arbeta med. Vårdnadshavarna önskar ett synliggörande av hur digitalisering och användandet av digitala verktyg stimulerar barnens utveckling och lärande. Förskolan för en medveten diskussion kring hur digitala verktyg ska användas som redskap för lärande i undervisningen och komplettera användandet på ett sätt som inte görs hemma. Vårdnadshavare och pedagoger anser att förskolan lever upp till de mål och krav som ställs på en utbildning av god kvalitet.

Under tillsynen granskades även förskolans taxekonstruktion. Enligt riktlinjen för godkännande att bedriva fristående förskola för enskild huvudman i Ale kommun ska huvudmannen tillämpa maxtaxa, men kan ta ut lägre avgifter. Vidare enligt villkoren förordningen om statsbidrag för maxtaxa kan huvudmannen ta ut en avgift per månad i förskolan som är högst 3-1% av hushållets avgiftsgrundande inkomst. Huvudmannen för Alkottens förskola tar ut en lägre månadsavgift elva gånger om året, men med samma avgift för alla hushåll oavsett inkomst.

Ekonomisk bedömning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Invånarperspektiv

Tillsynen av fristående verksamheter är ett sätt att garantera att de vårdnadshavare i Ale kommun som väljer en fristående verksamhet för sina barn kan vara säkra på att de erbjuds en utbildning som motsvarar kraven i bland annat skollagen och läroplanen för förskolan. En god kvalitet av utbildningen skapar bättre förutsättningar för alla barn i det längre perspektivet vilket ger barnen möjlighet till en bättre skolstart.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Skollagen (2010:800) 2 kap §§5 och 5b.

Förordning (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskola och fritidshem. §3

Riktlinjer för godkännande av att bedriva fristående förskola för enskild huvudman

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Utbildning förvaltningens administrativa enhet informerar berörda parter.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen gör bedömningen att huvudmannen för förskolan Alkotten i huvudsak uppfyller de krav som är uppsatta för en förskola med god kvalitet. Förvaltningen föreslår dock att förskolan Alkotten ska föreläggas för den felaktiga taxekonstruktionen.

UBN.2022.415

Tillsynsrapport gällande Alkottens förskola, huvudman Alkottens ekonomiska förening

Inledning

Kommunen utövar tillsyn över huvudmän för fristående förskolor och friliggande fritidshem som kommunen har godkänt enligt 2 kap. 7 § andra stycket skollagen, och pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har förklarat ha rätt till bidrag enligt 25 kap. 10 § skollagen.

Enligt skollagen 26 kap. 2 § framgår att med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. I tillsynen ingår att fatta de beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver verksamheten ska rätta fel som upptäckts vid granskningen. Tillsynen utmynnar i en tillsynsrapport där eventuella brister framgår. Inom Ale kommun beslutar utbildningsnämnden om tillsynen. Tillsynen inriktas mot två huvudsakliga områden; *Förutsättningar för utbildningen* respektive *Utvecklingen av utbildningen i förskolan*.

Av 26 kap. 10 § skollagen framgår att tillsynsmyndigheten får förelägga en huvudman att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Underlag för bedömning

Underlaget för bedömningen utgörs av de dokument som huvudmannen och verksamheten skickat in, av besök i verksamheten samt intervjuer med ledning och inkomna svar på frågeformulär och enkäter från personal och vårdnadshavare. Huvudmannen för Alkotten, har getts möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Kort beskrivning av verksamheten

Adress: Fredings väg 1, Alafors

Förskolan Alkotten drivs i form av föräldrakooperativ genom ekonomisk förening. Rektor är utbildad förskollärare och arbetar 14 procent administrativt och 86 procent i barngrupp. Förskolan har ytterligare fem anställda som arbetar i barngrupp, varav ingen är förskollärare. Fyra av de anställda är barnskötare och en saknar pedagogisk utbildning. Sysselsättningsgraden i barngrupp är 6,0 heltidstjänster. Förskolan består av en grupp med totalt 22 barn. Barnen delas större delen av dagen utifrån ålder men även utveckling. Förskolan tar emot barn mellan ett år upp till fem år.

Genomförd tillsyn

Tillsynen av förskolan Alkotten i Ale kommun har utförts 2022-10-25. Intervjuer har genomförts med huvudman och rektor. Frågeformulär och enkät har skickats ut till personal och vårdnadshavare.

Tillsynen visar att huvudmannen har en väl fungerande verksamhet. Det finns idag ett löpande kvalitetsarbete som huvudmannen själv ser behöver förbättras med tydligare dokumentation. Huvudmannen har under året påbörjat ett utvecklingsarbete av det systematiska kvalitetsarbetet vilket innebär förtydliganden av ansvar och uppdrag från person till funktion samt dokumenterad uppföljning som kontinuerligt följer hela verksamhetens arbete.

Utifrån medverkan i Ale kommuns utbildningsplattform "Mötesplats förskola" har rektor och pedagoger utvecklat och implementerat nya strategier för det systematiska kvalitetsarbetet i undervisningen. Förskolan visar även ett tydligt, systematiskt arbete gällande likabehandlingsarbetet.

Förskolan har under året som gått inte haft någon personalomsättning vilket skapar trygghet och stabilitet för både pedagoger och barn. Vårdnadshavarna uppger i enkäten att de är mycket nöjda med verksamheten. Pedagoger och vårdnadshavare visar en samstämmighet kring de utvecklingsområden som förskolan behöver arbeta med. Vårdnadshavarna önskar ett synliggörande av hur digitalisering och användandet av digitala verktyg stimulerar barnens utveckling och lärande. Förskolan för en medveten diskussion kring hur digitala verktyg ska användas som redskap för lärande i undervisningen och komplettera användandet på ett sätt som inte görs hemma. Vårdnadshavare och pedagoger anser att förskolan lever upp till de mål och krav som ställs på en utbildning av god kvalitet.

Under tillsynen granskades även förskolans taxekonstruktion som inte uppfyller villkoren enligt förordningen för statsbidrag av maxtaxa. Enligt riktlinjen för godkännande att bedriva fristående förskola för enskild huvudman i Ale kommun ska huvudmannen tillämpa maxtaxa, men kan ta ut lägre avgifter. Huvudmannen för Alkottens förskola tar ut en lägre månadsavgift elva per år, men med samma avgift för alla hushåll oavsett inkomst.

Beslut

Vid tillsynen framkom att förskolan i huvudsak uppfyller de krav som kan ställas på en förskola av god kvalitet enligt bedömningsområdena som anges nedan. Huvudmannen föreslås dock få förelägganden gällande taxekonstruktionen.

Förelägganden

Med stöd av 26 kap. 10 § skollagen meddelas huvudmannen för Alkottens förskola Vidta åtgärder för att avhjälpa påtalad brist.

Taxekonstruktionen uppfyller ej villkoren i förordningen om statsbidrag för maxtaxa

I riktlinjen för godkännande att bedriva fristående förskola för enskild huvudman i Ale kommun står det "*Huvudmannen ska tillämpa maxtaxa, men kan ta ut lägre avgifter*" (sid 5). Enligt förordningen (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskola och fritidshem. §3 punkt 1. Avgiften per månad i förskolan är högst tre, två respektive en procent av hushållets avgiftsgrundande inkomst per månad för det första, andra respektive tredje barnet i hushållet.

Åtgärder

Huvudmannen ska se till att:

- Ändra taxekonstruktionen så avgiften är inkomstgrundande.

Senaste datum för redovisning av åtgärder

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristerna. De förelagda bristerna ska skriftligen redovisas till Utbildningsförvaltningen i Ale kommun senast 2023-03-01.

Bedömningsområde 1: Förutsättningar för utbildningen

Inom detta område granskas och bedöms följande områden:

- Rektor (utbildningsbakgrund och erfarenhet, omfattning av tjänst, ställföreträdare och delegationsordning)
- Förskolans personal (utbildningsbakgrund, erfarenhet och personalomsättning)
- Barngruppens sammansättning och storlek
- Ramar för verksamheten
- Personalens kompetensutveckling
- Förskollärares särskilda ansvar
- Barnkonsekvensanalys
- Vårdnadshavares inflytande och samverkan med hemmen
- Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Bedömning

Verksamheten uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter avseende bedömningsområde *Förutsättningar för utbildningen* med undantag från nedanstående brister.

- Ramar för verksamheten
  - Taxekonstruktionen

Bedömningsområde 2: Utvecklingen av utbildningen i förskolan

Inom detta område granskas och bedöms följande områden:

- Systematiskt kvalitetsarbete
- Omsorg, utveckling och lärande
- Normer och värden
- Barns inflytande
- Modersmål
- Särskilt stöd
- Konfessionell inriktning

Bedömning

Vid tillsynen framkom att förskolan inom området *Utvecklingen av utbildningen i förskolan* uppfyller de krav som kan ställas på en förskola av god kvalitet.

Sektor utbildning

Diarienummer: UBN.2022.319

Datum: 2023-01-05

Utredare Lina Nelin

Utbildningsnämnden

Ägar- och ledningsprövning vid förändring i styrelsen för Alkotten ekonomiska förening

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna förändring i ägar- och ledningskrets i styrelsen för Alkottens förskola.

Motivering till beslut

Förvaltningen har utfört en prövning av ändringar i ägar- och ledningskretsen för Alkottens förskola. Bedömningen är att ägar- och ledningskretsen fortsatt uppfyller skollagens krav för enskilda huvudmän att bedriva förskoleverksamhet.

Sammanfattning

Styrelsen för Alkottens ekonomiska förening, som är ägar- och ledningskrets för Alkottens förskola i Alafors har inkommit med anmälan om förändring i styrelsen. Förändringen innebär att tre ledamöter och två suppleanter har lämnat sina uppdrag och tre nya ledamöter och två nya suppleanter har valts in.

Med anledning av anmälan om förändring i styrelsen har förvaltningen utfört en prövning enligt 2 kap. 5 § skollagen. Prövningen visar att ägar- och ledningskretsen för Alkottens förskola fortsatt uppfyller skollagens krav.

Åsa Ericson
Sektorchef

Lina Nelin
Utredare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-05

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:

Administrativ chef utbildnings förvaltningen

För kännedom:

Huvudman Alkottens ekonomiska förening

Ärendet

Sedan den 1 januari 2019 gäller nya bestämmelser i skollagen (2 kap. 5 och 5 a §§ skollagen (2010:800)) vilka innebär att kommunen ska göra ytterligare bedömningar i sin godkännandeprovning och tillsyn av fristående förskolor och vissa fristående fritidshem. Bestämmelserna innebär nya krav på insikt och lämplighet samt skärpta krav på den enskildes ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamhet. De skärpta kraven innebär att den krets av personer som omfattas av ägar- och ledningsprovningen ska vara insatta i de lagar och regler som berör den verksamhet de bedriver.

Enligt den nya lydelsen i 2 kap. 5 § skollagen ska godkännande lämnas om den enskilde

1. genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten,
2. har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten, och
3. i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Alkottens ekonomiska förening har inkommit med en anmälan om förändring i styrelsen. Styrelsen består av totalt sex personer fem ledamöter och en suppleant. Förändringen innebär att två ledamöter, varav ordförande är en, har lämnat sina uppdrag och två nya ledamöter har valts in, ny ordföranden har utsetts. Förvaltningen har gjort en provning enligt 2 kap. 5 § skollagen.

Provningen av de nya styrelsemedlemmarnas lämplighet har utförts genom kontroll av utdrag ur Polisens belastningsregister samt kontroll från kreditupplysningsföretaget Creditsafe. Provningen visar att ägar- och ledningskretsen för Alkottens förskola fortsatt uppfyller skollagens krav för enskilda huvudmän att bedriva förskoleverksamhet.

Ekonomisk bedömning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Invånarperspektiv

En enskild huvudman för förskola ska uppfylla skollagens krav om insikt och lämplighet att bedriva verksamhet. Provningen ska på så sätt säkerställa att de vårdnadshavare i Ale kommun som väljer en fristående förskola kan vara säkra på att kraven som finns i skollagen gällande ägar- och ledningsprovning uppfylls.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Skollagen (2010:800) 2 kap 5 §, §5a och §5b

Riktlinjer för godkännande att bedriva fristående förskola för enskild huvudman.

UBN.2020.209

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Beskriv hur beslutet ska genomföras om det antas. Vem ska göra vad och när.

Förvaltningens bedömning

Skollagen ställer krav på att ägar- och ledningskretsen har erfarenhet av eller på annat sätt förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för förskola samt har en lämplighet att bedriva denna. Kraven på erfarenhet och lämplighet har kontrollerats vid anmälan om förändring av ägar- och ledningskretsen. Förvaltningens prövning visar att de nya ledamöterna bedöms lämpliga och att den samlade insikten i styrelsen fortsatt uppfyller de krav som ställs i skollagen.

Ale kommun

Granskning av det kommunala
aktivitetsansvaret

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	2
1.1. Sammanfattade iakttagelser	2
1.2. Bedömning utifrån revisionsfrågorna.....	3
1.3. Slutsats och identifierade förbättringsområden	4
2. Inledning.....	5
2.1. Bakgrund	5
2.2. Syfte och revisionsfrågor	5
2.3. Avgränsningar och ansvarig nämnd.....	5
2.4. Revisionskriterier	5
2.5. Metod	5
3. Nämndens styrning av det kommunala aktivitetsansvaret	6
3.1. Organisation och ansvarsfördelning.....	6
3.2. Mål och uppdrag för KAA.....	7
3.3. Arbetsformer för arbetet med KAA.....	7
3.4. Individuella åtgärder inom ramen för KAA.....	8
3.5. Projektet InVux och Insteget – från projekt till permanent verksamhet	9
4. Nämndens uppföljning och internkontroll.....	12
4.1. Vår bedömning	12
4.2. Register och dokumentation över ungdomar som omfattas av KAA.....	12
4.3. Nämndens uppföljning och utvärdering.....	12
4.4. Nämndens arbete med KAA inom ramen för internkontrollarbetet	14
Bilaga 1: Bakgrund.....	15
Bilaga 2: Revisionskriterier	16
Bilaga 3: Källförteckning	19

1. Sammanfattning

1.1. Sammanfattade iakttagelser

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ale kommun granskat kommunens arbete med det kommunala aktivitetsansvaret. Syftet med granskningen har varit att bedöma om utbildningsnämnden säkerställt att arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, det vill säga i enlighet med lagar och föreskrifter.

År 2015 förtydligades skollagen avseende kommunernas ansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen, som inte har fyllt 20 år, och som varken genomför eller har genomfört en gymnasieutbildning. Detta ansvar benämns i skollagen som kommunernas aktivitetsansvar. Den kommun där en ungdom är folkbokförd, ska erbjuda ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret lämpliga individuella åtgärder. Kommunen ska i första hand erbjuda åtgärder som syftar till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning

Granskningen visar att det finns en handlingsplan för KAA. Där framgår bland annat målsättningar, arbetsformer och rutiner för arbetet. Ungdomar som faller inom målgruppen för KAA identifieras med stöd av ett elevuppföljningssystem. Inom förvaltningen finns en operativ samordningsgrupp med ansvar för att kontakta ungdomarna. Individuella insatser ges utifrån tre olika spår: studiespåret, arbetsspåret eller det sociala spåret. Den uppföljning som nämnden tagit del av i delårsbokslutet per augusti 2022 visar att alla ungdomar inom KAA har någon form av sysselsättning. Det är en ökning jämfört med föregående år och indikerar att nämnden har lyckats erbjuda lämpliga individuella åtgärder.

I granskningen beskrivs att arbetet med KAA har utvecklats de senaste åren. Mycket av utvecklingen har skett inom det tidigare projektet InVux som nyligen ersatts av den permanenta verksamheten Insteget. Det är en tvärssektoriell samverkan med kompetenser från Sektor utbildning, Sektor kultur och fritid och Sektor socialtjänst med målsättningen att fler unga ska etablera sig på arbetsmarknaden. Arbetet har bland annat resulterat i fler personella resurser till att arbeta med ungdomar inom KAA. Vid intervju med utbildningsnämndens presidium framkommer att målgruppen också skulle gynnas av en stärkt politisk samverkan, såsom återkommande presidieträffar med socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden.

Granskningen visar att det finns ett fungerande register över de ungdomar som omfattas av KAA genom kommunens elevuppföljningssystem. I systemet dokumenteras insatserna och följs upp. Systemet är uppbyggt utifrån de krav på dokumentation som framgår av Skolverkets föreskrifter, vilket bidrar till att säkerställa att all väsentlig information dokumenteras. Systemet bidrar också till att dokumentationen görs på ett systematiskt sätt och att det finns en god spårbarhet.

En uppföljning av KAA presenteras för utbildningsnämnden tre gånger per år. Då redovisas statistik för hur många ungdomar som varit inskrivna i KAA samt vilken typ av sysselsättning ungdomarna har. Där framgår också en analys av utfallet. Uppföljningen baseras på de halvårsvisa uppföljningar som förvaltningen rapporterar till Statistiska centralbyrån (SCB) samt uppgifter från elevuppföljningssystemet. Granskningen visar att målsättningarna för KAA inte följts upp i delårsbokslut, årsbokslut eller det pedagogiska bokslutet. Det går exempelvis inte

att utläsa om målsättningen att ungdomar ska kontaktas inom två veckor uppnås eller inte. Vi anser att uppföljningen skulle stärkas av att följa upp målsättningarna i samband med den uppföljning som sker av verksamheten. I granskningen framkommer att nämnden inte följer arbetet med KAA utifrån sin internkontrollplan. Däremot arbetar förvaltningen med en checklista för internkontroll för att följa upp att nämnden fullgör sina skyldigheter inom KAA.

1.2. Bedömning utifrån revisionsfrågorna

Revisionsfrågor	Bedömning
<p>Har utbildningsnämnden säkerställt en tillräcklig styrning för att fullgöra aktivitetsansvaret?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Finns tydliga mål och uppdrag avseende aktivitetsansvaret? ▶ Har nämnden säkerställt ändamålsenliga arbetsformer för att hålla sig informerad om de ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret? ▶ Har nämnden säkerställt att lämpliga individuella åtgärder erbjuds? 	<p>Ja. Det finns en handlingsplan för KAA där målsättningar, arbetsformer och rutiner för arbetet framgår. Ungdomar som faller inom målgruppen för KAA identifieras med stöd av ett elevuppföljningssystem. Individuella insatser ges utifrån tre olika spår: studiespåret, arbetsspåret eller det sociala spåret. Nämndens senaste uppföljning i delårsbokslutet per augusti 2022 visar att alla ungdomar inom KAA har någon form av sysselsättning. Det är en ökning jämfört med föregående år och indikerar att nämnden har lyckats erbjuda lämpliga individuella åtgärder.</p> <p>Kommunens arbete med KAA beskrivs ha utvecklats de senaste åren, till stor del genom det tidigare projektet InVux som nyligen ersatts av den permanenta verksamheten Insteget. Satsningen är en tvärsektoriell samverkan med kompetenser från flera sektorer. Vi ser dock att den politiska samverkan skulle kunna stärkas.</p>
<p>Har utbildningsnämnden säkerställt tillräcklig uppföljning och intern kontroll avseende aktivitetsansvaret?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Har nämnden säkerställt att det finns ett fungerande register över de ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret? ▶ Har nämnden säkerställt att insatser dokumenteras och följs upp? ▶ Har nämnden säkerställt att arbetet med aktivitetsansvaret följs upp och utvärderas regelbundet? 	<p>Ja, i huvudsak. Kommunen använder ett elevuppföljningssystem som fungerar som ett register över de ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret. I systemet dokumenteras insatserna och följs upp.</p> <p>Nämnden följer upp verksamheten inom KAA vid tre tillfällen per år: i samband med årsredovisningen, delårsbokslutet per augusti samt pedagogiskt bokslut. Då redovisas statistik för hur många ungdomar som varit inskrivna i KAA samt vilken typ av sysselsättning ungdomarna har. Däremot framgår ingen uppföljning av målsättningarna för KAA, vilket vi ser som ett utvecklingsområde.</p>

1.3. Slutsats och identifierade förbättringsområden

Utifrån granskningens syfte och grunderna för ansvarsprövning är vår sammanfattande bedömning att utbildningsnämnden har säkerställt att arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.

Vi rekommenderar utbildningsnämnden att:

- ▶ Stärka den politiska samverkan med socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden, exempelvis genom att införa återkommande presidieträffar.
- ▶ Följa upp målsättningarna för det kommunala aktivitetsansvaret i samband med den uppföljning som sker av verksamheten.

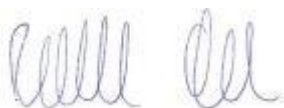
Göteborg den 14 november 2022

Hannes Lönnqvist Petersson
Verksamhetsrevisor
Ernst & Young AB

Elin Mausén
Verksamhetsrevisor
Ernst & Young AB

Rebecka Rask
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Kvalitetssäkrare
Ernst & Young AB

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommunrevisionen har utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys beslutat att granska arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Ansvar innebär att hemkommunen ska erbjuda ungdomar som inte fyllt 20 år och som vare sig genomför eller har genomfört en gymnasieutbildning lämpliga individuella åtgärder. Bakgrunden framgår i bilaga 1.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om utbildningsnämnden har säkerställt att arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, det vill säga i enlighet med lagar och föreskrifter. I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- ▶ Har utbildningsnämnden säkerställt en tillräcklig styrning för att fullgöra aktivitetsansvaret?
  - ▶ Finns tydliga mål och uppdrag avseende aktivitetsansvaret?
  - ▶ Har nämnden säkerställt ändamålsenliga arbetsformer för att hålla sig informerad om de ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret?
  - ▶ Har nämnden säkerställt att lämpliga individuella åtgärder erbjuds?
- ▶ Har utbildningsnämnden säkerställt tillräcklig uppföljning och intern kontroll avseende aktivitetsansvaret?
  - ▶ Har nämnden säkerställt att det finns ett fungerande register över de ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret?
  - ▶ Har nämnden säkerställt att insatser dokumenteras och följs upp?
  - ▶ Har nämnden säkerställt att arbetet med aktivitetsansvaret följs upp och utvärderas regelbundet?

2.3. Avgränsningar och ansvarig nämnd

Granskningen avgränsas i enlighet med ställda revisionsfrågor. Granskningen avser utbildningsnämnden i Ale kommun.

2.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterier i granskningen utgörs av nedan (se bilaga 2):

- ▶ Kommunallagen (2017:725)
- ▶ Skollagen (2010:800)
- ▶ Reglemente för utbildningsnämnden
- ▶ Handlingsplan för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) i Ale kommun
- ▶ Skolverkets allmänna råd avseende det kommunala aktivitetsansvaret

2.5. Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer och dokumentstudier. Intervju- och dokumentförteckning framgår i bilaga 3. Samtliga intervjuade har getts tillfälle att sakfelsgranska rapporten.

3. Nämndens styrning av det kommunala aktivitetsansvaret

- ▶ Vi bedömer att utbildningsnämnden har säkerställt en tillräcklig styrning för att fullgöra aktivitetsansvaret.

3.1. Organisation och ansvarsfördelning

Utbildningsnämnden ska enligt sitt reglemente ansvara för den del av det allmänna skolväsendet som åligger kommunen och fullgöra kommunens uppgifter enligt skollagen. Kommunernas arbete med det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) regleras i skollagen och faller därmed under utbildningsnämndens ansvarsområde.

I Sektor utbildnings handlingsplan för KAA tydliggörs ansvarsfördelningen för det kommunala aktivitetsansvaret. Organisationen för arbetet med aktivitetsansvaret redovisas i bilden nedan.

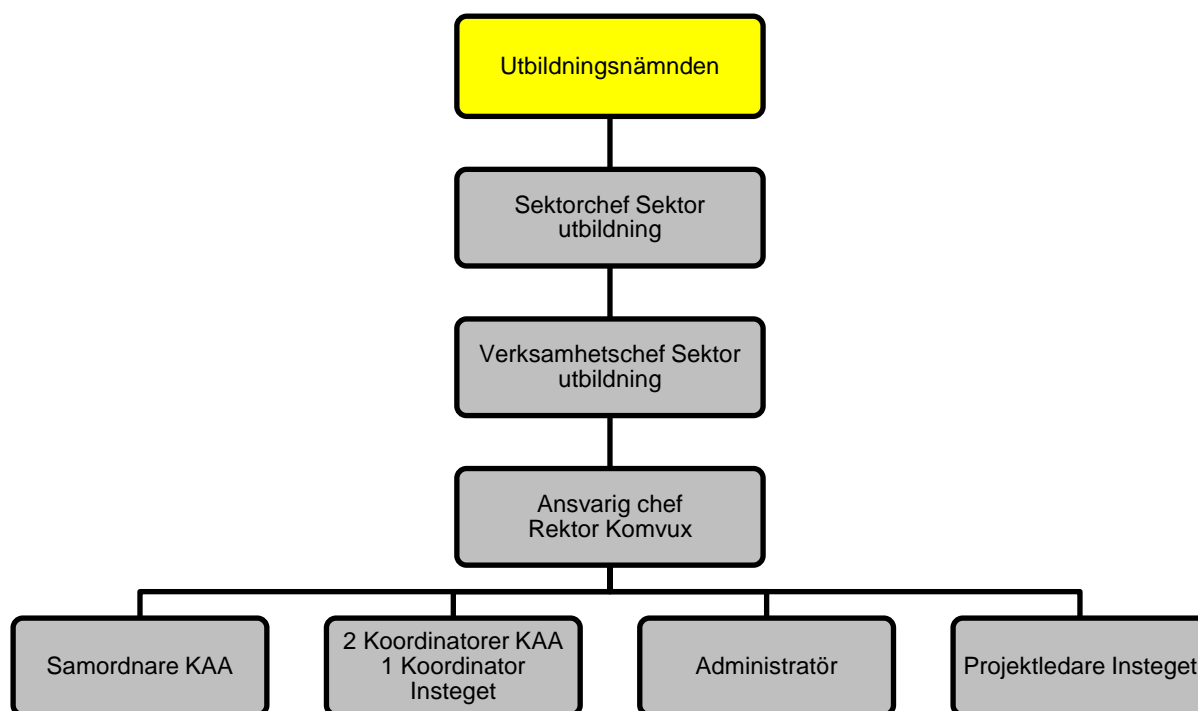

Bild 1: Organisationsskiss för arbetet med kommunala aktivitetsansvaret i Ala kommun.

Handlingsplanen är det centrala dokumentet för arbetet med KAA. Handlingsplanen beskriver exempelvis vem som omfattas av KAA, arbetsuppgifter, ansvarsfördelning och rutiner. Handlingsplanen utgår från skollagen samt Skolverkets allmänna råd om kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar. Utbildningsnämnden har inte fattat beslut om handlingsplanen men uppges ha fått information om den vid ett antal tillfällen.

I handlingsplanen framgår att ansvarig chef, samordnare, koordinatörer och projektledare har avstämningsmöten en gång per månad eller tätare vid behov. Samordnare och koordinatörer (den operativa samordningsgruppen) har kontinuerliga uppföljningar veckovis. En koordinator arbetar inom Sektor utbildning och en inom Sektor socialtjänst. Det arbete som bedrivs inom projekt InVux (se avsnitt 3.5) har medfört ett utökad samarbete med Sektor kultur och fritid samt

Sektor socialtjänst. Särskilt lyfts det utökade samarbetet med Arbetsmarknads- och försörjningsenheten (AME) inom Sektor socialtjänst. Koordinatorerna inom KAA har möjlighet att träffa ungdomar och eventuella vårdshavare i en lokal som finns att tillgå via AME i Nödinge. Att ha tillgång till kompetens från AME gör att mötet med ungdomarna upplevs som mer kvalitativ och att det går snabbare att arbeta fram individuella handlingsplaner.

3.2. Mål och uppdrag för KAA

Kommunfullmäktige har i *Verksamhetsplan med budget 2022* inte antagit några mål med direkt bäring på KAA. Utbildningsnämnden har i sin *Nämndplan med budget 2022* inte heller antagit några mål för området. Däremot har nämnden genom nämndplanen beslutat att följa ett antal indikatorer, såsom antalet ungdomar som omfattas av KAA och hur många av dem som arbetar, studerar eller inte har någon sysselsättning.

I nämndens handlingsplan för KAA framgår följande målsättningar:

- ▶ KAA-verksamheten ska ta kontakt med ungdomar som ingår i aktivitetsansvaret inom två veckor efter att de har blivit utskrivna från gymnasiet eller inte påbörjat gymnasiestudier.
- ▶ KAA-verksamheten ska kunna erbjuda individuella åtgärder till alla ungdomar utan sysselsättning.

Vid intervjuer framgår att ungdomar inom målgruppen kontaktas inom två veckor och att det bedrivs ett aktivt arbete med att erbjuda individuella åtgärder (läs mer om nämndens uppföljning i avsnitt 4.3).

3.3. Arbetsformer för arbetet med KAA

Enligt skollagen ska hemkommunen löpande under året hålla sig informerad om de ungdomar som faller inom målgruppen för KAA. För detta använder kommunen ett elevuppföljningssystem (ELIN). Samtliga skolor inom Göteborgsregionen (GR) använder systemet och alla ungdomar som är folkbokförda i Ale kommun finns registrerade. I systemet går det att utläsa om ungdomen studerar eller ännu inte påbörjat gymnasiestudier. Om en ungdom flyttar till kommunen under pågående läsår så registreras det i systemet automatiskt. Systemet gör det därför möjligt för kommunen att löpande få information om ungdomar som kan falla inom målgruppen för KAA så att en kontakt kan upprättas.

När den operativa samordningsgruppen har identifierat en ungdom inom målgruppen är målsättningen att ungdomen ska kontaktas inom två veckor. Kontakten tas i första hand via telefon, Messenger eller e-post. Om gruppen inte lyckas upprätta kontakt skickas ett brev till ungdomen och dess vårdnadshavare (i det fall ungdomen är minderårig). För gruppen fortfarande inte någon kontakt görs ett hembesök. Vid intervjuer framkommer att en av de största utmaningarna för koordinatorena är att få kontakt med ungdomarna och att det ibland krävs kreativitet för att lyckas med det.

Bild 2: Processfigur som beskriver stegen i arbetet med att kontakta de ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret. *Kontakt med vårdnadshavare sker om ungdomen är under 18 år.

När kontakt upprättats genomförs en kartläggning av ungdomens mål, behov och förväntningar. Utifrån kartläggningen bestäms aktuella åtgärder och en individuell handlingsplan upprättas om det är aktuellt. Handlingsplanen dokumenteras, följs upp och utvärderas i elevuppföljningssystemet. För ungdomar med en individuell handlingsplan sker uppföljning enligt denna och för ungdomar utan handlingsplan ska en uppföljning ske vid behov, dock minst var tredje månad. Det kan exempelvis röra sig om ungdomar som inte velat ha hjälp utifrån KAA. Även om en ungdom inte vill delta har kommunen fortsatt ett uppföljningsansvar och ska återkommande försöka nå ungdomen.

Under intervjuer beskrivs det som problematiskt att Ale kommun inte har ett eget gymnasium med nationella program. De flesta ungdomar går därför på en gymnasieskola utanför kommunen. Det innebär ett stort spann av skolor för den operativa samordningsgruppen att arbeta med. Enligt skollagen ska skolan informera hemkommunen om en elev avslutar sina studier eller om det inletts en utredning om elevens frånvaro. I realiteten blir kommunen oftast informerad genom att studieavbrottet registreras i elevuppföljningssystemet. Det kan ta ett par veckor vilket gör att värdefull tid går förlorad. Vid intervjuer framkommer att kommunen inte heller alltid informeras om att eleven uppvisar tendenser till att avsluta utbildningen i förtid, såsom genom att uppvisa hög frånvaro. Det medför att den operativa samordningsgruppen inte alltid får möjlighet att sätta in förebyggande insatser för att förhindra ett studieavbrott. I handlingsplanen för KAA framgår att kommunen tagit fram ett informationsblad till gymnasieskolor som har inskrivna elever från Ale kommun för att tydliggöra hur kommunikationen ska ske.

3.4. Individuella åtgärder inom ramen för KAA

Enligt skollagen ska hemkommunen erbjuda de ungdomar som omfattas av KAA lämpliga individuella åtgärder. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera den enskilda att påbörja eller återuppta en utbildning. Enligt handlingsplanen för KAA ska insatserna som sätts in ta utgångspunkt i ungdomarnas behov, förutsättningar och mål. Åtgärderna bygger på att ungdomarna deltar frivilligt. De individuella åtgärderna har kategoriserats i tre olika spår:

- 1) Studiespåret – åtgärder som hjälper ungdomen vidare till studier.
- 2) Arbetsspåret – åtgärder som kan leda till någon form av arbete.
- 3) Sociala spåret – åtgärder som kan hjälpa ungdomen att motiveras till framtida studier eller arbete när ungdomen känner sig redo. Under intervjuer beskrivs det sociala spåret som en enskild insats men att det har en tydlig koppling till både studie- och arbetsspåret.

I figuren nedan framgår de individuella insatser som erbjuds inom respektive spår.

Studiespåret	Arbetsspåret	Sociala spåret
<ul style="list-style-type: none"> • Studie- och yrkesvägledning • Studiebesök på olika skolor • "Skuggnig" på olika gymnasieprogram • Hjälp med att söka till en utbildning • Stöd från Insteget	<ul style="list-style-type: none"> • Studie- och yrkesvägledning • Studiebesök på arbetsplatser • Praktik på en arbetsplats • Arbetsförmåge-bedömning • Söka jobb-aktiviteter (skriva CV, arbetslivskunskap) • Stöd i kontakt med Arbetsförmedling • Stöd från Insteget	<ul style="list-style-type: none"> • Arbete med personlig utveckling som t.ex. coaching och motiverande samtal • Friskvård • Fritidsaktiviteter i antingen kommunal regi eller via föreningslivet • Stöd i kontakt med andra myndigheter eller externa aktörer som Ungdomsmottagning eller hälso- och sjukvård • Stöd från Insteget

Bild 3: De tre spåren med individuella åtgärder som erbjuds inom KAA i Ale kommun.

Den operativa samordningsgruppen för KAA kartlägger tillsammans med ungdomen vilket spår den enskilde ungdomen ska följa. Om ungdomen är under 18 år görs detta tillsammans med vårdnadshavare. Vid intervjuer framkommer att det är särskilt svårt att identifiera insatser för ungdomar som mår dåligt. Här kan det sociala spåret användas för att skapa ett förtroende för koordinatörerna och träna social samvaro genom exempelvis friskvårdsaktiviteter.

Kommunen ska halvårsvis rapportera statistik från elevuppföljningsregistret till Statistiska centralbyrån (SCB). I den senaste uppföljningen som avser första halvan av 2022 framgår att inga ungdomar inom KAA var utan någon sysselsättning alls. Under första halvåret av 2020 hade kommunen i snitt 14 ungdomar per månad som saknade någon form av sysselsättning. I analysen skriver förvaltningen att minskningen sannolikt beror på att de har blivit snabbare på att få kontakt med ungdomarna och få dem att påbörja något av de tre individuella spåren. Under intervju bekräftas att kommunen har sett en stegvis förflyttning under de senaste åren, från att flera ungdomar hade en total avsaknad av sysselsättning till att idag ha någon form av sysselsättning. Det kan ses som en indikation på att kommunen lyckats erbjuda lämpliga individuella åtgärder som passerat för individerna inom KAA. Detta trots att antalet ungdomar inom KAA ökat. Ökningen av antalet ungdomar inskrivna i KAA kan enligt analysen i den senaste halvårsuppföljningen förklaras med att det har skett en ökad inflyttning till kommunen och att årskullarna inom målgruppen är större än tidigare år.

3.5. Projektet InVux och Insteget – från projekt till permanent verksamhet

Ale kommun deltog mellan september 2019 och juni 2022 i projektet *InVux* som genomfördes i samarbete med Göteborgsregionens kommunalförbund och delfinansierades av Europeiska socialfonden (ESF). Huvudsyftet med projektet var att skapa ett tvärsektoriellt samverkansteam i form av ett nätverk med regelbundna träffar. Nätverket hade till uppgift att skapa bättre förutsättningar för unga och unga vuxna att komma i egen försörjning. Åldersgruppen för projektet var ungdomar mellan 15 och 24 år. Projektet hade tre effektmål:

- ▶ Kommunen ska nyttja insatser för målgruppen mer ändamålsenligt och systematiskt

- ▶ Kommunen ska erbjuda målgruppen insatser som i större utsträckning utgår från deras behov
- ▶ Målgruppen ska stärka sin ställning på arbetsmarknaden

Projektet har nyligen avslutats. En utvärdering av projektet som utbildningsnämnden tog del av i september 2022 visar att den tvärssektoriella samverkan har lett till vinster för såväl individen som för Ale kommun som organisation. Det har varit möjligt att skapa ett mer inkluderande arbete baserat på deltagarnas behov och förutsättningar. För Ale kommun handlade projektet InVux primärt om att fördela resurser, utveckla och skapa en permanent organisation för KAA med tydliga riktlinjer i enlighet med Skolverkets allmänna råd.

Projektet Invux har nu blivit en permanent verksamhet genom etableringen av *Insteget*. Syftet med Insteget är att fler unga på sikt ska etablera sig på arbetsmarknaden och därmed i samhället. Detta genom att skapa en mer tillgänglig samhällsorganisation som präglas av tvärssektoriell samverkan med individen i centrum. Satsningen består av kompetenser från Sektor utbildning, Sektor kultur och fritid samt Sektor socialtjänst. Samverkan har formaliserats i avsiktsförklaring mellan de tre sektorerna. Målsättningen med avsiktsförklaringen är att tydliggöra en hållbar struktur mellan förvaltningarna i samverkansarbetet och att på ett effektivt sätt nyttja befintliga resurser inom respektive verksamhet.

Ungdomar inskriva i det kommunala aktivitetsansvaret beskrivs som en av de primära målgrupperna för Insteget. Men även andra målgrupper hanteras där, såsom unga över 20 år som varken arbetar eller studerar och nyanlända mellan 16 och 29 år.

Den operativa samordningsgruppen för KAA är verksam inom Insteget och arbetar med de uppgifter som framgår av bilden nedan.

Identifiera	Löpande under året identifiera ungdomar som är folkbokförda i Ale kommun som tillhör målgruppen för KAA.
Kontakta	Kontakta berörda ungdomar och eventuella vårdnadshavare.
Kartlägga	Genomföra kartläggning, erbjuda individuella åtgärder och upprätta handlingsplan.
Dokumentera	Registrera information om sysselsättning samt dokumentera åtgärder.
Rapportera	På uppdrag av Skolverket rapportera två gånger per år till Statistiska centralbyrån.
Informera	Löpande informera verksamhetschef samt ansvarig för KAA om KAA. Verksamhetschefen informerar utbildningsnämnden om verksamheten.

Bild 4: Arbetsuppgifter för den operativa samordningsgruppen för KAA i Ale kommun.

Om ungdomen har behov av samordnade åtgärder inom kommunens verksamhet eller med andra aktörer kan samverkan ske. Samverkan sker bland annat med Sektor socialtjänst,

Arbetsförmedlingen, Barn- och ungdomspsykiatri samt Sektor kultur och fritid. Eventuellt kan ett samtycke behövs innan samordnade insatser sker.

Vid intervjuer beskrivs att samverkan mellan sektorerna är viktig för att stötta målgruppen. Vid en intervju nämns att KAA som kommunövergripande angelägenhet skulle kunna befästas genom att samtliga sektorer får skyldighet att exempelvis erbjuda praktikplatser till ungdomar inom KAA. Utbildningsnämndens presidium lyfter vid intervju att samverkan mellan nämnderna skulle kunna systematiseras ytterligare, exempelvis genom att införa schemalagda presidieträffar.

Samtliga intervjuade upplever att kommunens arbete med KAA har utvecklats i positiv riktning de senaste två åren genom det arbete som bedrivits inom InVux. Det finns nu utökade personella resurser¹ för att arbeta med målgruppen och mer systematik och struktur till följd av handlingsplanen för KAA. Nämndens presidium uppger att de har stort förtroende för det arbete som förvaltningen bedriver inom området.

---

¹ I maj 2021 utökades personalresurserna för KAA med 0,75 tjänst. Ytterligare en utökning skedde i januari 2022 med 0,5 tjänst. Totalt har personalresurserna alltså utökats med 1,25 tjänster och förvaltningen har nu sammanlagt 1,45 tjänster inom KAA.

4. Nämndens uppföljning och internkontroll

4.1. Vår bedömning

- *Vi bedömer att utbildningsnämnden i huvudsak har säkerställt tillräcklig uppföljning och intern kontroll avseende aktivitetsansvaret.*

4.2. Register och dokumentation över ungdomar som omfattas av KAA

Kommunen ska enligt skollagen föra ett register över de ungdomar som omfattas KAA. Registret ska bidra till att löpande säkerställa att kommunen identifierat berörda ungdomar så att de kan erbjudas stöd. Som tidigare beskrivits använder Ale kommun ett elevuppföljningssystem för att få upplysningar kring ungdomar som är aktuella för KAA. Där hanteras också dokumentationen kring ungdomarna. I systemet finns information om nuvarande aktivitet, orsak till varför den aktuella ungdomen omfattas av aktivitetsansvaret samt vilken åtgärd som erbjudits. Enligt handlingsplanen för KAA ska följande punkter finnas med i handlingsplanen:

1. Individuell planering och målet med insatserna
2. Vilka insatser som individen ansvarar för
3. Vilka insatser som kommunen ansvarar för
4. Vilka insatser som någon annan aktör ansvarar för
5. Vilka datum som insatsen ska påbörjas och avslutas
6. Orsaken till att insatsen upphört
7. Tidpunkter för uppföljning och utvärdering av insatsen.

Det är samma punkter som framgår av Skolverkets föreskrifter. Att elevuppföljningssystemet är uppbyggt på detta sätt med förinlagda rubriknivåer enligt ovan hjälper därmed kommunen att säkerställa att handlingsplanerna innehåller all väsentlig information.

Uppgifterna från elevuppföljningsregistret ska halvårsvis rapporteras till Statistiska centralbyrån (SCB).

4.3. Nämndens uppföljning och utvärdering

En uppföljning av KAA presenteras för utbildningsnämnden tre gånger per år: i samband med årsredovisningen, delårsbokslutet per augusti samt pedagogiskt bokslut. Då redovisas statistik för hur många ungdomar som varit inskrivna i KAA samt vilken typ av sysselsättning ungdomarna har. Uppföljningen baseras på de halvårsvisa uppföljningarna som förvaltningen rapporterar till SCB samt uppgifter från elevuppföljningssystemet.

Verksamhetsmätt	Utfall Delår 2 2021	Utfall Årsredo- visning 2021	Utfall Delår 2 2022
Antal ungdomar inom KAA	80	87	90
Arbete	34	50	47
Studier	10	11	11
Ingen sysselsättning	4	3	0
Annan aktivitet	1	7	-
Föräldralediga	0	0	0
Åtgärd via KAA	9	13	19
Åtgärd via annan aktör	16	1	10
Uppgift saknas	-	2	3

Tabell 1: Fördelning av ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret i Ale kommun. Källa: Delårsbokslut per augusti – 2022 för Utbildningsnämnden i Ale kommun.

Statistiken visar att antalet ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret har ökat sedan samma period under 2021, från 80 till 90 ungdomar. Statistiken visar även att antalet ungdomar inom aktivitetsansvaret som har ett arbete har ökat, från 34st till 47st. Som tidigare beskrivits är det ingen av ungdomarna inom KAA som helt saknar sysselsättning.

Enligt skollagen ska åtgärderna i första hand syfta till att ungdomen ska påbörja eller återuppta studier. Den största andelen av ungdomarna inom KAA arbetar. Förvaltningen beskriver att de har en kontinuerlig kontakt med alla ungdomar inom KAA, även de som är i arbete. Vid kontakterna erbjuds studie- och yrkesvägledning samt coachande samtal med syftet att motivera ungdomar till att återuppta studier. Förvaltningen har påbörjat ett arbete med målgruppen ungdomar som saknar studiebevis att genom en kartläggning erbjuda studier inom Komvux. Målet är att ungdomen ska kunna komplettera sin utbildning för att få en gymnasieexamen.

Verksamheten utvärderas och analyseras även i samband med de pedagogiska boksluten vid läsårsavslut och kalenderavslut. Det pedagogiska bokslutet är en rapport av det systematiska kvalitetsarbetet och innehåller bland annat uppföljningar av arbetet med KAA. Halvårsanalysen av KAA fogas i sin helhet till det pedagogiska bokslutet. Nämnden tog del av det pedagogiska bokslutet för läsåret 2021-2022 vid sitt sammanträde i september 2022. I det pedagogiska bokslutet presenteras en uppföljning av samma indikatorer som följs upp i nämndens delårsbokslut (se tabell 1 ovan). Respektive kategori beskrivs kort och bokslutet innehåller även en analys. Där framgår bland annat att förvaltningen ser ett behov av bättre samarbete med Arbetsförmedlingen och kommunens verksamhet inom LSS².

² Vid intervjuer framkommer att det är svårt för såväl ungdomar som kommunens medarbetare att komma i kontakt med Arbetsförmedlingen. Det hade underlättat om fler ungdomar hade skrivit på samtycke för att förvaltningen ska kunna hjälpa dem i kontakten med Arbetsförmedlingen och andra kontakter. Vad gäller LSS framgår att det finns en grupp av ungdomar inom KAA som har rätt till stöd från LSS, men som tackar nej då de inte är intresserade av det begränsade utbud av sysselsättning som finns inom LSS-verksamheten.

Enligt handlingsplanen ska arbetet med KAA följas upp och utvärderas regelbundet utifrån målsättningarna i syfte att utveckla kvaliteten i verksamheten. Vi konstaterar att det varken i nämndens årsbokslut 2021, delårsbokslut per augusti 2022 eller det pedagogiska bokslutet 2021/2021 framgår någon uttrycklig uppföljning kopplat till målsättningarna för KAA. Det går inte att utläsa huruvida målsättningen om att kontakta ungdomar som ingår i aktivitetsansvaret inom två veckor uppnås, eller om verksamheten har lyckats erbjuda individuella åtgärder till ungdomar utan sysselsättning.

4.4. Nämndens arbete med KAA inom ramen för internkontrollarbetet

KAA ingår inte som ett kontrollområde i nämndens internkontrollplan 2022. I granskningen framkommer däremot att förvaltningen använder en checklista för internkontroll som är uppbyggd utifrån skollagens olika lagkrav. Kopplat till KAA finns två kontrollpunkter i checklistan: "säkerställa det kommunala aktivitetsansvaret" och "löpande kontroll av ungdomars sysselsättning". Den första kontrollpunkten bedömer förvaltningen delvis uppfylls, den senare bedöms som helt uppfyllt.

Under intervju förklaras att det fortfarande finns arbete kvar att utveckla för att det kommunala aktivitetsansvaret ska fungera problemfritt. Bland annat finns det fortfarande många ungdomar inom KAA och antalet har ökat. Därför gör förvaltningen bedömningen att det fortsatt behövs arbete med kontrollpunkten som avser att säkerställa det kommunala aktivitetsansvaret. Checklistan hanteras endast på tjänstepersonsnivå men har tidigare följts upp av nämnden.

Bilaga 1: Bakgrund

År 2015 förtydligades Skollagen (2010:800) avseende kommunernas ansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen, som inte har fyllt 20 år, och som varken genomför eller har genomfört en gymnasieutbildning. Detta ansvar benämns i skollagen som kommunernas aktivitetsansvar. Av Skollagens 29 kap. 9 § framgår att hemkommunen, det vill säga den kommun där en ungdom är folkbokförd, ska erbjuda ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret lämpliga individuella åtgärder. Kommunen ska också dokumentera sina insatser på lämpligt sätt och föra ett register över de ungdomar som omfattas av ansvaret.

I Ale kommun är det utbildningsnämnden som ansvarar för att verkställa stadens aktivitetsansvar om icke skolpliktiga ungdomar. I utbildningsnämndens verksamhetsplan med budget 2022 framgår att nämnden följer ett antal verksamhetsmått kopplat till det kommunala aktivitetsansvaret, bland annat antalet ungdomar som får stöd och genom vilka åtgärder. I utbildningsnämndens årsredovisning 2021 framkommer att 87 ungdomar var inkluderade i det kommunala aktivitetsansvaret per december 2021, varav 50 ungdomar hade någon form av arbete.

Arbetet med individuella handlingsplaner och vägar ut i utbildning och arbete för målgruppen inom det kommunala aktivitetsansvaret pågår inom projektet InVux, som är ett projekt som Ale kommun driver tillsammans med andra GR-kommuner sedan hösten 2019. Projektet syftar till att få målgruppen unga i risk för utanförskap till utbildning och arbete. Enligt utbildningsnämndens årsredovisning 2021 följer nämnden även Sektor utbildnings utredning av möjligheterna till samordning av verksamheterna Ale gymnasium och Komvux, där också förutsättningarna att ta det kommunala aktivitetsansvaret stärks. Det var under våren 2021 som en utredning kring samordning och samverkan mellan Ale gymnasium och Komvux stod färdig som visade på en stor vinst för målgruppen vid ökad samordning, såsom ökat utbud av utbildning samt samordning av lärarresurser och lokaler.

Kommunrevisionen har mot bakgrund av ovanstående och sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt att det är väsentligt att granska hur utbildningsnämnden arbetar med att fullgöra det kommunala aktivitetsansvaret. I God revisionssed framkommer de grunder som revisorerna använder när de bedömer ansvarstagande i styrelser och nämnder. Ansvarsgrunder som är aktuella i denna granskning är bland annat risker för bristande ledning, styrning, uppföljning och kontroll.

Bilaga 2: Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna i denna granskning utgörs av:

- ▶ *Kommunallagen (2017:725)*
- ▶ *Skollagen (2010:800)*
- ▶ *Reglemente för utbildningsnämnden*
- ▶ *Handlingsplan för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) i Ale kommun*
- ▶ *Skolverkets allmänna råd avseende det kommunala aktivitetsansvaret*

Kommunallagen (2017:725)

Enligt kommunallagens 6 kap. 6 § ska nämnderna inom sitt område tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Skollagen (2010:800)

Skollagens 29 kap. 9 § handlar om kommunens aktivitetsansvar. Enligt den omfattar en kommuns aktivitetsansvar ungdomar i kommunen som:

- ▶ *inte har fyllt 20 år,*
- ▶ *har fullgjort sin skolplikt eller har blivit folkbokförda i kommunen vid en tidpunkt då de inte har skolplikt*
- ▶ *inte genomför utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning*
- ▶ *inte har en gymnasieexamen*
- ▶ *inte har ett gymnasiesärskolebevis och*
- ▶ *inte har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande med godkänt resultat.*

För att det ska anses att en elev har fullföljt ett nationellt program ska det ha utfärdats ett examensbevis. För att få ett examensbevis ska eleven ha betyg från alla kurser och på det gymnasiearbete som ingår i elevens individuella studieplan. En elev som endast erhållit ett studiebevis ingår således inte i det kommunala aktivitetsansvaret. Studiebevis utfärdas till en elev som inte uppfyller kraven för en examen.

Enligt det kommunala aktivitetsansvaret ska en kommun:

- ▶ *Löpande under året hålla sig informerad om hur de ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret är sysselsatta*
- ▶ *Erbjuda de ungdomar som berörs lämpliga individuella åtgärder*
- ▶ *I första hand erbjuda åtgärder som syftar till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning*
- ▶ *Dokumentera sina insatser på ett lämpligt sätt*
- ▶ *Föra ett register över de ungdomar som omfattas av ansvaret*

I skollagens 15 kap. och 18 kap. finns allmänna bestämmelser om gymnasieskola respektive gymnasiesärskolan. Enligt dessa ska en skola med en annan huvudman än hemkommunen snarast meddela hemkommunen när en elev som inte fyllt 20 år är frånvarande i betydande utsträckning utan giltiga skäl. Skolans skyldighet att ge stöd eller särskilt stöd till elever påverkas inte av skyldigheten att upplysa kommunen om frånvaro.

Reglemente för utbildningsnämnden

Enligt reglementet är det utbildningsnämnden som verkställer kommunens aktivitetsansvar om icke skolpliktiga ungdomar, i enlighet med 29 kap 9 § skollagen.

Handlingsplan för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) i Ale kommun

Utbildningsnämnden har beslutat om att anta en handlingsplan för det kommunala aktivitetsansvaret i Ale kommun. Handlingsplanen syftar till att vägleda kommunen i arbetet med KAA. I handlingsplanen har två mål formulerats:

- ▶ KAA-verksamheten ska ta kontakt med ungdomar som ingår i aktivitetsansvaret inom två veckor, efter att de har blivit utskrivna från gymnasiet eller inte påbörjar gymnasiestudier,
- ▶ KAA-verksamheten ska kunna erbjuda individuella åtgärder till alla ungdomar utan sysselsättning.

Skolverkets allmänna råd avseende det kommunala aktivitetsansvaret

För att precisera kraven i de lagar och föreskrifter som är av vikt för det kommunala aktivitetsansvaret har Skolverket tagit fram allmänna råd kring ett antal frågor. Råden är rekommendationer kring tillämpning av lagar, förordningar och föreskrifter.

1. Att styra och leda arbetet

Hemkommunen bör:

- ▶ *Se till att det finns en ändamålsenlig organisation med en tydlig ansvarsfördelning och en strukturerad handlingsplan för arbetet med aktivitetsansvaret*
- ▶ *Identifiera vilka myndigheter och andra aktörer som kan vara aktuella att samverka med inom ramen för aktivitetsansvaret*
- ▶ *Skapa förutsättningar och ha ändamålsenliga rutiner för samverkan såväl inom kommunen som med berörda myndigheter och andra aktörer*

2. Löpande identifiera, informera och kontakta

Hemkommunen bör:

- ▶ *Se till att det finns förutsättningar och rutiner förberörd personal att löpande under året identifiera och hålla sig informerad om hur de ungdomar som tillhör målgruppen för aktivitetsansvaret är sysselsatta*
- ▶ *Se till att tillvägagångssätten för att komma i kontakt med ungdomar anpassas utifrån deras situation och behov*

- ▶ *Se till att det finns ändamålsenliga rutiner för att ta emot information när en elev börjar eller slutar vid, eller utan giltigt skäl är frånvarande i betydande utsträckning från, en gymnasieskola eller gymnasiesärskola med en annan huvudman*

Huvudmannen för utbildningen bör:

- ▶ *Se till att det finns ändamålsenliga rutiner för att informera hemkommunen när en elev börjar eller slutar vid, eller utan giltiga skäl är frånvarande i betydande utsträckning från, en gymnasieskola eller gymnasiesärskola*

3. Lämpliga individuella åtgärder ska erbjudas

Hemkommunen bör:

- ▶ *Se till att det finns förutsättningar och förankrade rutiner för berörd personal att aktivt och löpande kunna erbjuda lämpliga individuella åtgärder till de ungdomar som tillhör målgruppen för aktivitetsansvaret*
- ▶ *Se till att samverka med berörda myndigheter och andra aktörer för att samordna lämpliga individuella åtgärder*

4. Dokumentationsansvar

Hemkommunen bör:

- ▶ *Se till att det finns förutsättningar och rutiner så att berörd personal kan dokumentera insatser till ungdomar som tillhör målgruppen för aktivitetsansvaret*

5. Förande av register

Hemkommunen bör:

- ▶ *Ha rutiner för att inhämta uppgifter om och föra register över de ungdomar som tillhör målgruppen för aktivitetsansvaret*
- ▶ *Ha rutiner för att lämna uppgifter till Skolverket för uppföljning och utvärdering av hur kommunen uppfyller sina skyldigheter i fråga om de ungdomar som tillhör målgruppen för aktivitetsansvaret*

Bilaga 3: Källförteckning

Intervjuer

- ▶ 2022-10-03: Samordnare Insteget tillsammans med Samordnare KAA i Ale
- ▶ 2022-10-03: Sektorchef för Sektor utbildning tillsammans med verksamhetschef för utbildning, grundskola årskurs 7–9, elevhälsa, särskola, särskild undervisning, gymnasium och Komvux.
- ▶ 2022-10-03: Utbildningsnämndens presidium

Dokument

- ▶ Avsiktsförklaring om samverkan i Ale kommun mellan utbildningsförvaltningen, fritidsförvaltningen och socialförvaltningen inom Insteget i Ale (InVux och DUA)
- ▶ Delårsbokslut 2 – 2022 för Utbildningsnämnden
- ▶ Halvårsanalys kommunalt aktivitetsansvar – KAA 2022-07-01
- ▶ Handlingsplan för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) i Ale kommun
- ▶ Insteget i Ale – permanent fortsättning efter projektet InVux – tjänsteutlåtande 2022-08-24
- ▶ Slutrapport InVux projektet i Ale kommun 2019–2022
- ▶ Pedagogiskt bokslut 2021/2022 – Grundsärskola, gymnasium och kommunal vuxenutbildning
- ▶ Protokoll från utbildningsnämnden sammanträden 2022
- ▶ Reglemente för utbildningsnämnden
- ▶ Verksamhetsplan med budget 2022 för utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden

Revisionsrapport – Fördjupad granskning av det kommunala aktivitetsansvaret

Kommunrevisionen har vid sitt möte den 14 november 2022 antagit bifogad revisionsrapport. Granskningen syfte har varit att bedöma om utbildningsnämnden säkerställt att arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, det vill säga i enlighet med lagar och föreskrifter.

Utifrån granskningens syfte och grunderna för ansvarsprövning är vår sammanfattade bedömning att utbildningsnämnden har säkerställt att arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Utifrån granskningen rekommenderar vi utbildningsnämnden att:

- ▶ Stärka den politiska samverkan med socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden, exempelvis genom att införa återkommande presidieträffar
- ▶ Följa upp målsättningarna för det kommunala aktivitetsansvaret i samband med den uppföljning som sker av verksamheten.

Granskningsrapporten översänds med önskemål att senast den 13 februari 2023 erhålla svar från utbildningsnämnden på ovanstående frågeställningar:

För revisorerna i Ale kommun den 14 november 2022

Iréne Hellekant

Kommunrevisionens ordförande

Daniel Höglund

Vice ordförande kommunrevisionen

Sektor utbildning

Diarienummer: UBN.2022.403

Datum:

Verksamhetschef utbildning: Helene Petersson

Utbildningsnämnden

Granskning av det Kommunala Aktivitetsansvaret (KAA)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att anta förvaltningens svar avseende fördjupad granskning av det kommunala aktivitetsansvaret som sitt eget.

Utbildningsnämnden beslutar att sända svaret till revisorerna i Ale kommun.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Revisorerna i Ale kommun har i en skrivelse daterad den 14 november 2022 översänt en revisionsrapport avseende fördjupad granskning av det kommunala aktivitetsansvaret, KAA. Syftet med granskningen har varit att bedöma om utbildningsnämnden säkerställt att arbetet med KAA bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, det vill säga i enlighet med lagar och föreskrifter. Granskningen påvisar att utbildningsnämnden har säkerställt att arbetet med KAA bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. I rapporten framkommer två rekommendationer som syftar till att stärka den politiska samverkan med socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden samt att följa upp målsättningarna för KAA i samband med den uppföljning som redovisas av verksamheten.

Som svar på dessa rekommendationer kommer utbildningsförvaltningen att:

- Utöka samarbetet med socialnämnden genom att utbildningsnämndens presidium under 2023 bjuder in till samverkansmöten med berörda nämnders presidier.
- Följa upp de målsättningar som finns i handlingsplanen för det kommunala aktivitetsansvaret i halvårsanalyserna samt i förvaltningens pedagogiska bokslut.
- Efter redovisning av halvårsanalyserna och målsättningarna i utbildningsnämnden kommer informationen om arbetet med KAA även att delges socialnämnden.
- Uppdatera den handlingsplan som finns för verksamheten med ett tydligare studiespår för att få fler ungdomar i kommunen att påbörja eller återuppta studier.

Åsa Ericson

Sektorchef

Helene Petersson

Verksamhetschef utbildning

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande,

Revisionsrapport 2022 - Granskning av det kommunala aktivitetsansvaret

Följebrev till Revisionsrapport 2022 - Fördjupad granskning av det kommunala

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:

Revisorerna i Ale kommun

Ärendet

Ernst & Young AB, EY, har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ale kommun granskat kommunens arbete med det kommunala aktivitetsansvaret. Syftet med granskningen har varit att bedöma om utbildningsnämnden säkerställt att arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, det vill säga i enlighet med lagar och föreskrifter.

År 2015 förtydligades skollagen avseende kommunernas ansvar för ungdomar som är folkbokförda i kommunen, som inte har fyllt 20 år, och som varken genomför eller har genomfört en gymnasieutbildning. Detta ansvar benämns i skollagen som kommunernas aktivitetsansvar och förkortas KAA. Den kommun där en ungdom är folkbokförd, ska erbjuda ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret lämpliga individuella åtgärder. Kommunen ska i första hand erbjuda åtgärder som syftar till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning.

Granskningen visar att det finns en handlingsplan för KAA. Där framgår bland annat målsättningar, arbetsformer och rutiner för arbetet. Ungdomar som faller inom målgruppen för KAA identifieras med stöd av ett elevuppföljningssystem. Inom förvaltningen finns en operativ samordningsgrupp med ansvar för att kontakta ungdomarna. Individuella insatser ges utifrån tre olika spår: studiespåret, arbetsspåret eller det sociala spåret. Den uppföljning som nämnden tagit del av i delårsbokslutet per augusti 2022 visar att alla ungdomar inom KAA har någon form av sysselsättning. Det är en ökning jämfört med föregående år och indikerar att nämnden har lyckats erbjuda lämpliga individuella åtgärder.

I granskningen beskrivs att arbetet med KAA har utvecklats de senaste åren. Mycket av utvecklingen har skett inom det tidigare projektet InVux som nyligen ersatts av den permanenta verksamheten Insteget. Det är en tvärsektoriell samverkan med kompetenser från sektorerna utbildning, kultur och fritid samt socialtjänst med målsättningen att fler unga ska etablera sig på arbetsmarknaden. Arbetet har bland annat resulterat i fler personella resurser till att arbeta med ungdomar inom KAA. Granskningen visar att vid intervju med utbildningsnämndens presidium framkom det att målgruppen också skulle gynnas av en stärkt politisk samverkan, såsom återkommande presidieträffar med socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden.

Mot bakgrund av hur arbetet med internkontroll är upplagt i Ale kommun, med olika riskprioriteringar mellan åren, inkluderas inte KAA i de ordinarie internkontrollplanerna per automatik. Däremot genomför utbildningsförvaltningen, i anslutning till arbetet med internkontroll, varje år en egen uppföljning som redovisas till nämnd.

En uppföljning av KAA presenteras för utbildningsnämnden tre gånger per år. Då redovisas statistik för hur många ungdomar som varit inskrivna i KAA samt vilken typ av sysselsättning ungdomarna har. Där framgår också en analys av utfallet. Uppföljningen baseras på de halvårsvisa uppföljningar som förvaltningen rapporterar till Statistiska centralbyrån (SCB) samt uppgifter från elevuppföljningssystemet. Granskningen visar att målsättningarna för KAA inte följts upp i delårsboks slut, årsboks slut eller det pedagogiska boks slutet. Det går exempelvis inte att utläsa om målsättningen att ungdomar ska kontaktas inom två veckor uppnås eller inte. EY anser att uppföljningen skulle stärkas av att följa upp målsättningarna i samband med den uppföljning som redovisas av verksamheten.

Sammanfattningsvis påvisar granskningen att utbildningsnämnden har säkerställt att arbetet med KAA bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Utifrån granskningen rekommenderas utbildningsnämnden att:

- stärka den politiska samverkan med socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden, exempelvis genom att införa återkommande presidieträffar samt
- följa upp målsättningarna för det kommunala aktivitetsansvaret i samband med den uppföljning som sker av verksamheten.

Svar på rekommendationerna:

- Utöka samarbetet med socialnämnden genom att utbildningsnämndens presidium under 2023 bjuder in till samverkansmöten med berörda nämnders presidier.
- Följa upp de målsättningar som finns i handlingsplanen för det kommunala aktivitetsansvaret i halvårsanalyserna samt i förvaltningens pedagogiska boks slut.
- Efter redovisning av halvårsanalyserna och målsättningarna i utbildningsnämnden kommer informationen om arbetet med KAA även att delges socialnämnden.
- Uppdatera den handlingsplan som finns för verksamheten med ett tydligare studiespår för att få fler ungdomar i kommunen att påbörja eller återuppta studier.

Ekonomisk bedömning

Att utöka antalet presidieträffar kan innebära ökade arvodeskostnader för kommunen om dessa tillfällen inte räknas i presidiemedlemmarnas ordinarie arvode.

Invånarperspektiv

Genom att tydliggöra samt utveckla studiespåret i den handlingsplan som beskriver KAA:s verksamhet, skulle Ale kunna få fler ungdomar att påbörja eller återuppta studier, vilket enligt forskning leder till en ökad hälsa och egen försörjning samt minskat behov av

försörjningsstöd inom målgruppen. På så sätt kan hållbarheten för invånarna öka både socialt och ekonomiskt. Även barnrättsperspektivet är en viktig aspekt eftersom barnkonventionen är svensk lag sedan 2020. Barnet som rättighetsbärare behöver vara synlig i kommunens processer och beslut och i artiklarna 6, 28 och 29 beskrivs barnets rätt till utvecklig samt utbildning. Utvecklingen av ett tydligare studiespår inom det kommunala aktivitetsansvaret skulle möjliggöra för större utbildningsmöjligheter för målgruppen.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Skollagen (2010:800)

Reglemente för utbildningsnämnden

Handlingsplan för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) i Ale kommun

Skolverkets allmänna råd avseende det kommunala aktivitetsansvaret

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Förvaltningens bedömning

Utbildningsförvaltningens bedömning är att ett utökat samarbete med socialnämnden skulle gynna målgruppen inom KAA. Förvaltningen ser därför fördelar med ett utökat informationsutbyte mellan nämnderna och samverkansmöten mellan nämndernas presidium.

Utbildningsförvaltningen kommer att följa upp de målsättningar som finns i handlingsplanen för det kommunala aktivitetsansvaret i halvårsanalyserna samt i förvaltningens pedagogiska bokslut, som redovisas till utbildningsnämnden. Vidare kommer utbildningsförvaltningen att uppdatera den handlingsplan som finns för verksamheten med ett tydligare studiespår för att få fler ungdomar i kommunen att påbörja eller återuppta studier.

Utbildningsförvaltningen

Diarienummer: UBN.2022.615

Datum: 2023-01-02

Verksamhetschef utbildning Helene Petersson

Utbildningsnämnden

Uppföljning av det Kommunala Aktivitetsansvaret (KAA) 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att notera informationen.

Sammanfattning

Enligt skollagen ska en hemkommun löpande under året hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen är sysselsatta som har fullgjort sin skolplikt, men inte har fyllt 20 år och inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning.

Under hösten 2022 har EY på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ale kommun granskat kommunens arbete med det kommunala aktivitetsansvaret. Granskningen visar att utbildningsnämnden har säkerställt att arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.

Arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret innefattar tre spår; studiespåret, arbetsspåret och sociala spåret och bedrivs tvärprofessionellt och tvärasektoriellt. Under året har förvaltningen uppmärksammat att många ungdomar behöver hälsofrämjande åtgärder, inom det sociala spåret, för att kunna ta sig vidare till studier eller arbete. Detta arbete behöver i många fall vara långsiktigt.

Åsa Ericson

Sektorchef

Helene Petersson

Verksamhetschef utbildning

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-02

Halvårsanalys Kommunalt aktivitetsansvar - KAA 20220701-20221231

Skolverkets allmänna råd med kommentarer om kommunernas aktivitetsansvar

Ärendet

Hemkommunen ska löpande hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen som tillhör målgruppen för aktivitetsansvaret är sysselsatta. Kommunen ska erbjuda ungdomarna lämpliga individuella åtgärder. I första hand ska åtgärderna syfta till att ungdomarna börjar på eller återupptar en utbildning, i andra hand att de får en annan sysselsättning som exempelvis arbete. Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) gäller året runt och får inte begränsas till skolterminerna eller liknande.

Aktivitetsansvaret omfattar ungdomar som:

- inte har fyllt 20 år
- har fullgjort sin skolplikt eller har blivit folkbokförda i landet efter skolpliktig ålder
- inte går i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning
- inte har en gymnasieexamen, ett gymnasiesärskolebevis eller fullföljd motsvarande utbildning med godkänt resultat

Arbetet med aktivitetsansvaret ska pågå året runt. Kommunen kan organisera arbetet på ett lämpligt sätt, så länge de uppfyller kraven i skollagen.

Det bör finnas en tydlig ansvarsfördelning och tydliga rutiner. Det kan till exempel handla om rutiner för att hantera information om elever avbryter sin utbildning, rutiner för hur ofta och på vilket sätt ungdomar, som tillhör målgruppen, ska kontaktas och rutiner för hur ungdomarnas åsikter och erfarenheter tillvaratas.

Finansieringen av aktivitetsansvaret behöver vara långsiktig och kommunen behöver ompröva resurserna utifrån de behov som finns. Arbetet behöver följas upp och utvärderas regelbundet. Det är också viktigt att kommunen samverkar med andra berörda myndigheter och aktörer.

Kommunen ska föra ett register över de ungdomar som omfattas och insatserna måste dokumenteras på ett lämpligt sätt.

KAA har en viktig funktion när det gäller att möta Ale kommuns invånare och ge dem en möjlighet till självförsörjning och därmed förebygga att de inte hamnar i utanförskap. Arbetet med KAA kräver en tydlig organisation där olika professioner och kompetenser samverkar. Åtgärderna, inom KAA, bygger på frivilligt deltagande och det är därmed viktigt att de åtgärder som erbjuds inom KAA utformas utifrån individuella behov och önskemål.

Organisationen och arbetssättet innefattar tre olika spår; studiespåret, arbetsspåret och det sociala spåret. Åtgärderna inom de olika spåren kan med fördel bedrivas i grupp om detta bedöms som mest lämpligt.

Inom studiespåret erbjuds åtgärder som hjälper ungdomen vidare till studier såsom studie- och yrkesvägledning, studiebesök på olika skolor, skuggning på olika program och hjälp med att söka till en utbildning.

Inom arbetsspåret erbjuds åtgärder som kan leda till ett arbete i någon form. Det erbjuds studie- och yrkesvägledning, studiebesök på arbetsplatser, praktik på en arbetsplats, arbetsförmågebedömning, söka jobb-aktiviteter och stöd i kontakt med Arbetsförmedlingen.

Inom det sociala spåret erbjuds åtgärder som kan hjälpa ungdomen att motiveras till framtida studier eller arbete när ungdomen är redo för det som; arbete med personlig utveckling, friskvård, fritidsaktiviteter, stöd i kontakt med andra myndigheter eller externa aktörer, som hälso- och sjukvården och Ungdomsmottagningen.

Samtliga spår erbjuder även stöd från Insteget. Insteget är ett samverkansnätverk mellan utbildningsförvaltningen, socialtjänsten och kultur och fritid som tillsammans arbetar för att förhindra utanförskap hos ungdomar.

Nedan följer en redogörelse för ungdomar inom KAA gällande perioden juli-december 2022.

Tabell 1: Antal KAA-ungdomar totalt per månad och sysselsättning 2022 juli-december

Kategori*	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December
Insyss	1	0	0	0	0	0
Anakt /AF	4	3	5	7	6	4
Anakt/ ex. soc./vård	5	4	2	7	9	4
KAA/AME	12	13	13	22	22	22
stvx	4	5	6	7	5	4
Fhsk		0	0	1	0	1
Stan	2	2	1	6	2	2
Ansys (föräldraledig)	0	0	0	0	0	0
Arb	50	49	49	45	46	48
Utl	0	0	0	0	0	0
Stutl	2	2	4	4	3	3
Uppsak	0	0	3	0	0	0
Summa	80	78	83	99	93	88

* Förkortningarna redovisas nedan

Insyss – Ingen sysselsättning

I vårt nätverk för KAA i GR-regionen uppmanas vi att registrera ungdomar som vi aktivt tar kontakt med i kategorin *KAA/AME*, därför är det något missvisande att vi inte har ungdomar inom denna kategori under den aktuella perioden.

Anakt - Annan aktör AF

Under perioden juli-december har det inte skett någon märkbar förändring inom kategorin. Det innebär att ungdomar är inskrivna på Arbetsförmedlingen (AF), men ännu inte fått någon anställning. Vi börjar att se en positiv förändring i vår samverkan med AF för att hjälpa

ungdomarna vidare till en anställning. Detta kan i sin tur leda till att ungdomar i svårigheter kan få stöd att hålla kvar sina kontakter med AF och därmed få fortsatt hjälp till en eventuell anställning i någon form.

Anakt - Annan aktör (ex. sjukskriven/behandling)

Ungdomarna som tillhör denna kategori är sjukskrivna eller har pågående insatser från externa aktörer, som till exempel Socialtjänsten eller från Hälso- och sjukvården. Vi upplever att det är svårt att avgöra vilka ungdomar som ska registreras i denna kategori, då en del ungdomar endast får hjälp av vårdnadshavare med sysselsättning i hemmet. Det är ingen extern aktör inblandad i ungdomens aktivitet utan den sköts av familjen själv. Vi har ändå valt att placera dessa ungdomar inom kategorin. Det har inte skett någon större förändring inom kategorin under perioden juli-december.

KAA/AMFE

De ungdomar som tillhör denna kategori har aktiviteter via AMFE¹ och/eller Insteget². De som har en aktivitet via AMFE har oftast fått en praktikplats med målet att bli anställd inom en relativt kort period. De ungdomar som har en aktivitet från Insteget får oftast stöd att ta sig ut hemifrån och ut i samhället, för att på sikt till exempel kunna praktisera eller studera. I nuläget har 15 ungdomar inom kategorin insats via Insteget. Några ungdomar inom kategorin har vi svårt att hålla kontakt med, då de och eventuella vårdnadshavare väljer att inte svara i telefon eller komma på bokade möten. Åtgärder inom KAA är frivilligt för ungdomarna. Vi fortsätter dock kontinuerligt att kontakta dem. I oktober har antalet ungdomar inom kategorin ökat, vilket vi kan se hör ihop med en generell ökning av ungdomar inom KAA.

Stvux – Studier på vuxenutbildningen

Studerande på vuxenutbildningen har både ökat och minskat under perioden. Vi upplever att en del ungdomar som har påbörjat distansstudier via vuxenutbildningen ofta gör ett avbrott, då de inte får det stöd de är i behov av, därför registreras de återigen i KAA.

Fhsk – Folkhögskola

Under perioden är det en ungdom till och från som studerar på folkhögskola.

Stan – Andra studier

Antalet ungdomar inom kategorin har minskar något sedan föregående halvår. En ungdom går kvar ett år på anpassad grundskola. En ungdom genomför sin militärutbildning och hamnar då inom kategorin.

---

¹ AMFE – Arbetsmarknadsenheten och försörjningsstöd

² Insteget hette tidigare Invux

Anslys – Annan sysselsättning (föräldraledig)

Det finns ingen KAA-ungdom i kommunen som är föräldraledig under perioden juli-december.

Arb – Arbete

Den största kategorin inom aktivitetsansvaret är fortsatt de som har någon form av arbete. Det kan vara en tillsvidareanställning, visstidsanställning eller timanställning. Vi ser att många ungdomar främst har fått arbete inom branscherna vård och omsorg, handel, restaurang samt industri.

Utl - Utomlands

Under perioden juli-december är det inga ungdomar som är utomlands utan att studera.

Stutl – Studier utomlands

I september ökar kategorin från två till fyra ungdomar som studerar utomlands.

Uppsak – Uppgift saknas

I juli-december är det inga ungdomar inom kategorin *Uppsak* (Uppgift saknas).

Utvärdering av uppsatta mål

De uppsatta mål som verksamheten arbetar mot är:

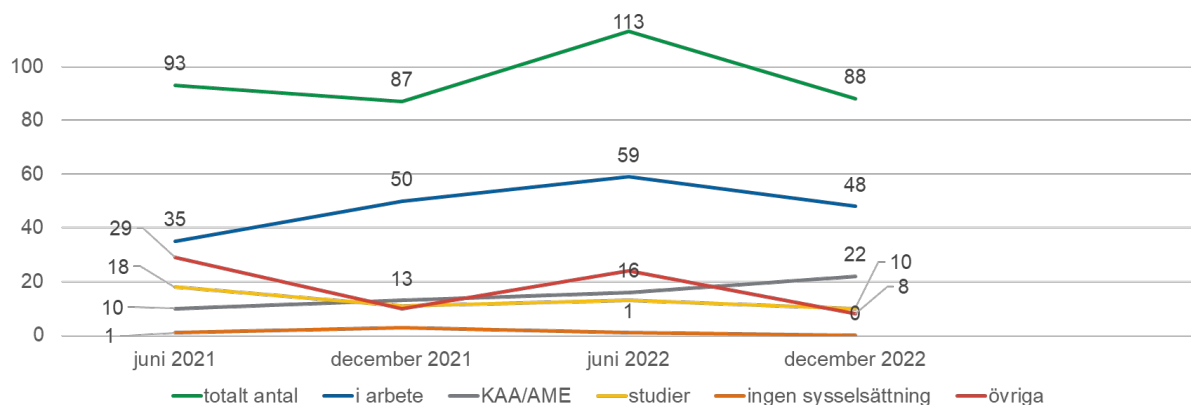
1. KAA-verksamheten ska ta kontakt med ungdomar som ingår i aktivitetsansvaret inom två veckor, efter att de har blivit utskrivna från gymnasiet eller inte påbörjat gymnasiestudier,
2. KAA-verksamheten ska kunna erbjuda individuella åtgärder till alla ungdomar utan sysselsättning.

Alla ungdomar som hamnar inom KAA kontaktas inom två veckor, förutom under juli månad när personalen har semester. Ungdomarna och/eller dess vårdnadshavare kontaktas i första hand via telefon, sms eller Messenger. I enstaka fall behöver vi göra hembesök för att kunna etablera en kontakt. Alla ungdomar erbjuds någon form av individuella åtgärder, men för en del tar det lång tid att ta emot vårt stöd. Vi har uppmärksammat att många ungdomar behöver hälsofrämjande åtgärder, inom det sociala spåret, för att kunna ta sig vidare till studier eller arbete.

Jämförelse 2021 och 2022

Vi kan se en ökning av antalet ungdomar inom KAA i juni månad, både 2021 och 2022. Ökningen beror på att ungdomar som avslutar studier på nationellt program med studiebevis eller ungdomar som har gjort studieavbrott hamnar inom det kommunala aktivitetsansvaret. Covid-19-pandemin medförde en ökning av ungdomar med studiebevis. Under hösten 2021 och 2022, sker en minskning, då ungdomar som har gjort studieavbrott i juni ofta påbörjar studier på nytt gymnasieprogram. Diagrammet visar även att andelen ungdomar i arbete har ökat sedan juni 2021. Antal ungdomar inom KAA/AME har ökat fram till december 2022, då vi har fler ungdomar med individuella åtgärder inom Insteget. Vi har även fler ungdomar inom kategorin som har fått praktik via AME. Inom kategorin *studier* har det skett en minskning, vilket bland annat beror på att kategorin har använts på fel sätt vid registreringen av åtgärder inom KAA. Den omorganisation som påbörjades i verksamheten i maj 2021 har lett till att vi har mer resurser som kan arbeta mer aktivt med ungdomarna samt erbjuda fler individuella åtgärder.

Diagram 1: Antal ungdomar per kategori i juni och december 2021 och 2022

Sektor utbildning

Diarienummer: UBN.2022.517

Datum: 2023-01-20

Handläggare: Siri Skogh

Utbildningsnämnden

Riktlinje för skolskjuts i Ale kommun

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att från 1 februari 2023 upphäva riktlinjen benämnd "Skolskjutsbestämmelser för Ale kommuns grundskoleelever, särskoleelever och barn i förskoleklass" antagen av utbildningsnämnden 2017-06-07 § 61

Utbildningsnämnden beslutar att anta ny riktlinje för skolskjuts benämnd " Riktlinje för skolskjuts i Ale kommun" med ikraftträdande 1 februari 2023.

Motivering till beslut

Riktlinjen ska tydliggöra myndighetens beslut om skolskjuts och bidra till förståelse för regelverket samt säkerställa en effektiv, likvärdig och rättssäker handläggning.

Sammanfattning

Förvaltningen antog riktlinje beträffande skolskjutsbestämmelser 2017-06-07. Förändring i regelverket gör det nödvändigt att revidera nuvarande riktlinje för att tydliggöra vad som är gällande inom området.

Den nya riktlinjen tydliggör de bestämmelser som finns i skollagen och vilka kriterier kommunen förhåller sig till vid bedömning av skolskjuts. Riktlinjen tillser att handläggningen sker på ett rättssäkert och likvärdigt sätt och möjliggör för vårdnadshavare att förstå när en elev är berättigad skolskjuts likväl när en elev inte är det.

Skolskjuts är ett lagstadgat begrepp. Det är skollagen som bestämmer förutsättningarna och grundvillkoren för en kommuns skolskjutsverksamhet. Elever som går i en anvisad kommunal grundskola, har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till hemmet och till den plats där utbildningen bedrivs om det behövs på grund av färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning eller andra särskilda omständigheter. Dock gäller inte rätten till skolskjuts elever som har valt att gå i en annan skola än den som kommunen har anvisat, eller elever som går i en skola utanför kommunen om det medför ekonomiska eller organisatoriska svårigheter.

Riktlinjen för skolskjuts har omarbetats och i samråd med kommunens trafikingenjör har en ny bedömning av trafikfarliga vägar samt busshållplatser gjorts.

Revideringen innebär även förtydligande av reglerna i skollagens andra stycke som benämns som tilläggsregeln i riktlinjen. Samtliga viktiga delar för rätten till skolskjuts har beaktats och förtydligats i riktlinjen.

Syftet med riktlinjen för skolskjuts är att tydliggöra de bestämmelser som finns i skollagen och vilka kriterier kommunen förhåller sig till vid bedömning av skolskjuts.

En omvärldsbevakning av andra kommuner har gjorts vid framtagande av riktlinjen.

Åsa Ericson
Sektorchef

Siri Skogh
Handläggare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-20

Riktlinje för skolskjuts i Ale kommun UBN.2022.517

Skolskjutsbestämmelser för Ale kommuns grundskoleelever, särskoleelever och barn i förskoleklass UBN.2017.66

Skolområden i Ale kommun UBN.2018.141

Tillfällig skolområdeskarta för skolplacering av elever i årskurs 7 inför läsåret 2021/2022 UBN.2020.424

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:

Administrativ chef, Utbildningsförvaltningen

För kännedom:

Kontaktcenter

Författningssamling/Styrdokument, registrator kommunstyrelsen

Ärendet

Rätten till skolskjuts är inskriven i Skollagen (10 kap. 32 §) och kan definieras som kostnadsfri elevtransport till och från den obligatoriska schemabundna undervisningen i anvisad kommunal grundskola.

Elever som är folkbokförda i Ale kommun och har en lång eller komplicerad väg till skolan kan få skolskjuts som kommunen bekostar i form av ett skolkort eller taxiresor. Särskild anordnad skolskjuts i form av taxiresor kan endast beviljas om eleven går i den skola som kommunen har anvisat, vid avsaknad av kollektivtrafik eller om avståndet till busshållplatsen är för långt.

Skolskjuts kan beviljas på grund av färdvägens längd eller andra omständigheter, exempelvis om det föreligger särskilda skäl, funktionsnedsättning eller farliga trafikförhållanden.

Elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, anpassad gymnasieskolan eller fristående grundskola som önskar att gå i en annan skolenhet än anvisad skola, men som inte är berättigad skolskjuts enligt huvudregeln, kan beviljas skolskjuts om det inte medför en organisatorisk eller ekonomisk svårighet för kommunen.

Elever som deltar i lovskola eller har behov av extra schemalagd studietid har rätt till skolskjuts under samma förutsättningar som för ordinarie läsår.

Bedömningen om rätten till skolskjuts görs av kommunens skolskjutshandläggare utifrån de förutsättningar som är aktuella i det enskilda fallet.

Ekonomisk bedömning

Utifrån ett ekonomiskt perspektiv kommer tillämpningen av riktlinjen att generera i besparingar utifrån dagens antal elever. För att kommunen ska kunna förhålla sig till skollagen kommer ett antal grundskoleelever samt gymnasieelever som idag är beviljade skolskjuts att avslås framöver.

Dessa eleverna har beviljats skolskjuts i form av busskort innan tilläggsregeln tillkom i skollagen.

Tillämpning av stycket avseende elevresor för gymnasieelev kommer att generera i att alla gymnasieelever oavsett vald gymnasieskola bedöms utifrån avståndsbestämmelser enligt rättspraxis som inte tidigare beaktats.

Invånarperspektiv

Det framtagna förslaget bedöms vara i enlighet med barnkonventionen, samt att revideringen innebär ett förtydligande och inga ändringar vad det gäller rätten till skolskjuts. Rätten till skolskjuts är lagstadgad och har sin grund i barnets rätt till utbildning.

Riktlinjen ska tillgodose barnets rätt till utbildning och beakta barnets bästa och ge likvärdiga förutsättningar för alla barn att ta sig fram på egen hand till och från skolan.

En tydlig riktlinje bidrar till att all bedömning beträffande skolskjuts sker på ett rättssäkert och likvärdigt sätt och att alla inkomna ansökningar bedöms individuellt efter varje enskilt fall.

Den möjliggör även en större förståelse för vårdnadshavare när en elev är berättigad skolskjuts likväl när en elev inte har rätt till skolskjuts.

En konsekvens som kan uppstå vid antagandet av riktlinjen är att elever som tidigare kan ha varit berättigade skolskjuts inte kommer att beviljas skolskjuts framöver.

Med anledning av tillägget i skollagens andra stycke kommer skolskjuts att bedömas utifrån rätten till skolskjuts från anvisad skola och inte enbart avståndet till en annan vald skola.

Sammantaget kan rätten till skolskjuts påverkas vid önskemål av annan skola än den kommunen annars skulle anvisa eleven till.

Hållbarhetsperspektivet

Vid framtagande av avståndsbestämmelser har kommunen beaktat hållbarhetsperspektivet genom att bibehålla nuvarande avståndskrav som ligger generellt över genomsnittet i jämförelse med andra kommuner.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Skollagen 9 kap. 15b §.

Skollagen 10 kap. 32 § och 40 §.

Skollagen 11 kap. 31 §

Skollagen 18 kap. 30 §.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Riktlinjen för skolskjuts i Ale kommun kommer att delges till berörda verksamheter och publiceras på kommunens hemsida.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att riktlinjen för skolskjuts i Ale kommun behöver revideras för att tydliggöra bestämmelser inom gällande område och tillse en rättssäker och likvärdig handläggning, samt att kommunen uppfyller rättspraxis beträffande skolskjuts.

Riktlinje för skolskjuts i Ale kommun

Antagen av utbildningsnämnden
Ansvarig förvaltning:
Ikraftträdande
Giltighetstid
Revideras
Diarienummer

datum § XX
Utbildningsförvaltningen
2022-02-01
Gäller tills vidare
Senast fyra år efter ikraftträdande
UBN.2022.517

Ansvarig handläggare

Skolskjutshandläggare utbildningsförvaltningen

Innehåll

Riktlinje för skolskjuts.....	4
Inledning.....	4
Syfte.....	4
Rätt till skolskjuts enligt huvudregeln.....	4
Rätt till skolskjuts enligt tilläggsregeln.....	5
Färdvägens längd.....	5
Särskild anordnad skolskjuts i form av taxi med anledning av färdvägens längd till anvisad påstigningsplats.....	5
Trafikförhållanden.....	6
Funktionsnedsättning	6
Tillfällig funktionsnedsättning	6
Annan särskild omständighet	6
Val av en annan skola än anvisad skola.....	6
Olika former av skolskjuts.....	7
Praktik för elever i anpassad grundskola.....	7
Resor som inte omfattas av skolskjuts.....	7
Elevresor i enlighet med lag (1991:1110) för gymnasieelever.....	7
Undantag.....	8
Skolskjuts mellan fritidshem och korttidshem.....	8
Skolskjuts i enskilda undantagsfall.....	8
Oförutsedda händelser.....	8
Ansökan om skolskjuts.....	9
Handläggningstid.....	9
Förlorat eller defekt skolkort.....	9
Väntetid före och efter skolan.....	10
Tillsynsansvar.....	10
Överklagande.....	10

Riktlinje för skolskjuts

Inledning

Skolskjuts är ett begrepp för kostnadsfri transport som tillhandahålls i form av skolbusskort eller taxi. Transporten sker till och från elevens folkbokföringsadress och den obligatoriska, regelbundna och schemalagda undervisningen i anvisad skola. I enlighet med skollagen (2010:800) har elever i grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola med offentlig huvudman rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka.

Syfte

Syftet med riktlinjen för skolskjuts är att tydliggöra de bestämmelser som finns i skollagen och vilka kriterier kommunen förhåller sig till vid bedömning av skolskjuts. Riktlinjen ska även tillse att handläggningen av skolskjuts för elever sker på ett rättssäkert och likvärdigt sätt och tydliggöra vilka bedömningskriterier som ligger till grund vid beviljande av skolskjuts. Det möjliggör för vårdnadshavare att förstå när en elev är berättigad skolskjuts likväl när en elev inte har rätt till skolskjuts. Riktlinjen ska inte tillämpas om den strider mot rättspraxis som tillkommer efter fastställande av riktlinjen.

Rätt till skolskjuts enligt huvudregeln

Elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola som är folkbokförda i Ale kommun och har en lång eller olämplig väg till sin anvisade skola har rätt till skolskjuts i enlighet med skollagen (10 kap. 32§ första stycket) och riktlinjen. Elever i förskoleklass och grundskola med särskilda behov eller med hänsyn till funktionsnedsättning kan ha rätt till kostnadsfri skolskjuts. Bedömningen om rätten till skolskjuts görs av kommunens skolskjutshandläggare utifrån de förutsättningar som är aktuella i det enskilda fallet.

Grundläggande förutsättningar vid bedömning av skolskjuts beaktas följande kriterier.

- Färdvägens längd
- Trafikförhållanden
- Elevens funktionsnedsättning
- Någon annan särskild omständighet

Elev som deltar i lovskola eller har behov av extra schemalagd studietid har rätt till skolskjuts under samma förutsättningar som för ordinarie läsår.

Rätt till skolskjuts enligt tillägsregeln

Elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, anpassad gymnasieskola eller en fristående skola inom kommunen som önskar att gå i en annan skolenhet än anvisad skola, men som inte är berättigad skolskjuts enligt

huvudregeln, kan beviljas skolskjuts om det inte medför en organisatorisk eller ekonomisk svårighet för kommunen.

En förutsättning är att eleven är folkbokförd i Ale kommun.

Färdvägens längd

Elev kan ha rätt till skolskjuts vid lång eller olämplig väg till skolan om avståndet mellan elevens folkbokföringsadress och anvisad skola i Ale kommun överstiger.

- Förskoleklass: 2 km
- Årskurs 1–3: 3 km
- Årskurs 4–6: 4 km
- Årskurs 7–9: 4 km

Med skolväg avses kortaste gång- eller cykelväg från elevens folkbokföringsadress till anvisad skola.

Särskild anordnad skolskjuts i form av taxi med anledning av färdvägens längd till anvisad påstigningsplats

Särskild anordnad skolskjuts kan endast beviljas om eleven går i den skola som kommunen har anvisat och om avståndet mellan elevens folkbokföringsadress och anvisad påstigningsplats överstiger

- Förskoleklass: 2 km
- Årskurs 1–3: 2 km
- Årskurs 4–6: 3 km
- Årskurs 7–9: 4 km

Särskilt anordnad skolskjuts kan i vissa fall kombineras med kollektivtrafik.

Trafikförhållanden

Oavsett färdvägens längd och årskurs kan skolskjuts beviljas om trafikförhållandena bedöms som trafikfarliga.

Bedömningen utförs av kommunens skolskjutshandläggare i samråd med kommunens trafikingenjör.

Samtliga utsedda trafikfarliga vägar och busshållplatser finns på kommunens hemsida.

Funktionsnedsättning

Vid funktionsnedsättning ska en bedömning göras av hur funktionshindret påverkar elevens möjlighet att ta sig till skolan. Vid bedömningen ska funktionsnedsättningen kunna tillstyrkas av elevens vårdnadshavare genom ett medicinskt utlåtande, yttrande från skolan eller elevhälsan.

Skolskjutshandläggaren avgör i varje enskilt fall om rätten till skolskjuts kan bedömas utifrån tillgängliga underlag.

Tillfällig funktionsnedsättning

Ale kommun har en kollektiv olycksfallsförsäkring för elever, barn och ungdomar i kommunen. Vid olycksfall kan eleven vara berättigad skolskjuts mellan hemmet och skolan genom försäkringsbolaget. Vårdnadshavaren ska själv kontakta försäkringsbolaget som anordnar skolskjutsen.

Vid planerad operation som innebär att eleven inte kan ta sig till och från skolan på egen hand ska vårdnadshavare ansöka om skolskjuts och tillstyrka behovet genom ett medicinskt utlåtande för den aktuella perioden.

Annan särskild omständighet

I skollagen framgår även en skyldighet för kommunen att anordna skolskjuts för elever på grund av ”annan särskild omständighet”. Skolskjuts kan beviljas i situationer som framstår som nödvändigt trots att eleven inte är berättigad skolskjuts på grund av avstånd, trafikförhållanden eller funktionsnedsättning.

Val av en annan skola än anvisad skola

För elev som önskar att gå i en annan skola än den anvisade skolan kvarstår inte rätten till skolskjuts. Dock kan kommunen anordna skolskjuts om det kan ske utan ekonomiska eller organisatoriska svårigheter. Det innebär att eleven kan ha rätt till skolskjuts vid val av en annan skola än anvisad skola om det inte medför en merkostnad för kommunen. Eleven behöver dock uppfylla kriterierna för skolskjuts till anvisad skola (Skollagen 2010:800, 9 kap.15b § andra stycket; 10 kap. 32 § andra stycket).

Olika former av skolskjuts

I Ale kommun anordnas skolskjuts i form av ordinarie linjetrafik av Västtrafik. Linjetrafiken är öppen för allmänheten.

Ifall en elev inte kan åka med den ordinarie linjetrafiken kan särskild anordnad skolskjuts i form av taxi beviljas. Särskild anordnad skolskjuts beviljas endast elever i anvisad skola med avsaknad av linjetrafik, långt avstånd till närmaste busshållplats eller andra särskilda omständigheter.

I undantagsfall kan föräldraskjuts beviljas om eleven uppfyller kraven för särskild anordnad skolskjuts men inte kan nyttja kommunens transportmedel. Föräldraskjutsen innebär att vårdnadshavare har ansvaret för att anordna elevens transport mellan hemmet och skolan mot en retroaktiv ersättning. Kommunens skolskjutshandläggare beslutar om föräldraskjuts är aktuellt. Vid föräldraskjuts betalas en ersättning per kilometer ut som motsvarar den skattefria delen av den kommunal reseersättningen.

Praktik för elever i anpassad grundskola

Skolskjuts kan beviljas för elever i anpassad grundskola under sista läsåret inför övergång/praktik till anpassad gymnasieskola.

Resor som inte omfattas av skolskjuts

Ale kommun beviljar inte skolskjuts till kommungränsen, skolskjuts avser resor mellan hemmet och skolan där utbildningen bedrivs.

Resor under skoldagen omfattas inte av bestämmelserna för skolskjuts enligt skollagen. Exempel på sådan tillfällen är när ämneslektioner, prao eller modersmålsundervisning sker på andra skolenheter än hemskolan under skoldagen, som inte är i anslutning till skoldagens början eller slut.

Elevresor i enlighet med lag (1991:1110) för gymnasieelever

Hemkommunen är skyldig att svara för kostnaderna för dagliga resor mellan bostaden och skolan för en elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (1999:1395) och skollagen 29 kap. 6 § skollagen (2010:800)

Elever folkbokförda i Ale kommun ska ha minst sex kilometer till sin gymnasieskola för att vara berättigad elevresor.

För elever som av olika skäl inte kan åka med kollektivtrafik, kan kontant resebidrag ges om max 1/30 av prisbasbelopp per kalendermånad. För att resebidrag ska kunna betalas behöver en särskild ansökan inkomma för en bedömning (lag. 2010:1250)

Elev som läser en gymnasieutbildning och har inackorderingstillägg kan inte samtidigt beviljas elevresebidrag från Ale kommun.

Undantag

Skolskjuts mellan fritidshem och korttidshem

Om en elev placeras på en skolenhet av huvudman utifrån särskilda skäl och innehar en fritidshemsplacering, kan eleven beviljas skolskjuts från fritidshemmet och hem eller från hemmet till fritidshem vid obligatoriska och schemalagda undervisningsdagar.

Elev placerad i anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola kan beviljas skolskjuts till och från korttidshem i samband med obligatorisk och schemalagd undervisning. Skolskjutsen beviljas endast i direkt anslutning till skoldagens början och slut, mellan hemmet eller korttidsboendet och skolan. Skolskjuts kan aldrig beviljas från korttidsboendet och hem.

Skolskjuts i enskilda undantagsfall

Elever i grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola kan i undantagsfall beviljas skolskjuts även om det innebär organisatoriska eller ekonomiska svårigheter, om det föreligger särskilda omständigheter i det enskilda ärendet. Avsteg kan göras i enskilda fall från de krav som ska vara uppfyllda för beviljande av skolskjuts.

Oförutsedda händelser

Skolskjuts kan komma att ställas in om det bedöms att fordonet inte kan framföras på ett trafiksäkert sätt. Med anledning av bland annat väderförhållanden, vägunderlag eller dylikt.

Växelvis boende

Skolskjuts kan beviljas vid gemensam vårdnad och växelvis boende. Grundförutsättningen är att eleven är folkbokförd i Ale kommun och går i anvisad skola, samt regelbundet och varaktigt under sin skoltid bor lika mycket hos båda sina föräldrar. En elev som emellertid väljer en annan skola i Ale kommun än den som kommunen anvisat, kan beviljas kostnadsfritt skolkort som vid val av annan skola

Utifrån villkoren ovan, bedöms rätten till skolskjuts utifrån båda föräldrarnas folkbokföringsadresser. Skolskjuts kan således beviljas från en eller båda föräldrarnas adresser. Skolskjuts vid växelvis boende beviljas inte vid till exempel kortvariga, spontana eller enstaka övernattningar

Ansökan om skolskjuts

Ansökan om skolskjuts sker läsårsvis och beslutet gäller för ett läsår i taget. Ansökan utförs via kommunens e-tjänst. Vid avsaknad av Bank-ID eller om det föreligger skyddade personuppgifter utförs ansökan via blankett.

Ansökan om kostnadsfri skolskjuts kan göras när som helst under läsåret men för att säkerställa att eleven garanteras skolskjuts innan terminsstart behöver vårdnadshavare inkomma med ansökan inom utsatt tid under ansökningsförfarandet.

Vid byte av skolenhet eller folkbokföringsadress kommer kommunen att göra en ny prövning av rätten till skolskjuts.

En individuell bedömning utförs av alla inkomna ansökningar rörande skolskjuts. Vid bedömningen beaktas de skäl som framkommit i ansökan och

således mynnar beslutet i ett gynnande beslut eller ett avslag i enlighet med skollagen eller utifrån bestämmelserna i riktlinjen.

Handläggningstid

Kommunen har en skyldighet att individuellt pröva varje inkommen ansökan. Om ansökan är korrekt ifylld är handläggningstiden mellan 5–10 arbetsdagar. Vid terminsstarten kan det uppstå längre handläggningstider. Handläggningstiden gäller även vid förändring av schema under läsårets gång. Leverantören har i sin tur en handläggningstid på ungefär en vecka.

Förlorat eller defekt skolkort

Skolkortet är personligt och en värdehandling. Vid förlorat eller skadat skolkort ska en anmälan om ersättningskort göras via kommunens e-tjänst eller blankett. Vid ansökan om ett ersättningskort debiteras elever i åk 4–9 en administrativ avgift på 212 kr inklusive moms. Om kortet är intakt men defekt och inte fungerar debiteras ingen administrativ avgift. Dock behöver kortet lämnas in till skolexpeditionen eller till Kontaktcenter i samband med ansökan om ersättningskort. Det nya skolkortet levereras inom en vecka till skolexpeditionen.

Väntetid före och efter skolan

Skolskjuts ska organiseras så att elevens väntetid före skoldagen inte överstiger 30 minuter och efter skoldagens slut inte överstiger 60 minuter. Hänsyn till väntetiden kan bedömas i enskilda fall.

Tillsynsansvar

Ansvar under resan mellan hemmet och skola är delad mellan elev, vårdnadshavare, kommun, väghållare och upphandlad leverantör. Vårdnadshavarens ansvar är att lära eleven att åka med kollektivtrafik. Om eleven missar skolskjutsen åligger ansvaret hos vårdnadshavare att tillse att eleven kommer till skolan. Busschauffören eller taxichauffören ansvarar för att eleven transporteras till och från skolan på ett säkert sätt. Skolenheten ansvarar för tillsynen av eleven under hela skoldagen och ska se till att de yngre eleverna kommer i tid till taxin eller bussen efter avslutad skoldag.

Överklagande

Beslut om skolskjuts för elev som går i kommunens anvisade grundskola eller anpassad grundskola kan överklagas genom förvaltningsbesvär, enligt 40–48 §§ förvaltningslagen (2017:900). Överklagandet ska ställas till Förvaltningsrätten men skickas eller lämnas till Ale kommuns

Utbildningsförvaltning, inom tre veckor från den dag då klagande mottagit beslutet.

En sådan överklagan innebär att domstolen prövar både om beslutet är skäligt och lämpligt.

Avslag om skolskjuts för elev som har valt att gå i en annan grundskola eller anpassad grundskola än där kommunen skulle ha placerat dem, överklagas genom laglighetsprövning direkt till Förvaltningsrätten.

Laglighetsprövning innebär att domstolen prövar om beslutet strider mot någon lag eller författning.

Ett överklagande ska vara skriftligt. För att överklagandet ska kunna prövas måste överklagandet ha inkommit till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då protokollets justering tillkännagavs på kommunens digitala anslagstavla

Beslut

---

efter kvalitetsgranskning av skolans arbete för
en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar, vid
Alboskolan i Ale kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Alboskolan avseende kvaliteten inom skolans främjande och förebyggande arbete för att skapa en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning bedriver skolan ett främjande arbete för att skapa en trygg miljö för eleverna på nätet?
2. I vilken utsträckning bedriver skolan ett förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet?

Granskningen genomförs i 30 utvalda verksamheter, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Alboskolan, i Ale kommun ingår i denna granskning.

Skolinspektionen besökte Alboskolan den 15 och 16 november 2022. Besöket genomfördes av utredarna Ana-Maria Koci Spång och Elina Ekberg.

Bedömningen av skolans arbete görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp för det granskade området, vilka beskrivs i bilaga 1. I denna bilaga finns också beskrivet hur granskningen har genomförts. Bestämmelser som granskningen utgår ifrån återfinns i bilaga 2. För varje frågeställning bedöms om skolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna. Om en skola inte bedöms uppfylla samtliga kvalitetskriterier anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan.

Beslut:

Skolans arbete för att främja en trygg miljö på nätet

Skolinspektionen bedömer att Alboskolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende arbete för att främja en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar.

Skolans förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet

Skolinspektionen bedömer att Alboskolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende förebyggande arbete för att förhindra kränkningar på nätet.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Skolans arbete för att främja en trygg miljö på nätet

Ett systematiskt främjande arbete bidrar till en trygg skolmiljö, såväl den fysiska som den på nätet. I kvalitetskriterierna ingår:

Strukturerat och gemensamt arbete kring ett tryggt klimat på nätet

Rektorn och skolans personal arbetar målinriktat för att främja ett tryggt och positivt klimat för skolans elever på nätet. Arbetet omfattar alla elever och sker kontinuerligt både under och mellan lektionerna. Rektorn och skolans personal skapar tillitsfulla relationer så att eleverna vill berätta om sin vardag på nätet och eventuella upplevda kränkningar. Rektorn och skolans personal ger både flickor och pojkar möjlighet att medverka och påverka arbetet för att bidra till en trygg miljö för eleverna på nätet. Rektorn och skolans personal ser till att det främjande arbetet bygger på aktuell kunskap, samsyn och gemensamt förhållningsätt inom skolan till kränkningar på nätet.

Normer i skolan och på nätet synliggörs och diskuteras

Rektorn och skolans personal synliggör och ifrågasätter under medverkan av eleverna de normer som råder i samhället, på skolan och på nätet. Det språkbruk och den jargong som råder på skolan (bland elever såväl som bland skolans personal) och på nätet uppmärksammas och diskuteras. Rektorn och skolans personal arbetar för att motverka att kränkningar banaliseras och normaliseras.

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att Alboskolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende arbete för att främja en trygg miljö på nätet, fri från kränkningar.

Granskningen visar att Alboskolan arbetar medvetet och gemensamt för att skapa en trygg miljö för eleverna på nätet. Arbetet omfattar alla elever och eleverna ges också inflytande över arbetet. Personalen arbetar aktivt för att skapa tillitsfulla relationer till eleverna och för att motverka att kränkningar banaliseras. Normer i samhället och på nätet diskuteras med eleverna inom ramen för värdegrundsarbetet.

Motivering

Strukturerat och gemensamt arbete kring ett tryggt klimat på nätet

Alboskolan arbetar medvetet för att skapa en trygg miljö på nätet

Av granskningen framgår att skolan arbetar främjande för att skapa trygghet hos eleverna. Representanter för skolans trygghetsteam beskriver att det finns en ambition att arbeta ännu mer främjande och förebyggande när det gäller tryggheten på skolan, efter att ha varit i en situation där de främst arbetat åtgärdande. Vissa främjande insatser, som fadderverksamhet och friluftsdagar har inte genomförts under senare år på grund av Covid-19-pandemin, men är nu igång igen för att skapa sociala situationer mellan eleverna och främja ett gott klimat. Intervjuad personal och elever berättar också om rastverksamheten och vuxennärvaron under rasterna, som ska bidra till en trygg skolmiljö. Av intervjuerna med personal och rektorn framgår att de regelbundet genomför elevhälsomöten där elevhälsoteamet pratar med berörd personal om eleverna på gruppnivå, årskursvis, för att kunna arbeta mer främjande och förebyggande på gruppnivå och inte endast åtgärdande på individnivå. Personalen berättar också att de har haft flick- och pojkgrupper när de sett behov av det och att de arbetat med filmer som kan användas som grund för gruppstärkande övningar med barn.

Skolans trygghetsarbete omfattar även elevernas tillvaro på nätet. Lärare och personal berättar att de sedan ett antal år tillbaka arbetar med ett utbildningsmaterial som elevhälsoteamet tagit fram för detta ändamål. Materialet består av både eget och inköpt material som tar upp olika situationer på nätet och används som grund för information till och samtal med eleverna om kommunikation på nätet. Personalen uppger att de tidigare har använt materialet i årskurserna 5 och 6, men att de nu valt att arbeta med det i årskurs 4 eftersom de sett att behovet finns redan då. Personal och elever berättar att eleverna skapar planscher med egna förhållningsregler under arbetsområdet om nätet, som sedan hänger i klassrummet och som de återkommer till i olika sammanhang. Utöver det arbetsområde om nätet som alla årskurser går igenom beskriver lärare att frågor om nätet tas upp regelbundet i undervisningen, som exempelvis när de tittar på *Lilla Aktuellt*. Lärare och personal beskriver att de pratar om nätet i alla årskurser, utifrån olika material beroende på vad som passar elevernas ålder. Även elever beskriver att de arbetar med nätet och att de har gjort detta återkommande under sin skoltid.

Det framgår av intervjuerna att det finns en samsyn i personalgruppen kring vikten av att arbeta med trygghet på nätet, och att det finns en systematik i arbetet som säkerställer att alla elever får arbeta med dessa frågor. Det finns dock ett önskemål från personalen om kompetensutveckling i dessa frågor, vilket också nämns som en kommande insats i planen mot kränkande behandling.

Personal och lärare arbetar för att skapa tillitsfulla relationer till eleverna

Intervjuad personal och lärare beskriver att det krävs tillit och goda relationer mellan elever och personal för att eleverna ska vilja berätta vad de är med om och att de därför är måna om att skapa sådana relationer till eleverna. Enligt representanter för trygghetsteamet pratar de regelbundet om detta i personalgruppen, liksom om hur läget är i olika klasser. Lärare beskriver hur de på olika sätt uppmuntrar eleverna att prata med dem, både under lektioner och vid andra tillfällen, som i matsalen. En lärare beskriver exempelvis att hen är noga med att hålla vad hen lovar elever, för att de ska kunna känna tillit till hen som lärare.

I intervjuerna beskriver elever att det finns vuxna som de kan vända sig till, även om det också framgår att inte alla elever alltid känner sig bekväma med det. Elever beskriver också att lärarna sagt att de kan prata med dem och att de känner sig trygga med lärarna eftersom de är trevliga mot elever och mot varandra. Vidare beskriver elever att lärarna ser till så att alla har någon att vara med och att de pratar med elever om de går ensamma på rasten.

Att synliggöra och diskutera normer i skolan och på nätet

Personal och lärare arbetar för att motverka att kränkningar banaliseras

Det framgår av skolans ordningsregler och av intervjuer med lärare och elever att "skojbråk" inte ska förekomma och att språket ska vara vårdat. Personalen beskriver att de tidigare haft problem med dålig jargong vilket ledde till att personalen satte i system att direkt reagera på olämpligt språkbruk för att på så sätt komma tillrätta med det. Rektorn berättar att de diskuterat elevernas språkbruk i personalgruppen och att de gett varandra tips på hur situationer kan hanteras och hur de kan ge elever andra verktyg att ta till än ett dåligt språkbruk. Personal och lärare beskriver att det händer att de ibland har fått vika lektionstid till att prata värdegrund när de sett behov av det i en klass. Lärare och elever ger också exempel på att de pratat om hur språket kan skilja sig mellan den digitala världen och hur man pratar med varandra ansikte mot ansikte, och vad man kan behöva tänka på när man kommunicerar på nätet.

Personal och lärare diskuterar normer i samhället och på nätet med eleverna

Intervjuad personal beskriver att de regelbundet pratar med eleverna om värdegrundsfrågor och att de också arbetar med frågor om normer, etik och moral i undervisningen. Lärare säger att frågor om nätet ofta kommer upp just i samband med värdegrundsarbete, eftersom eleverna tillbringar mycket tid i den digitala världen och att det därför är där som frågor uppstår.

Personal beskriver också att de är uppmärksamma på om det förekommer normer på skolan kring exempelvis klädsel som skulle kunna leda till att elever kränker eller retar varandra. De berättar att de tidigare haft problem med rasism och därför arbetat mycket med det, men att de nu inte kan se att det är något visst område som sticker ut eller att det finns normer kopplade till klädstil eller liknande som leder till kränkningar mellan elever. Några elever beskriver att de uppfattar att det

finns vissa normer på skolan kring klädsel och kring skolarbete, där det inte alltid ses som positivt att vara duktig i skolan.

Även om normer i personalgruppen och hur de kan påverka eleverna inte lyfts specifikt, enligt lärare, så finns sedan en tid tillbaka ett arbete i personalgruppen som syftar till att skapa en vi-känsla. Personal berättar att de i samband med detta bland annat pratat om hur de bemöter och tilltalar varandra i personalgruppen.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolenheten uppfyller uppställda kvalitetskriterier inom det främjande arbetet. Något utvecklingsområde anges därför inte.

Skolans förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för att elever blir utsatta för kränkningar på nätet. I kvalitetskriterierna ingår:

Identifiera och analysera risker på nätet under medverkan av eleverna

Rektorn och skolans personal genomför, utifrån aktuell kunskap om ungas nätanvändning, regelbundna kartläggningar under medverkan av eleverna för att identifiera risker för kränkande behandling på nätet. Kartläggningarna omfattar strukturella bakgrundsfaktorer, såsom kön, och resultaten analyseras så att eventuella skillnader mellan olika elevgrupper synliggörs. En samlad analys av resultaten av kartläggningarna ger grund för de insatser som görs för att förebygga kränkningar på nätet. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Genomförande och utvärdering av insatser utifrån identifierade behov

Rektorn och skolans personal genomför insatser utifrån identifierade behov för att förebygga kränkningar på nätet. Om behoven skiljer sig mellan olika elevgrupper anpassas insatserna efter det. Planering och genomförande av insatserna görs under medverkan av eleverna. Rektorn och skolans personal följer upp om de förebyggande insatser som görs för att motverka kränkningar på nätet har önskad effekt och utvecklar arbetet därefter. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Samlad bedömning

Skolinspektionen bedömer att Alboskolan uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna avseende förebyggande arbete för att förhindra kränkningar på nätet.

Granskningen visar att Alboskolan kartlägger elevernas upplevelse av trygghet och att personalen skapar sig en bild av elevernas nätanvändning. Utifrån en analys av kartläggningen genomförs insatser som också följs upp. Eleverna bidrar med kunskap om sin nätanvändning och görs också delaktiga i det förebyggande trygghetsarbetet genom diskussioner i elev- och klassråd. Skolan har en dialog med vårdnadshavarna i arbetet med elevernas miljö på nätet.

Motivering

Identifiera och analysera risker på nätet under medverkan av eleverna

Alboskolan kartlägger elevernas upplevelse av trygghet, både i skolan och på nätet
Av intervjuerna med skolledning, personal och elever liksom av skolans plan mot kränkande behandling framgår att skolan på olika sätt kartlägger elevernas känsla av trygghet och att nätet till viss del tas upp i dessa kartläggningar. Dels genomförs årligen Göteborgsregionens enkät, personal och elevråd går trygghetsvandringar, skolsköterskan har hälsosamtal med eleverna, elever svarar på frågor om trygghet inför utvecklingssamtalen och elevhälsoteamet träffar regelbundet personalen i varje årskurs för att diskutera läget på gruppnivå. Rektorn berättar att de också tittar på statistik över kränkingsanmälningarna av vilken det bland annat framgår hur stor andel av kränkningarna som skett via sociala medier.

Intervjuad personal och lärare beskriver att de också i det dagliga arbetet tar reda på hur eleverna använder sociala medier. Även om eleverna lämnar in sina mobiltelefoner till personalen både under skoltid och på fritids är det enligt lärare vanligt att eleverna använder mobiltelefonerna på morgonen innan skoldagen börjar. Lärare beskriver att de därför är uppmärksamma på detta och att de ofta frågar eleverna om det hänt något på nätet. Användningen av sociala medier kommer enligt lärare också ofta upp i samband med värdegrundsarbete. Flera lärare berättar att de ibland gör "pulsundersökningar" där de ber eleverna svara på några frågor om hur de mår eller om de blivit utsatta för kränkningar. Lärare berättar att de även ställt frågor om nätanvändning i en årskurs där de hade sett att det fanns behov av att göra det. Eleverna har fått berätta på elevrådsmöten om vilka appar de använder och vad de gör på nätet utifrån frågor som eleverna har tagit fram. Lärare berättar att de då fick upp ögonen för att eleverna inte bara chattar med varandra via appar utan även när de spelar spel. Rektorn berättar att hen planerar att med jämna mellanrum ställa ett antal korta frågor till eleverna om deras trivsel, och att elevernas upplevelse av miljön på nätet kommer att ingå där.

Genomförande och utvärdering av insatser utifrån identifierade behov

Skolan genomför insatser utifrån en analys av kartläggningen och följer upp dessa
Intervjuad personal berättar att de sedan lång tid tillbaka har mobiltelefonförbud vilket minskar risken för att kränkningar via sociala medier eller liknande sker under skoldagen. En annan insats som genomförs är de återkommande arbetsområden om nätet som genomförs i samarbete med skolsköterskan och kuratorn.

Intervjuad personal ger exempel på att insatser genomförts i en specifik elevgrupp efter att behov av detta identifierats. Exempelvis berättar de att en grupp flickor haft regelbundna samtal med fritidspersonal om bland annat nätrelaterade frågor, där eleverna själva i stor utsträckning fått möjlighet att påverka vad samtalen skulle beröra. Eleverna är också delaktiga i trygghetsarbetet genom diskussioner på elev- och klassråd och i framtagandet av de ordningsregler som gäller för skolan och för olika klassrum. Detta framgår av intervjuer med både elever och personal.

I skolans plan mot kränkande behandling beskrivs hur de insatser som genomförs ska följas upp och utvärderas. Personal berättar att eleverna har fått utvärdera arbetsområdet med nätet genom att skriva ner vad de tyckte var bra med arbetet. Personal beskriver också att de flyttat ett arbetsområde om nätet till årskurs 4 eftersom det framgick att det finns behov av att prata om dessa frågor redan då.

Skolan involverar vårdnadshavarna i arbetet med nätet

Intervjuad personal berättar att de på föräldramöten tar upp användningen av sociala medier och att de då uppmanar vårdnadshavarna att intressera sig för vad deras barn gör på nätet. Då många av eleverna på skolan använder sociala medier med 13-årsgräns, trots att eleverna är yngre än så, informerar skolan vårdnadshavarna om detta. Personal uppger också att det finns ett föräldraråd där trygghet på nätet och diskrimineringsgrunderna lyfts. I planen mot kränkande behandling nämns vikten av samverkan mellan skola och vårdnadshavare för att lyckas i arbetet mot kränkningar i sociala medier.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolenheten uppfyller uppställda kvalitetskriterier inom det förebyggande arbetet. Något utvecklingsområde anges därför inte.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Elisabeth Hejman.

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredare Elina Ekberg, (föredragande) och utredare Ana-Maria Koci Spång medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Gransknings genomförande

Vid granskningsbesöket inhämtades information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Gruppintervjuer med elever i årskurs 4, 5 och 6
- En gruppintervju med lärare
- En gruppintervju med annan personal på skolan (exempelvis skolbibliotekarie, elevhälsa, trygghetsteam, fritidspersonal)
- En intervju med rektor
- Studier av dokument som begärts in från skolan

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Kvalitetskriterier

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade utifrån aktuell forskning på området, skollag, läroplan och Skolverkets stödmaterial *Främja, förebygga upptäcka och åtgärda. Hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling*.

Inom respektive område granskas följande:

Frågeställning 1

I vilken utsträckning bedriver skolan ett främjande arbete för att skapa en trygg miljö för eleverna på nätet?

Strukturerat och gemensamt arbete kring ett tryggt klimat på nätet

Rektorn och skolans personal arbetar målinriktat för att främja ett tryggt och positivt klimat för skolans elever på nätet. Arbetet omfattar alla elever och sker kontinuerligt både under och mellan lektionerna. Rektorn och skolans personal skapar tillitsfulla relationer så att eleverna vill berätta om sin vardag på nätet och eventuella upplevda kränkningar. Rektorn och skolans personal ger både flickor och pojkar möjlighet att medverka och påverka arbetet för att bidra till en trygg miljö för eleverna på nätet. Rektorn och skolans personal ser till att det främjande arbetet bygger på aktuell kunskap, samsyn och gemensamt förhållningsätt inom skolan till kränkningar på nätet.

Normer i skolan och på nätet synliggörs och diskuteras

Rektorn och skolans personal synliggör och ifrågasätter under medverkan av eleverna de normer som råder i samhället, på skolan och på nätet. Det språkbruk och den jargong som råder på skolan (bland elever såväl som bland skolans personal) och på nätet uppmärksammas och diskuteras. Rektorn och skolans personal arbetar för att motverka att kränkningar banaliseras och normaliseras.

Frågeställning 2

I vilken utsträckning bedriver skolan ett förebyggande arbete för att förhindra kränkningar av elever på nätet?

Identifiera och analysera risker på nätet under medverkan av eleverna

Rektorn och skolans personal genomför, utifrån aktuell kunskap om ungas nätanvändning, regelbundna kartläggningar under medverkan av eleverna för att identifiera risker för kränkande behandling på nätet. Kartläggningarna omfattar strukturella bakgrundsfaktorer, såsom kön, och resultaten analyseras så att eventuella skillnader mellan olika elevgrupper synliggörs. En samlad analys av resultaten av kartläggningarna ger grund för de insatser som görs för att förebygga kränkningar på nätet. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Genomförande och utvärdering av insatser utifrån identifierade behov

Rektorn och skolans personal genomför insatser utifrån identifierade behov för att förebygga kränkningar på nätet. Om behoven skiljer sig mellan olika elevgrupper anpassas insatserna efter det. Planering och genomförande av insatserna görs under medverkan av eleverna. Rektorn och skolans personal följer upp om de förebyggande insatser som görs för att motverka kränkningar på nätet har önskad effekt och utvecklar arbetet därefter. Elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.

Bilaga 2: Aktuella bestämmelser

Skolans främjande arbete

Enligt skollagen ska utbildningen i skolan förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.¹ Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.² Huvudmannen ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling.³ Med kränkande behandling avses ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567), kränker en elevs värdighet.⁴

I läroplanen anges att ingen i skolan ska utsättas för kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, till exempel rasism och sexism, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.⁵

Alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.⁶ Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling ska präglade verksamheten.⁷

Alla som arbetar i skolan ska i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt och normmedvetet förhållningssätt, samt uppmärksamma både möjligheter och risker som en ökande digitalisering medför.⁸ Alla elever ska ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.⁹

Skolans mål är att varje elev tar ansvar för att bidra till en god arbetsmiljö, samt visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan. Alla som arbetar i

---

¹ 1 kap. 4 § skollagen (SFS 2010:800).

² 1 kap. 5 § skollagen.

³ 6 kap. 6 § skollagen.

⁴ 6 kap. 3 § skollagen.

⁵ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), av avsnitt 1 Förståelse och medmännisklighet.

⁶ Lgr22, avsnitt 2.2 Kunskaper.

⁷ Lgr22, avsnitt 1 God miljö för utveckling och lärande.

⁸ Lgr22, avsnitt 2.1 Normer och värden.

⁹ Lgr22, avsnitt 1 Skolans uppdrag.

skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön.¹⁰

Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero samt att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.¹¹

Skolans förebyggande arbete

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling i utbildningen.¹² I läroplanen anges att lärare ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka kränkande behandling.¹³ Ett aktivt förebyggande arbete är av största vikt för att motverka kränkningar, oavsett om de sker digitalt eller inte.¹⁴ Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.¹⁵ Planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för.¹⁶ Alla som arbetar i skolan ska samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla skolans innehåll och verksamhet.¹⁷

Rektorn ska leda och samordna det pedagogiska arbetet vid en skolenhet och särskilt verka för att utbildningen utvecklas.¹⁸ Rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.¹⁹ Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs och att eleverna och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.²⁰

¹⁰ Lgr22, avsnitt 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.

¹¹ Lgr22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

¹² 6 kap. 7 § skollagen.

¹³ Lgr22, avsnitt 2.1 Normer och värden.

¹⁴ Proposition 2021/22:160. *Skolans arbete med trygghet och studiero*, s. 96.

¹⁵ 6 kap. 8 § skollagen.

¹⁶ 2 § förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.

¹⁷ Lgr22, avsnitt 2.4 Skola och hem.

¹⁸ 2 kap. 9 § skollagen.

¹⁹ Lgr22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.

²⁰ 4 kap. 4 § skollagen.

Sektor utbildning

Diarienummer: UBN.2023.7

Datum: 2023-01-13

Nämndsekreterare: Filip Olsson

Utbildningsnämnden

Information till huvudmannen 2023

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att notera informationen.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Av skollagen kap 5 kap. §32 framgår att rektor ska informera huvudmannen när rektor fattat ett beslut om avstängning enligt skollagen kap 5 § 17 eller § 19

Rektorsbeslut om avstängning har fattats på Aroseniuskolan den 22 november 2022.

Beslutet som huvudmannen informeras om har diarienummer SERN.2023.18

Åsa Ericson
Sektorchef

Filip Olsson
Nämndsekreterare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-13

Ekonomisk bedömning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Invånarperspektiv

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Skollagen 5 kap §§ 17, 19 och 32

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sektor utbildning

Diarienummer: UBN.2023.4

Datum: 2023-01-05

Nämndsekreterare: Filip Olsson

Utbildningsnämnden

Redovisning av delegeringsbeslut 2023

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegeringsbeslut.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har överlåtit sin beslutsrätt till utskott, ordförande och tjänstemän i enlighet med utbildningsnämnden delegationsordning. Dessa beslut ska redovisas till utbildningsnämnden. Redovisningen innebär inte att utbildningsnämnden omprövar eller fastställer delegeringsbesluten. Däremot får utbildningsnämnden återta lämnad delegering eller föregripa ett beslut i ett enskilt ärende av den som fått beslutsrätten genom att själv ta över ärendet och fatta beslut.

Under perioden 2022-12-01 till 2022-12-31 har följande delegeringsbeslut fattats:

Beslut fattade av 1:e vice ordförande

UBN.2022.427 Beslut om antagande av tilläggsyttrande

Beslut fattade av sektorchef

UBN.2022.545 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

UBN.2022.548 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

UBN.2022.577 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

UBN.2022.551 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

UBN.2022.542 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

UBN.2022.552 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

UBN.2022.578 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

UBN.2022.554 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

UBN.2022.619 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

UBN.2022.569 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

UBN.2022.573 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.581 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.546 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.563 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.557 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.580 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.566 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.571 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.560 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.564 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.585 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.565 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.572 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.576 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.574 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.543 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.621 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.575 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.555 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.544 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.550 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.541 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.579 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.564 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.620 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.548 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.549 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.583 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.567 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.568 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola
UBN.2022.582 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

UBN.2022.570 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

UBN.2022.547 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

UBN.2022.556 Beslut om bidrag enskild gymnasieskolaUBN.2022.558 Beslut om bidrag
enskild gymnasieskola

UBN.2022.553 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

UBN.2022.559 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

UBN.2022.561 Beslut om bidrag enskild gymnasieskola

Beslut fattade av Barn- och elevhälsochef

UBN.2022.520 Beviljande av ansökan om tilläggsbelopp

Beslut av verksamhetschef

UBN.2022.614 Avslag på ansökan om skolplacering

Beslut fattade av specialpedagog

UBN.2022.518 Beviljande av ansökan om utökad tid i förskolan

UBN.2022.515 Beviljande av ansökan om utökad tid i förskolan

UBN.2022.196 Beviljande av ansökan om utökad tid i förskolan

Beslut fattade av skolskjutshandläggare

UBN.2022.521 Beslut om avslag på skolskjutsansökan

UBN.2022.598 Beslut om avslag på skolskjutsansökan

UBN.2022.616 Beslut om avslag på skolskjutsansökan

UBN.2022.617 Beslut om avslag på skolskjutsansökan

UBN.2022.638 Beslut om avslag på skolskjutsansökan

Åsa Ericson
Sektorchef

Filip Olsson
Nämndsekreterare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-05

Ärendet

Delegeringsbeslut fattade under perioden 2022-12-01 till 2022-12-31 redovisas för utbildningsnämnden.

Ekonomisk bedömning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Invånarperspektiv

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.)

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sektor utbildning

Diarienummer: UBN.2023.5

Datum: 2023-01-05

Nämndsekreterare: Filip Olsson

Utbildningsnämnden

Redovisning av underrättelser, beslut och domar 2023

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att notera informationen.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Under perioden 2022-12-01 till 2022-12-31 har följande underrättelser beslut och domar anmälts till utbildningsnämnden:

2022-12-21: Samhällsbyggnadsnämndens beslut § 261 "Beslut om samråd gällande detaljplaner för bostäder och förskola inom Nöding-Stommen 1:261 m.fl" (UBN.2022.627)

2022-12-21: Informationsbrev från samhällsbyggnadsförvaltningen om samråd för detaljplan för bostäder och förskola inom Nödinge-Stomme 1:261 med flera, (UBN.2022.627)

2022-12-31: Kommunfullmäktiges beslut § 199 i ärende KS.2022.667 "Initiativärende till kommunstyrelsen - Planering av skola i området Nol-Alafors" (UBN.2022.675)

2022-12-31: Kommunfullmäktiges beslut § 205 i ärende KS.2022.609 " Utredning kring risken för elbrist inom kommunens verksamhet" (UBN.2022.660)

Åsa Ericson

Sektorchef

Filip Olsson

Nämndsekreterare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-05

Ärendet

Anmälda underrättelser, beslut och domar redovisas för utbildningsnämnden.

Ekonomisk bedömning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.)

Invånarperspektiv

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Utbildningsnämnden noterar informationen.